

చెన్నాబంధుప్రీతికిపరాకాష్ఠ:దేశం

30^వ జనవరి, 2022

[illegible]

ఈ సమయంలోనే 1988 జన
వరకు పాకీస్తాన్ ముగిసే ప్రయత్నం
ఈ ప్రయత్నంలో జాయింట్
(మగరా 7వ పేజీలో)
డీసెల్ కోత
ఎత్తివేత
న్యూజీల్, నవంబరు 2
ప్లాస్టర్ డిజిల్ నవంబరు 2
నది శాంతి కోతను ప్రయత్నం నవంబరు
ఒక ప్రకటన జారీ చేయించి, వ్యవసాయ

[illegible]

మందు జాగ్రత్త చర్యలకు ప్రతిభ
ఈ ఉత్తర్వుల జారీ చేసింది.

మరోత్సాహం

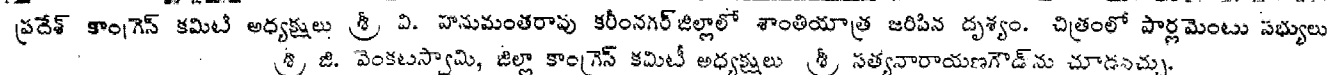
'లబెడద
నేబాగు!

అంతామొదట శ్రీ పి.వి.సిగాని, వైఎస్ఆర్ కమ్యూనికేషన్స్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు, వైఎస్ఆర్ కమ్యూనికేషన్స్ కు సహకారం చేసినందుకు అతనికి అభినందనలు తెలిపారు. ఆయన మాట్లాడుతూ, వైఎస్ఆర్ కమ్యూనికేషన్స్ కు సహకారం చేసినందుకు అతనికి అభినందనలు తెలిపారు. ఆయన మాట్లాడుతూ, వైఎస్ఆర్ కమ్యూనికేషన్స్ కు సహకారం చేసినందుకు అతనికి అభినందనలు తెలిపారు.

[illegible]

విద్యాయు తన పరిధిమాగులతో యు
దమిస్తానని విమర్శించారు. తనకొక
కుమారుడు కుమార్తె ఒకరును సంకల్ప
యముననుగులు పుట్టి అభ్యుదయి, అం
యకరిగి, శక్తితో మునితున్నదేమాతాకా
తన నాకే కాదు? అని

మొదలై (౧) పన్నాశక్తి, తన
రాజ్యమును గుడిమియే వాడు
అని, రెండవది నవతరగల
పరిధి పరమాంబ కలుకుంబున
విద్యమేయిదు. అయితే విద్యను
తన పరిపాలన మార్గం అను
నాంబ కలారు.

పేనుజూరు, నవంబరు 24:
 రామస్వామిమనిషామిమనీషామి
 దంప నామస్వామి వాల్మీకి వనిమిర
 కిం నెలలంత వలన నమూనామి
 త్వం విరూపా వనామి ప్రదాన
 శ్రీ పంధ్రశేరి వల్లభామి
 శ్రీ పంధ్రశేరి శ్రీపావనామి
 క్షుద్ర పరితర నామి మూలమునామి
 వాదం నామి నామనకామి
 గడుపు శ్రీని నామి
 మనం నామి నామనకామి
 మనం నామి, నామనకామి
 మనం నామి, నామనకామి

దక్షుడు. **శం.** విజృంభిని ని ఒక్క
వధానికే కాదు, అందరినీ వేస్తూన్నాడు
అని అయన అన్నాడు. అందరూ కలిసి
క్రమే వేరూగింది, దిన్నముఖ వల్లా ముద్దు
విచ్చేస్తూ కూర్చుండి ప్రధాని అన్నాడు.
రాజునియ జనరాజునివి మరల
అహోరస్మాదా అని విరలము వ్రక్తిం
కున, తాను అందరినీ విజృంభిస్తా
ని, వి.జె.మ. కూడా ఈ దేశంలో
యేనున శ్రీ పండ్లశేఖర అన్నాడు.
అయ్యోరస్మాదీ దిక్కింబు గున కరణ
నకు విజృంభింబున దిక్కింబు ప్రత్యం

[illegible]

అర్ధిసి మెజారిల్
యూనియన్
జనవరి 3న నిర్ణయం
ప్రకటనా, నవంబర్ 24:
అర్ధిసి నెలంబరించిన ఉద్యోగం
యూనియన్లో మెజారిల్ ఎంపికనుండి
జనవరి 3న జరిగే రహస్యసమావేశంలో
తెలుసుకుంటే, ఆ విధంగా 20న జరిగిన
సమావేశంలో నిర్ణయించినట్లు. కార్మి
కళాకా జాబ్బులను కలిపినవారు, అర్ధిసి
యూనియన్లో, వివిధ యూనియన్లకు
నిధులు యా సమావేశంలో పాల్గొ
న్నారు.

ఈ హోటల్లో సెక్యూరిటీ విధానం
స్థాపించిన కారా పోలీసుదానికి అను
మతింపాలని స్టాఫ్-కర్మిస్తు నిదేశమే
నేనన నానానను కలిపినవారు అమోదించి
నానారు.

అర్ధిసి 1న జరిగిపోవున్న కారా
నల్ స్థాపించిన కారా అనుమతిప్రకటన
విచ్చేను. నిదేశమే కార్యకర్తల శ్రీ
విచ్చునరేడ్ల యూనియన్ల తెలిపారు.

మాత్రం నుండి 001 వచ్చి
కరుణాపాత్ర స్వామిగారి విమానాశ్రయం

5వ ముగ్గురు

ముగ్గురు

ప్రాధికారం, నవంబరు 24:
అంబ్రెజ్ కేట్లో నుంచుకొనాడు అ
4వ వేర్వేరు నెలలనంతలో 6వకు
ప్రభుత్వ ఉద్యోగం నుంచి నక్కలై
గ్రూపులో కొద్దిగా చేశాడు. అయితే
కొద్దిగా అయినా జమీన్ కు ముగ్గురు
కుటుంబం నుంచి విడిచిపెట్టాడు.

రామన్న దళం నక్కలై ను
వారం నాడు అయితే ఉద్యోగం
నుండి అంతా, కాకే 5వ వారం
నవంబరు యూసేఫుస్ కొద్దిగా చే

“నిలం”కు చంద్ర

పరామర్శ

వెంకటేశ్వర, నవంబరు 24:

దినాని శ్రీ నవాజ్ నిర్రే అభిప్రాయపూర్వకము, ఈ ప్రాంతమున గాము అకాడమీయమున శ్రీ, ఎవరు

కీడావ్:

విడుదల

రసీ, నకల్కొను కుక్రవారం ఉదయం నయ్యర యూనివర్సిటీలో నీ అభిప్రాయం తమ మీదావలన తెలియజేసారు కలిసిగానీ తల్లి పట్లను మానసికంగా పెండ్లి ద్వారా కుమార్ చేసారు.

నమ్మకము కలిగిన తిరిగి యిద్దరు లనీ, అవలన పోయిన మేమునుగలనీ అనీ, అదిగారు దాదలన అనీ అనీ, అలనీగా అనమననన భూమిని నేడగు మేముకునందుకు అనమనన యిద్దరు, అననీ ప్రాంతం పోయిన క్లాపయిన ఎత్తి పోయిన నకల్కొను మీదావ్ చేసెనమ్మ ద్వారా కుమార్ తెలిసారు.

నరంగో తిల్లిలోని పెండ్లియం గామము ఏమిల్లోవార నుకు

[illegible]

గూరు దత్త
ఫిర్యాదు

కోన పార్లమెంటు సభ్యుల సంఖ్య 3
కు చేరింది.

శ్రీ లంకతోడ్డిగనవాదా
ఎదుర్కోవటానికి
247కోట్లదాల్చర్లు
కొలబో, నవంబరు 2
శ్రీలంక ప్రభుత్వం ఉగ్రవాదాన్ని
రోకడానికి 1988 నుంచి 247.
కోట్ల దాల్చర్లు చేపడేందుకు
దృష్టులు శ్రీ ఆర్. ప్రేమదాస్ నేరి
వారు.

రోహిణి వివేకా నామకత్తలూరి
వనకా నిమిత్త నియమా ప్రేమ

[illegible]

A black and white photograph showing a group of approximately eight men sitting on a long, low bench or sofa. They are all dressed in light-colored, possibly white, shirts. The men have various expressions and are looking towards the camera or slightly to the side. On the far right, a man stands, facing away from the camera, with his hands raised in a clapping gesture. Behind the seated group, a large, light-colored banner or poster is visible, featuring some text and a portrait. The background is dark and indistinct. The overall image has a high-contrast, grainy quality.

[illegible]

మార్గమును దిద్దుకొనుచు
 నేను ఇచ్చిన దున్న ప్రవాహము, విదేశా-
 మంత్రి శ్రీ దివాంగరతో కుత్సా, కు-
 లకు ముఖ్యమంత్రి, శ్రీ మహారాష్ట్ర
 కలనీ శ్రీ రెడ్డ సంఘి వైద్యులు, శ్రీ
 రాజానీ నామకలనీ శ్రీ కేమక
 కూడా ప్రవాహముల దున్ను.

శ్రీ మహారాష్ట్ర శ్రీ
 అలోగ్యం తెలుగువారి, అయిన పిమ్మన
 కిమ్మనమ్మ ఇదివారము తెలుగు

సాభాగ్యవరం
హాసింగ్ నాస్టేట్
అధ్యక్షుడు
రవీంద్రకుమార్
 వైద్యులచే, నవంబర్

అహ్మద్ షాన్ ఎంపైయెస్ కో
 రేమన్ హాన్ కింగ్ నాస్టేట్ శ్రీ
 గ్యురం కావలీ అధ్యక్షులు శ్రీ
 రవీంద్రకుమార్ ముఖ్యమంత్రి

[illegible]

తేకారవి అమన అన్నాను. దీని
అపర్యయంగా ప్రకటించాలని ఇవతా

కా

ఆంధ్రప్రతిక ప్రచురణలు వా
యా దిగువ కేంద్రములలో

దిల్లీ సెక్టర్ నగర్, న
మెహిందిన్పుం

కా

ఆంధ్రప్రతిక ప్రచురణలు
యా దిగువ కేంద్రములలో న

అన

గుంతకట్ట,
ప్రశాంతినిలయము

సమస్తం దాదాపు 25 కోట్ల ధానిక
వ్వేసింది.

మ త ను

స్వంత బాధ్యతపై విక్రయించుట
మ్యాన్ వెండ్లర్లు కావలెను.

తల్లివరం, మాసాఫ్ లాంక్,
గోల్డ్స్మిత్, తార్నాక్.

సర్వస్వలేషను వప్రమోషన్ కే
ఆర్డర్

వతెను

స్వంత బాధ్యతపై విక్రయించుట
మ్యాన్ వెండ్లర్లు కావలెను

తల్లివరం చిల్లా
కర్నాటకాల్ల, కదిరి,
కానీకల్, ఉదవకొండ

సర్వస్వలేషను వప్రమోషను సేవేష
అంధ్రప్రదేశ్

[illegible]

<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> టి.వి 25-11-90 ఆంధ్రప్రదేశ్ </div>		2.00 హిందీవార్తలు 2.05 సీనిమాతరువాంబాగాం 3.00 ఇంగ్లీషువార్తలు
ఉ. 7.00 ఉడయంప్రసారాలు 8.00 చొప్పలంబుప్రపంచం 8.15 సుమాంజలి 8.30 స్వామివర్మనీతియల్ 9.00 ప్రహరీ నీతియల్ 2వ భాగం 10.00 మర్రినీతియల్ 8వ భాగం 10.30 అగ్రహారానీతియల్ 2వ భాగం 11.00 రేణుకానీతియల్ 11.45 స్త్రీలహాక నీతియల్ 11వ భాగం 1.15 వెంటిహాకీవార్తలు 1.30 ప్రాంతీయచలనచిత్రం అలాకర్ అబ్బూర్ (అనూమిచిత్రం)		3.05 సీనిమాతరువాంబాగాం 3.45 వనశ్రీ ఆనీమిస్ట్రీస్ 5.30 తెలుగుచలనచిత్రం 7.30 వార్తలు 7.50 చలనచిత్రం తరువాంబాగాం జాతీయకార్యక్రమాలు 8.30 సమావారీ 9.00 మ్యూజికల్ వెంట్రీ 9.30 డి మ్యూజ్ 10.00 హాకీకంట్‌డౌన్స్ 10.30 స్వతంత్ర సాహితీయచరిత్రకం 11.00 స్ట్రీడ్‌నౌట్స్ డాక్యుమెంటరీచిత్రం
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ఆకాశవాణి 25-11-90 </div>		రా. 8.00 వారణాసి వెంకట సుబ్బారావురామకృష్ణ వృందం 8.15 సుగంధి

ధ్యక్షులు శ్రీ ఎం. విఠలాచంద్ర, సచివ శ్రీ ఎం. రామకృష్ణమూర్తి, అధికారులు శ్రీ డి. శ్రీనివాసరావు, ధ్యక్షులు శ్రీ ఎం. సి. రామమూర్తి, శ్రీ ఎం. శ్రీనివాసరావు.

25వ పరిషత్ అయిదు రోజుల సలహా ఏకీకార శిబిరం
 ప్రాంతాల్లో, నవంబర్ 1960

ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిదు రోజుల సమయంలో ఉపరాష్ట్ర నాయకులు ఏకీకరణ శిబిరం నాంది పలికిన సందర్భంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని అందరినీ మహమ్మదపూర్వ 1.00 గంటల పాటు నిర్వహించినది. ప్రజలందరినీ ఉపరితరంగానూ శిబిరంలో, దీనిని వ్యాప్తిలోనూ పాల్గొనమోగ, సమైక్యతను సాధించమోగ ఆంధ్ర రాష్ట్రం, పూర్వీకములు, ఎడమ పంజాబు రాష్ట్రాలను మలచివలెనైన దేశమునా.

(గోధు)

30-11-90 స
వెలవడిం

కథలు:

అనందరాం
తప్పకలాది వేరం
మనవి-మమక

సీరియల్స్:

వేరంకమమ
మకంకమమ
వ్రామనవల్లి
నాగరమమం

శుభ్రం.

అంక
నా!

శుభ్రం

శి

[illegible][illegible]

		10.00 ఆకాశవాణిసారాంశం	
		సమృద్ధి	
పా. 5.55	వందమాతలం,	10.30 విశ్రాంతి	
	మంగళవార్డు,	11.10 హాటరంబూపాద	
	దేశభక్తి గేయం	పాదరాలాద్ "బి"	
6.10	భక్తిరంజని		
7.00	కనాల్ పసావరత పాట	ఉ. 6.30	వందమాతలం,
7.15	విశ్వానందభక్తి		మంగళవార్డు
7.35	కనామ్మ పాట	8.00	యువహాళి-తెలుగు
7.45	స్వతిపాట		చచ్చో శరీరం
8.30	మండలాలరామశర్మ		ఉర్రెడ్డి కార్తీకరమం
	మేఘవాద్యం	మ. 1.00	హాస్యవార్డుగీతం
9.30	విశ్రాంతి	రా. 9.30	రైస్ పూర్వం
10.00	ఆకాశవాణిసారాంశం		నయారంగ్
	సమృద్ధి		ఉర్రెడ్డి కార్తీకరమం
పా. 5.30	జానపద గేయాలు	10.30	చచ్చో శరీరం
	7.45		విశ్రాంతి
		11.00	హాటరంబూపాద

పిల్లజు, పెద్దజు, కుటుకూల వె
లగు స్త్రీల వ్యాధులను, మూత్ర సంబ
ధానములగు లుపవర్జణలు ఆ
శ్వేదమయల వ్యాధా ఉచితంగా స
పాది అధ్యయనమును పొందవలసిం
గాది ధ్యేయనారాయణునిచే ఒక ప్ర
సంగ కథలు.

రాజస్థాన్ ప్రశాంత

శైవ్యార్, నవంబరు ౨
రాజస్థాన్లో ముగిసిన చేరిత
శైవ్యార్, తోవర్షాల్, హేమా, స
హర్షాల్లో నిర్వహిం ప్రశాంత
ఉంది. గతకొద్ది రోజులుగా అ
లెంబలి అవారిమీదను నవంబరు
జరుగలేదు.

నరసింహదేవుడు
 మూర్తిలో శివ
 హాల్ దాక్టర్
 మీకు తెలుసా
 ప్రశ్ననని
 వెంటనే పా
 “శామదేవుడు
 ఏమిమా పే
 బుద్ధితెర వె
 అలవాటి
 వ్యాయం
 యువనకా
 తనవార
 వీక్షిస్తా
 ఈ మే
 సాహి

నానా వయోభిః
కైక్
రూపాహర్
కైకె
పిల్లలూ-
లవాబులు
అనయ్య కడ
కర
మీయగం
మైతాంగి
గం పుష్ప
నడ పంప
లవా
మ

తిమ్మమ్మ మర్రిమాను

భారతదేశంలో మురిచెట్టులేని గ్రామం గాని, మురిని చూడని మనిషిగాని ఉండదు. భారతీయులకు ముఖ్యంగా హిందువులకు మత క్రతువులలో ఈ వృక్షం విశేష ప్రాధాన్యం వహిస్తోంది. వాలభిల్వ్యాది మహర్షులు తపస్సు చేసుకొనేందుకు ఈ మురిచెట్టును స్థావరంగా చేసుకొన్నారని, వనవాస సమయంలో సీతా రామజన్మలు “పంచవటి” నీడలో హాయిగా కాలం గడిపారని పురాణాలు చెబుతున్నాయి.

బుద్ధుని కాలంలో పిల్లల కోసం స్త్రీలు ఈ వటవృక్షాన్ని పూజించేవారు. ఇప్పటికీ ద్వేష్ట అమావాస్యనాడు ఈ వృక్షం దగ్గర పూజలు చేస్తారు. దీన్ని ‘వటసావిత్రి కెత్తవ’ మంటారు. ఈ వృక్ష ఛాయనే సత్యపంతుడు ఆయుర్దాయం చెల్లి మరణం చగా సాధ్యమయ్యేన అతని సతి సావిత్రి

వట్నం అనే గ్రామంలో చెన్నక వెంకటప్ప, మంగమ్మ అనే శెట్టిబలిజ దంపతులుండేవారు.

యమదర్శరాజు మండి వరం పొంది భర్తను బ్రతికించుకొన్నది. శ్రీ మహావిష్ణువు క్షీరసాగరంలో వట పత్రముపైనే శయనించాడు. ఎల్లోరా గుహలో ఇంద్రుడు మురిచెట్టు నీడన ఒక వినుగుపై కూర్చున్నట్లు శిల్పం ఒకటి చెక్కబడింది. ఇంతగా ప్రసిద్ధి చెందిన మురిచెట్టు మనత మనం తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది కదా!

మనదేశంలో పెద్ద పెద్ద మురిచెట్టు చాలా ఉన్నాయి. ఓహోలోని గోపిపూర్ లో ఒక ఎకరం మేర విస్తరించి ‘సభమే గొడుగై...’ అన్నట్లు ఆకాశాన్ని ఆవరించి పెరిగింది. కలకత్తాకు చేరువలో ఉన్న శిబ్ పూర్ బొటానికల్ గార్డెన్స్ లో ప్రాచీన వటవృక్షం వుంది. ఓహోలోని దర్బాంగా జిల్లాలో కంటిల్ అన గ్రామంలో మూడు ఎకరాల విస్తీర్ణంలో ఒక మురిచెట్టు ఉన్నట్లు చెబుతారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మహబూబ్ నగర్ సమీపంలో “పిల్లలమర్రి” అనే పెద్ద మురి వృక్షం వున్నది. ఈ మురిచెట్టు అన్నింటి మించిన మహామర్రి అనంతపురం జిల్లా కదిరికి 24 కిలోమీటర్ల దూరంలో గూటిబెలు గ్రామాన గల “తిమ్మమ్మ మర్రిమాను” ఆరున్నర ఎకరాల మేర విస్తరించి అందరినీ ఆశ్చర్యపరుస్తున్నది. సీస్సీన్ పుస్తకంలో కూడా ఈ వటవృక్షం సగర్వంగా చోటుచేసుకుంది.

కదిరి సమీపంలో చుట్టూ ఎత్తయిన వర్ష తక్రేణి గల కోనలో రమణయ్యమైన పచ్చిక బయళ్లతో 70 అడుగుల ఎత్తు కలిగి అందంగా అలరారే ఈ మురిచెట్టును చూస్తే ఎవరికైనా మనసు ఉల్లాసంతో పులకించిపోతుంది.

ఈ మహామర్రి వృక్షానికి ౬ కథ వుంది. దాదాపు ఆరువందల సంవత్సరాలకు పూర్వం ఖాదీపురానికి దగ్గరలోని బుక్క

వారికి నారాయణప్ప అనే కుమారుడు, తిమ్మమాంబ అనే కుమార్తె కలిగారు. తిమ్మమాంబను తల్లిదండ్రులు చిన్నప్పటినుండి అల్లారుముద్దుగా పెంచారు. ఆ బాలిక సుగుణాల రాశి. ఆమె సద్గుణాలతో పెరిగి, సుగుణాల రాశియై, యుక్త వయస్సుకు రాగానే గూటి బయలు గ్రామానికి చెందిన బాలవీరయ్యతో వివాహం జరిపించారు. సూతన దంపతుల జీవితం ఎంతో అన్యోన్యంగా గడిచింది.

కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచిన తరువాత విధి వక్రించింది. బాలవీరయ్య వ్యాధిగ్రస్తుడయ్యాడు. ఎందరో వైద్యులు చికిత్స చేసినా ప్రయోజనం చేకూరలేదు. బాలవీరయ్యది అంటువ్యాధి అని, ఇంటిలో ఉంచితే ఊరు అందరికీ సోకి అరిష్టమవుతుందని పూరివారంతా కాకుల్లా పొడుముకు తినవారంబించారు. విధిలేని తిమ్మమాంబ పూరి బయటనే ఒక చిన్న కుటీరాన్ని ఏర్పాటు చేయించుకొని, భర్తను అక్కడకు తరలించి సవర్యలు చేస్తూ కంటికి రెప్పలా కాపాడుకోసాగింది.

ఎ. బయ్యచంద్ర

అలా కొన్నేళ్లు గడిచిన తరువాత బాలవీరయ్య మరణించాడు. తిమ్మమాంబ దుఃఖానికి అంటులేదు. భర్త మరణించిన తరువాత తన బ్రతుకేమని తలచి భర్తతో సహాగమనానికై “చితి”ని సిద్ధం చేయించింది. చితికి నాలుగు ప్రక్కల నాలుగు పచ్చి మర్రి కొమ్మలు నాటి, చుట్టూ మామిడి తోరణాలు, కట్ట తన భర్త మృతదేహం చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేసి, మంచపైనుండి చితిని చేరినట్లు స్థలపు రాణంలో ఉన్నట్లు చెబుతారు. తిమ్మమాంబ కీ.శ. 1394 లో ఫుట్టి 1434వ సంవత్సరంలో సహాగమనం చేసినట్లు తెలుస్తోంది.

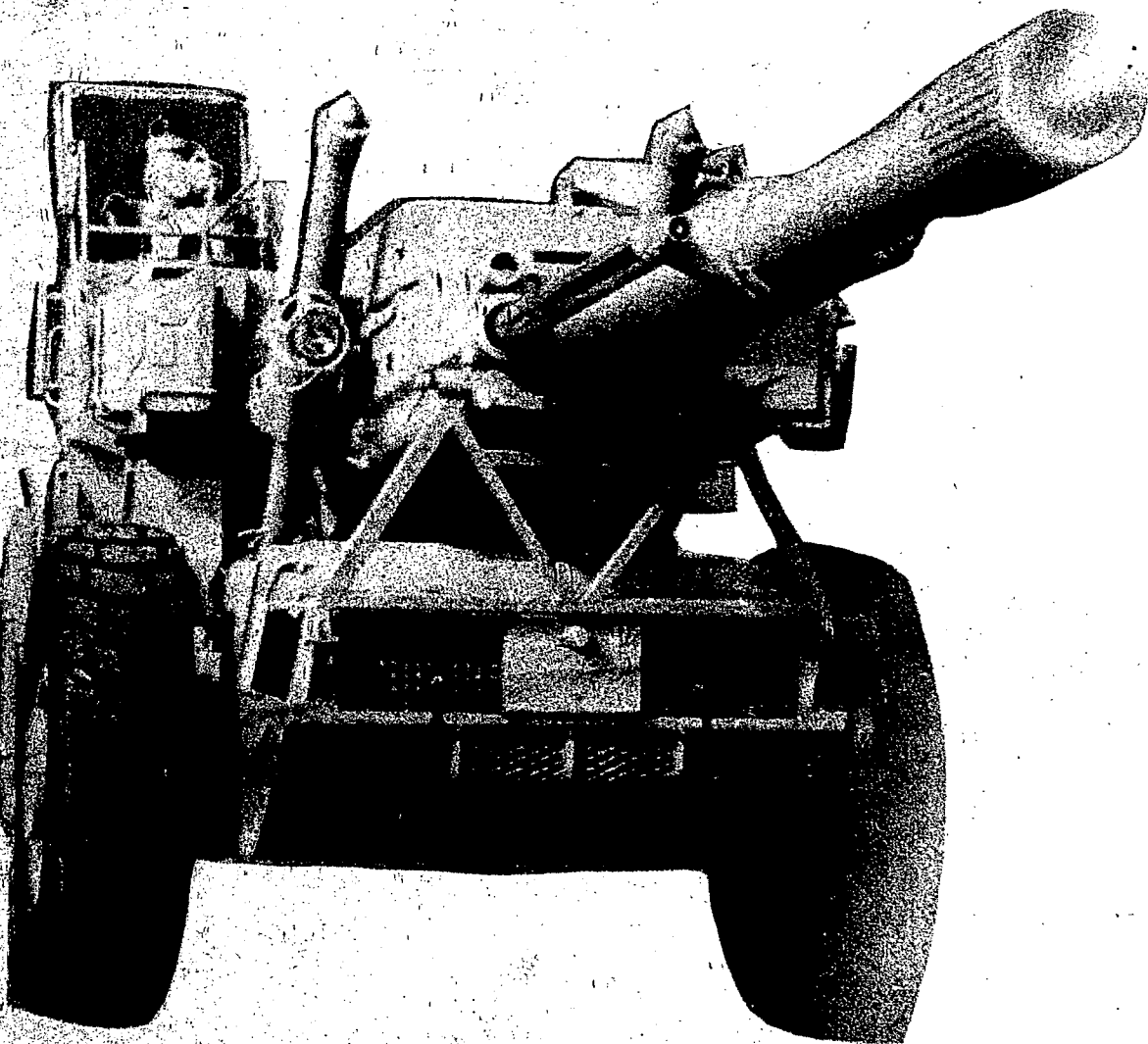
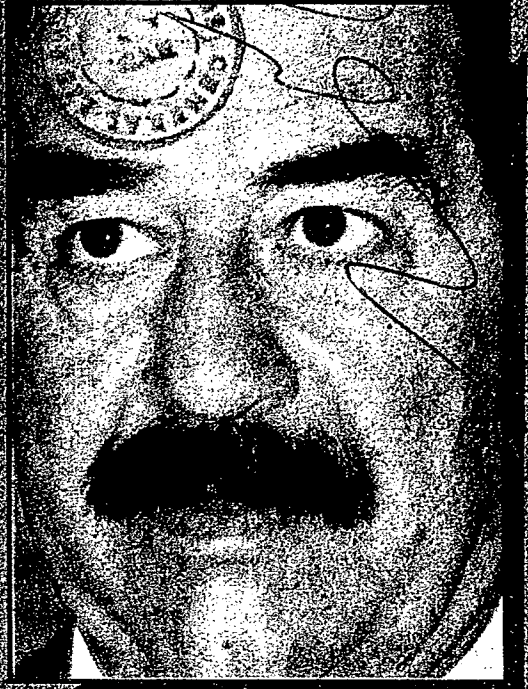
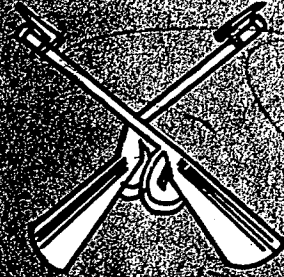
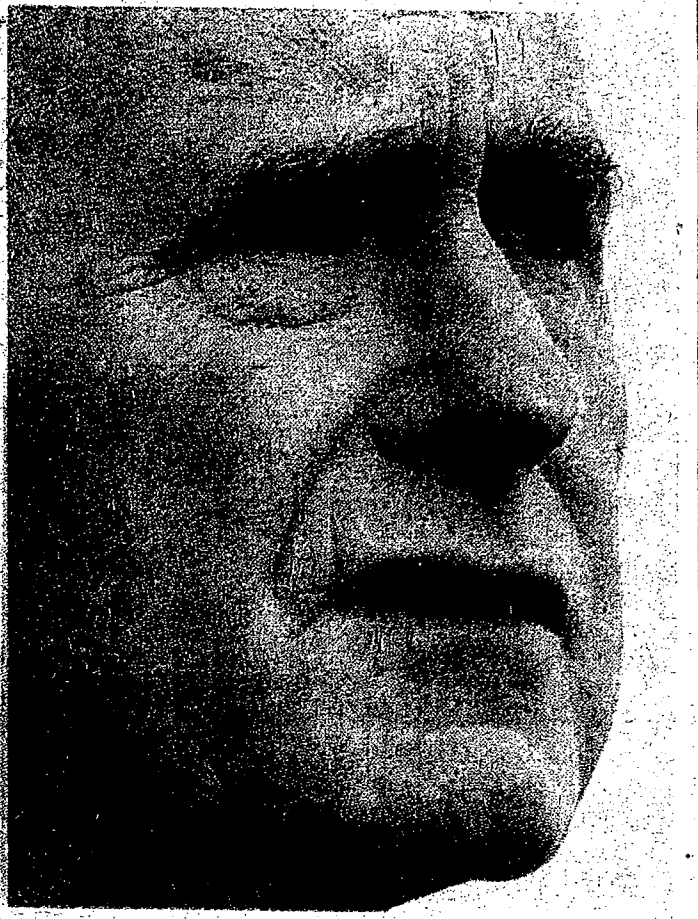
తిమ్మమాంబ సహాగమనం చేసిన కొన్నాళ్లకు చితికి నాలుగు వైపులా నాటిన మర్రి కొమ్మల్లో దక్షిణదిక్కునున్న కొమ్మ చిగురించి క్రమంగా మహావృక్షమై తిమ్మమాంబ పేరుమీదుగా తిమ్మమ్మ మర్రిమానుగా పేరు పొందింది.

ఈ వటవృక్షానికి మొదలు ఎక్కడ ఉన్నదో ఈనాటి వరకూ ఎవరూ నిర్ధారించలేకపోయారు. ఈ వృక్షానికి ఎటుమాసినా ఊడలే. ప్రతి ఊడా ఒక మహామూసే. మహిమాన్వితమైన ఈ మర్రికి వాని కలిగించి, కొమ్మలు సరికివేస్తే కీడు కలుగుతుందనే నమ్మకంతో ఈ చెట్టు ఊడలను, కొమ్మలను ఎవరూ పాడుచేయరు. ఈ వటవృక్షం క్రింద దక్షిణాన ఉన్న తిమ్మమాంబ సమాధిపై చిన్న గుడికట్టి తిమ్మమ్మ, బాలవీరయ్యల విగ్రహాలను ప్రతిష్ఠించారు.

శివరాత్రి పర్వదినాలలో తిమ్మమ్మ, బాలవీరయ్యల విగ్రహాలను ఊరేగిస్తారు. బుర్రకథలు చెబుతారు. వేలాది మంది భక్తులు ఈ వేడుకలు తిలకిస్తారు. తిమ్మమ్మ మర్రిమానుకు కొద్దిమైళ్ల దూరంలోనే ప్రణాకవి యోగివేమన సమాధిగల కట్టారుపల్లె ఉన్నది. ఆ మహానియుడు చిత్రశుద్ధి కల్గి చేసిన పుణ్యంబు కొంచెమైనదనియు కొడునకాడు - విత్తనంబు మర్రి వృక్షంబున కెంత విశ్వదాభిరామ విసురవేమ అను పద్యం వల్ల ప్రణాకవి సందర్శించిన నాటికే ఈ మహావృక్షమున్నట్లు విదితమగును.

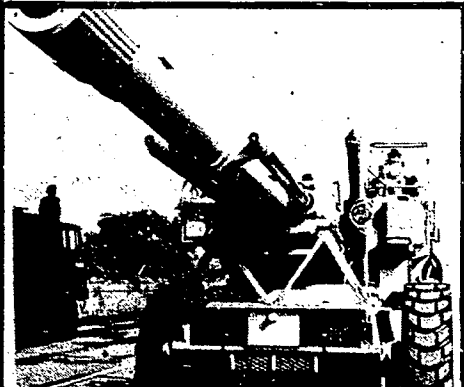
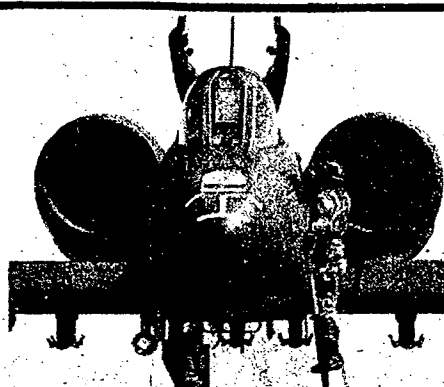
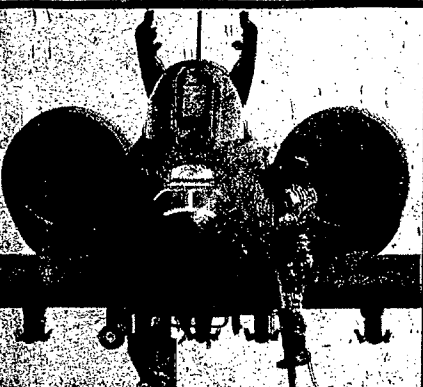
తిమ్మమ్మ మర్రిమాను ప్రాంతాన్ని పర్యాటక కేంద్రంగా మార్చాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇక్కడ ఒక గెస్ట్ హౌస్ కూడా నిర్మించారు. పర్యాటకులను ఆకర్షించే రీతిలో అన్ని సౌకర్యాలు కలుగజేస్తే ఈ వటవృక్ష ప్రదేశం తిలకించేందుకు పెద్ద సంఖ్యలో టూరిస్టులు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

30వ త్రిక ఆహ్లాదవేదిక

ప్రేక్షకులకు

కామ్రేడ్

పూదయి మృదంగం

శతకోటి కొమ్మలు

చక్కలు వేవచెట్టు కొమ్మల్లో
పురుడు పోసుకుంటున్న వేళ
చీకటి చెరగుమీద
వచ్చిరాని యవ్వనాన్ని పారేసుకుంది,
రోగాల వాహికకు దాసోహమై
దేహాన్ని గచ్చపోదని చేసుకుంది,
తల్లితనాన్ని విని మగతలో కట్టు చికిరించుకుంది,
పదిహేను రోజుల బాలెంతగానే
మల్లీ మగదాహంతో దహించబడింది,
నట్టింట్లో నలుసుల కొబ్బరిపుల్లల్ని, గన్నేరు కొమ్మల్ని
చూసి - మనుస్సును శీతలీకరించుకుంది!

బతుకు కలువకుంటలో నాచుగా
చెరువు చుట్టులో పాచిగా
చేసిన చేతుల్ని శపిస్తూ.....
కన్నీటిచుక్కల్ని
కడగండ్ల నెర్రెల్లో ఇంకించుకుంది!
గుడి నెముందు - కనుచూపుమేర
ఆవరణంతా నివృత్తం,
ఆకాశమంత మాసిక!!!

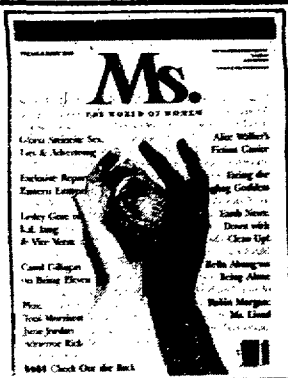
- విహారి

వాణిజ్య ప్రకటనలులేని మహిళాపత్రిక

అమెరికన్ మహిళా ఉద్యమాలను 1970, 80 దశాబ్దాలలో ఎం.ఎన్. మేగజైన్ ఎంతగానో ప్రోత్సహించింది. స్త్రీజన పోరాటాల చరిత్రలో ఒక మైలురాయిగా ఉండటమే కాక మహిళా ప్రగతికి వెన్నెముకగా నిలిచింది. ఈ పత్రిక సహకారంతో అమెరికన్ మహిళలు ఎన్నో పోరాట విజయాలను చవిచూశారు. తర్వాత కాలంలో పత్రిక తన ప్రత్యేకతను పోగొట్టుకున్నది. విసుగు కలిగించడంతో పాఠకులు, ప్రకటనదారులు దీనిపై అయివ్వలే చూపారు.

1989 చరమాంకంలో పత్రిక మూతపడింది. ఎనిమిది నెలల విరామం అనంతరం ఈ పత్రిక మొన్న ఆగస్టులో మరొకటి జీవకళతో, అత్యంత ప్రేమతో పునః ప్రారంభమైంది. నూతన రూపురేఖల సంతరించుకున్న ఈ పత్రిక ప్రకటనలను స్వీకరించదు, ప్రచురించదు. మహిళా సహస్యాలను విశదీకరిస్తూ, విశ్లేషిస్తూ నూతన దృష్టికోణంతో రచనలను తయారు చేసి అర్పించుకుంటుంది. పునః ప్రారంభ సంచిక జేరడంతో పాఠకులు ఒక్కసారిగా దిగ్భ్రాంతి చెందారు. విద్యుత్తు కలిగి, కనులవిందు చేస్తూ విడుదలయిన సంచికపై అమెరికన్ మహిళలు అనూర్య ఆదరణ చూపారు.

పత్రిక సాంప్రదాయ సిద్ధాంతం పుండాలని, అంతర్జాతీయ వార్తా విశేషాల, జీవిత చిత్ర

ణలు, సమీక్షలతో బాటు సుప్రసిద్ధ రచయితల కథలు, వ్యాసాలు మొదలయిన శీర్షికలు వుండాలని, అంతేకాకుండా నూతన సంచికానం కలిగిన విస్తృత శీర్షికలను- ఎకో పెమినిజం, ఇన్సర్ స్పెన్ వంటి ప్రత్యేక శీర్షికలను ప్రవేశపెట్టారు. పునః ప్రారంభ సంచికలో అనేక విలువైన రచనలతో పాటు తూర్పు యూరప్ లోని మహిళలపై ఒక సమగ్ర నివేదికను, ప్రసిద్ధ నవలా రచయిత్రి లోని మోరిసన్ వ్రాసిన ఒక కొత్త సర్వము, 1972 క్లాసిక్ గా పేరొందిన "వై ఎ వాంట్ ఎ టైప్" (రచయిత జాడి బ్రాడ్) (పునర్ముద్రణ)ను ప్రచురించారు.

అమెరికాలోని మహిళా పత్రికలు సమీక్షలో కూరుకుపోతూ పాఠకుల ఆదరణ పూర్తిగా

సన్నగిల్లుతున్న తరుణంలో ఎమ్.ఎన్. తిరిగి ఆవిర్భవించింది. 'ఉమెన్స్ డే' పత్రిక ఆర్థిక సంక్షోభంలో పువ్వుపూడు కొమ్మలు చేసిన ఒక వ్యాపారి నెమ్మదిగా మూపవేసాడు. మరో పత్రిక 'ఉమెన్' కూడా మూతపడింది.

సాహసం కూడా చూపారు. మొట్టమొదటి ప్రయత్నంగా పత్రిక పేజీలన్నిటా ఏ వాణిజ్య ప్రకటనకు స్థానమివ్వ కూడదని నిర్ణయించారు.

స్థాపక సంపాదకులు శ్రీ గౌరియా పై నెమ్ వ్రాసిన ఒక వ్యాసంలో కొన్ని వివరాలు తెలుస్తాయి. అసలు 1980లోనే (మూతపడక ముందు) ఎమ్.ఎన్.లో వాణిజ్య ప్రచారం చేయ గూడదని కొంతమంది నిర్ణయించారట. కార మమేమిటంటే, ఒక సంచిక కవర్ పేజీ మీద సోవియట్ మహిళల మేకప్ లేని ఫోటోను ప్రచురించడమే. మరి కొంతమంది ప్రముఖులు ఎమ్.ఎన్.ను పూర్తిగా విద్యక్త పరిచారు. ఇందుకు కారణమేమిటంటే స్త్రీ సమస్యలను, పరిష్కార మార్గాలను సజావుగా, సదవగాహనతో వ్యాఖ్యానించలేదని, ఎమ్.ఎన్. వెంటనే క్షమాపణ చెప్పకున్నది. తనను తాను సరిదిద్దుకొనే ప్రయత్నంలో పున్నది. ప్రయత్నం పూర్తి కాక మునుపే ప్రచురణ ఆగిపోవలసి వచ్చింది.

1972లో స్థాపించబడి, అమెరికన్ మహిళా ప్రపంచంలో ఉన్నత శిఖరాలు అధిరోహించి,

మూతపడి తిరిగి పునః ప్రారంభం కావడమనేది ఎడిటర్ శ్రీ పై నెమ్ కు చివరి అవకాశంగా వరిగిపోయింది. డేవ్ లాంగ్ అనే ప్రచురణకర్త ఈ పత్రికను కొమ్మగోలు చేయక ముందు 'ఎమ్.ఎన్.' మాసపత్రిక పదిహేనువేల దాలర్లు సప్లయ్ చేశాడు. వెర్క్యూలేషన్ 5,50,000 మంది నెమ్మదిగా దిగజారుతూ లక్ష కాపీలకు పడిపోయింది.

కాత్రగా డిప్ ఎడిటర్ వియమితులయ్యారు. పేరు శ్రీ రాబిన్ మోర్గాన్. వాణిజ్య ప్రకటనల ఆదాయం ఎంతమాత్రం లేకుండానే పత్రికను నడపాలని ఈయన కూడా అభిలషించాడు. అమూల్యంగా వస్తున్న ఈ వ్యాపారి నీతిని కాదని ఎమ్.ఎన్. ఎంతో ఆత్మ విశ్వాసంతో ముందడుగు వేసింది. సాహసంతో డిపిరి పీల్చుకున్నది. దీని సంతకర చందా 40 దాలర్లు, విడిగా మ్యాగ్నెటైజ్డ్ మీద కాపీధర నాలుగు న్నర దాలర్లు. ప్రకృతమణం అయిందిగా! ఎక ఎడిటోరియల్ బోర్డు మీద దీని భవిష్యం ఆధారపడి వుంటుంది. మహిళల పాక్కుల పోరాటాలు, ఉద్యమాలు సవ్యంగా సాగిపోవడానికి వారిలో మనోదారుడ్యం కల్పించడానికి, ఆత్మ సూయత బాహాన్ని పోగొట్టడానికి 'ఎమ్.ఎన్.' కంకణం కట్టుకున్నది.

- నచికేత

డిసెంబర్ 25వ తేదీ - అంటే క్రిస్మస్ లోగా అమెరికా ఇరాక్ మీద దాడి చేయబోతోందా? వశ్యమాసి యాలోని తాతా వాతావరణాన్ని వివిధ వర్షాల వాయుకుల ప్రకటనలను, అమెరికా సన్మానాలను, లోతుగా పరిశీలించిన వారికి "దాడి" లేదా "కువాయిల్ విముక్తికి సయత్నం" జరుగవచ్చుననే అభిప్రాయం కలిగి తీరుతుంది. అమెరికన్ల స్వభావం, ఆలోచనా సరళి ఎలా వుంటుందంటే, తాము దుష్ట శిక్షకులం, శిష్ట రక్షకులం అని చాలా గట్టిగా నమ్ముతారు. ఇరాక్ అధ్యక్షులు సద్దామ్ హుస్సేన్ కువాయిల్ కి కబళించిన 'దుష్టుడు' కాబట్టి అతడిని శిక్షించి తీరాలన్నది అమెరికన్ల ఆకాంక్ష! అమెరికన్ ప్రజల మనస్తత్వం బాగా తెలిసిన వారయిన అధ్యక్షుడు బుష్ హాలాహాటిన సేనలను గల్లతు తరలించడమే కాకుండా, సమీపిత ఆంక్షలుకూడా పెట్టించగలిగారు. తన నౌకా, వైమానిక దళాల సాయంతో ఈ ఆంక్షలను కట్టుదిట్టంగా అమలు చేయించగలుగుతున్నారు. దీనితో అమెరికన్ల దృష్టిలో బుష్ "హీరో" అయి కూర్చున్నారు. క్రిస్మస్ లోగా కువాయిల్ ను విముక్తి చేయాలని తమ సైన్యాలందరూ క్రిస్మస్ పండుగ కోసం స్వదేశానికి తిరిగి రూపాలని అమెరికన్లు ప్రగాఢంగా వాంఛిస్తున్నారు! సైనికులు ఎలాంటి "పన కార్యం" చేయకుండా వుత్తి చేతుల్లో తిరిగిరావడం అవమానకరంగా అమెరికన్ల భావిస్తారట! అమెరికన్ ప్రజలలో యిలాంటి భావం ఏర్పడినట్లయితే 1992 ఎన్నికలలో బుష్ కు, వారి పార్టీకి వాతావరణం అననుకూలంగా మారుతుందని పరిశీలకులు అంటున్నారు. అందుచేత బుష్ తన "హీరోయిజాన్ని" కాపాడకోవటం కోసం, జనం మద్దతు తాల్పాన్ని పెంచుకోవడం కోసం ఇరాక్ పై సైనిక చర్యకు తప్పకుండా దిగుతారని పరిశీలకులు అంచనావేస్తున్నారు. యిలా సైనిక చర్యకు దిగినట్లయితే అమెరికాలో బుష్ కు జనం సీరాజనాలు పడతారని, వచ్చే ఎన్నికలలో ఆయనకు ఎదురు వుండదని కూడా పరిశీలకులు అంటున్నారు. బుష్ ప్రభుత్వం మరో రెండు అక్షలమంది సైనికులను గల్లతు తరలించడాన్ని బట్టి చూస్తే పై అంచనా నిజమేమోనని అనిపిస్తుంది. దీనికి తోడు గల్లతో మోహరించిన తన సేనలకు అమెరికా ఒక రహస్య సత్యాన్ని పంపింది. ఇరాక్ సైన్యానికి పోరాట పటిమ లేదని, సైనికుల మనస్త్రయిర్యం బాగా దెబ్బతిని పోయిందని బహిరంగ ప్రకటనలు చేసి అమెరికా ఈ పత్రంలో ఇరాక్ సైనిక బలం

గురించి అందుకు పూర్తిగా భిన్నమయిన పరిస్థితిని చిత్రించింది! వాషింగ్టన్ లో అమెరికా సైనిక గూఢచారి శాఖ ఉప ప్రధానాధికారి తయారుచేసిన ఈ పత్రానికి "ది డిజిల్ షీల్డ్ ఆర్డర్ ఆఫ్ బ్యాటిల్ బుక్" అని పేరు పెట్టారు. అత్యుత్తమ ఆయుధ సంపత్తి, పోరాట పటిమ, ఒకే చూపు, ఒకే చాటు ప్రతినిక్షణంలో ఎటు వెళ్లాలంటే అటు వెళ్లగల సత్తా వున్న సైనిక దళాలలో ఇరాక్ సైనిక దళం ఒకటని 145 పేజీలు వున్న ఈ పత్రంలో ఉద్ఘాటించారు. సూర్య కిలోమీటర్ల అంతకు మించిన వీలీక్షంలో బహుముఖమయిన సైనిక చర్యలను ఇరాక్ సైన్యం సమర్థవంతంగా విర్వహించగలదని, విమాన, శత్రు దళాల కార్యకలాపాలను సమస్య యవరచుకోగలదని, అనుకున్న వేళకు, అనుకున్న చోటుకు సాధన సంపత్తిని, ఆహార పదార్థాలను తరలించగలదని, ఆ విధంగా అగ్రశ్రేణి స్థావరాలలో వున్న సైనిక దళాలకు సకాలంలో మద్దతు అందించేయగలదని పత్రంలో వివరించారు. ఇరాక్ సైన్యంలోని అనేకమంది సీనియర్ అధికారులకు రష్యా సైనిక శిక్షణ యిచ్చింది. ఈ శిక్షణ గురించి రష్యా అమెరికాకు అందజేసిన రహస్య సమాచారం కూడా ఈ పత్రంలో ఉటంకించబడింది. ఇరాక్ లో యుద్ధం కనుక సంధి వించినట్లయితే ప్రాణనష్టం విపరీతంగా జరగగలదని అమెరికా భయపడుతోంది. యుద్ధం ప్రారంభమయిన తరువాత మొదటి వారంలో అమెరికన్ల వజ్రన రోజుకు వేయిమంది సైనికులు హతం కాగలరని అంచనా వేశారు. ఈ అంచనాను కూడా రహస్యపత్రంలో పొందుపరిచారు. శత్రు దళం మద్దతు, వైమానిక దళం మద్దతు సరిపోని వ్యక్తులను, లేదా సైనిక దళాలు ప్రత్యర్థుల ధాటికి తట్టుకోలేని వ్యక్తులను ఇరాక్ రసాయనక ఆయుధాలను ఉపయోగించగలదని పత్రంలో పేర్కొన్నారు. ఈ ఆయుధాలలో మూడు రకాలు ఉన్నాయి. ఒకటి ప్రాణాలు తీసే వాయువు, రెండవది ప్రత్యర్థులను అశక్తులను చేసే వాయువు (సమ్మోహనాస్త్రం!) మూడవది భాష్మవాయువు. అమెరికా కూడా యిలాంటి ఆయుధాలను ఉపయోగించిన వ్యక్తులలో వాటి బారినంది రక్షించుకునే ప్రక్రియలు కూడా ఇరాక్ దగ్గర వున్నాయట! ఇరాక్ తన సైనికలకు ఇందుకు సంబంధించిన సాధనాలను నమకూర్చి వున్నది!

అయితే ఇరాక్ సైన్యంలో ఒకే ఒక బలహీనత వుంది. సర్వ సేనాధిపతి (దేశాధ్యక్షుడు) ఆజ్ఞానుసారమే అతి రమ్యులు, మహారథులు, దళపతులు నడుచుకోవాలి! యుద్ధరంగంలో వున్న సమయంలో సర్వసేనాధిపతి ఆదేశాల కోసం ఎదురు చూస్తూ వుండడానికి సమయం ఎక్కువ వుండదు. దళపతులు తమకు తాముగా నిర్ణయాలు తీసుకునే పీలు లేదు! దీనితో దళపతుల సామర్థ్యం శక్తి, యుక్తులు దెబ్బతింటున్నాయి! అమెరికాకు అనుకూలించే అంశం యిది ఒక్కటేనంటున్నారు. అమెరికన్ టి.వి.వి ఒకందుకు మెచ్చుకోవాలి! ఒక సమస్య తలయెత్తినప్పుడు ఆ సమస్యతో సంబంధం వున్న వర్గాలన్నింటికీ అమెరికన్ పెరి విజన్ స్పష్టత దాదాపు సరిసమానమయిన ప్రాధాన్యాన్ని యిస్తాయి. గల్ఫ్ సంక్షోభం విషయంలోకూడా యివి ఈ సూత్రాన్నే అనుసరిస్తున్నాయి! నవంబర్ 15వ తేదీ రాత్రి ఒక అరగంట అంటూ ఇటుగా అమెరికా అధ్యక్షుడు జార్జి బుష్ సి.ఎన్.ఎన్. టి.వి.లోను, ఇరాక్ అధ్యక్షుడు సద్దామ్ హుస్సేన్ ఎ.బి.సి. టి.వి.లోను తమ తమ వైఖరులను ప్రస్ఫుటంగా వివరించారు. "సమయం మించిపోతోంది! కువాయిల్ నుంచి వైదొలగండి!" అని బుష్ ఇరాక్ కు పిలుపు యిచ్చారు. భేషరతుగా కువాయిల్ నుంచి ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా బుష్ యిచ్చిన ఈ పిలుపును సద్దామ్ హుస్సేన్ ఖండితంగా తిరస్కరిస్తూ బుష్ పిలుపులోనే షరతులు ఉన్నాయని అన్నారు. "అమెరికాతో, సౌదీ అరేబియాతో శాంతియుత పరిష్కారంకోసం సంప్రదింపులు జరపాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. అయితే కువాయిల్ నుంచి ఉపసంహరించుకోవడంకల్ల" వివరించారు. అమెరికా కనుక యుద్ధం చేస్తాననే బెదిరింపును ఉపసంహరించుకున్న వ్యక్తులలో కువాయిల్ లోని విదేశీయులను విడిచిపెట్టడానికి తనకు ఎలాంటి అభ్యంతరమూ వుండబోదని సద్దామ్

రోజులపాటు పెద్ద ఎత్తున విద్యాసాల ఆరిపోయి! దాదాపు వేయి యుద్ధ విమానాలు ఈ విద్యాసాలలో వినియోగించారంటే యిది ఎంత భారీగా జరిగిందో ఊహించుకోవచ్చు! కువాయిల్ ను విముక్తి చేసే పథకాన్ని ఆచరణలో పెట్టినవాడు యుద్ధరంగ త్రాప్తి ఎలా ఆచరణలో పెట్టాలో ఈ విద్యాసాలలో ప్రయోగాత్మకంగా ప్రదర్శించి చూపించారని అంటున్నారు. ఈ తరంగమంతా ఇరాక్ ని చెవిరించడానికి, సౌదీ అరేబియా కంటే మిత్రరాజ్యాలకు అభయం యిచ్చడానికి అయి వుండవచ్చు! అమెరికా ఒంటరిగా కాలదువ్వతుందా? ఇరాక్ పై అమెరికా దాడి చేయడానికిగల అవకాశాలను, రాష్ట్రంలో తూగు పరిశీలించి చూసినట్లయితే కొన్ని విషయాలు అవగతమవుతాయి! అమెరికా తన మిత్రరాజ్యాల వాదనకు న్యట్లయితేనే దాడికి ఉపక్రమిస్తుందా? లేక తనకు తానుగా ఒంటరిగా దాడికి దిగుతుందా? యుద్ధం విషయంలో అమెరికా మిత్రరాజ్యాలు ప్రస్తుతం "నిగహంత" కూడిన వైఖరిని అవలంబిస్తున్న సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి. పాతకాలపు నాటి అమెరికన్ సంప్రదాయం ప్రకారం జాతీయ చర్యలో స్వేచ్ఛ వుండాలి. "శాశ్వత మితృత్వాలు లేదా కూటాలు మన కొద్దు?" అని జార్జి వాషింగ్టన్ అప్పల్స్ ప్రబోధించారు. ఇక జెఫర్సన్ అయితే పాత్రు కుదుర్చుకోదానికే వ్యతిరేకతను వ్యక్తం చేశారు. ధానితో 1815 తరువాత శతాబ్ద కాలంలో విదేశీ వ్యవహారాల విషయంలో అమెరికా "వంటరి

క్రిస్మస్ లోగా అమెరికాదాడి?

అని సద్దామ్ హుస్సేన్ స్పష్టం చేశారు. సౌదీ అరేబియాకు మరో రెండు అక్షలమంది అమెరికన్ సైనికులను తరలించడం గురించి అమెరికా అధ్యక్షుడు బుష్ ప్రస్తావిస్తూ "దాడి" చేయాలని తాను నిర్ణయించే వ్యక్తులలో అందుబాటులో సిద్ధంగా వుండడం కోసం ఈ తరలింపు జరుగుతోందని

పేర్కొన్నారు. ఈ యిద్దరి ప్రకటనలను పరిశీలించినట్లయితే ఒకటనిపిస్తుంది. ఒకరికి ఒకరు దొరకకుండా మాట్లాడుతున్నారని! ఇదిలావుండగా కువాయిల్ కు దక్షిణంగావున్న సౌదీ సముద్రతీరంలో అమెరికా, సౌదీ అరేబియా సేనలు, యుద్ధ విమానాలు, నౌకలు వారం

"విధానం" అనుసరించింది! ఆ తరువాత అమెరికా శక్తి పెరిగింది! ఓడలు, విమానాలు, తంతి సౌకర్యాలు వచ్చాయి. 20వ శతాబ్దంనాటికి అమెరికా భౌగోళికంగా తన ఒంటరితనాన్ని కోల్పోయింది. "సమీకృత శతృత్వాలు"కోసం కాకుండా, సమీకృత శాంతి కృషికోసం అంతర్జాతీయ వ్యవ

'యుద్ధానికి రెడీ' అంటూ సౌదీలోని స్థావరాలకు వస్తున్న అమెరికా సైనికులు.

స్థను పరిక్షించే సమష్టిక్రమంలో అమెరికా పాల్గొన్నాని పుక్రొవెల్సన్ ప్రకటించారు. ఇందుకోసం నానా తాతి సమితిని ఏర్పాటు చేయాలన్న విల్సన్ ప్రతిపాదనను కాంగ్రెస్ త్రోసి పుచ్చింది. మళ్ళీ అమెరికాకు ఒంటి గితం ప్రారంభమయింది. జర్మన్ సామ్రాజ్య విస్తరణ కాంక్ష, 1930 దశాబ్దంలో జపాన్ దాడి అమెరికన్ల కళ్ళు తెరిపించాయి. విల్సన్ ప్రతిపాదించిన నానాతాతి సమితి ఐక్యరాజ్య సమితిగా ఆవిర్భవించింది. ప్రచ్ఛన్న యుద్ధ వాతావరణం నాల్ కూలమి

కొనుగోలు చేస్తోంది. అహరదాన్యా లలో ఎక్కువ మొత్తాన్ని సైన్యానికి కేటాయిస్తున్నారు. పౌరులకు రేష నింగ్ పెట్టారు. ప్రభుత్వ ప్రమాణాల మేరకు రోడ్లెలు తయారుచేయని 400 బేకరీలకు జరిమానాలు విధించారు.

ఇరాక్ మీద కాలుదుపుతున్నవారిలో బ్రిటిష్ ప్రధాని మార్గరెట్ థాచర్ ఒకరు. ఇరాక్ లో సాయుధ జోక్యం చేసుకోవాలని ఆమె మరోసారి పిలుపు యిచ్చారు. సైనిక చర్యద్వారా కువయిట్ కు

జరిగినాసరే ఇరాక్ ఈవైపునుంచి (ఇజ్రేల్ వైపున) నరుక్కొచ్చే ప్రమాదంపుంది. ఇజ్రేల్ కి కూడా ఈ సంగతి తెలుసు! అందుకే ఇజ్రేల్ కూడా "నిగహం"తో కూడిన వైఖరిని ఆవలంబిస్తూ అమెరికాను శాంత పరుస్తోంది. ఫ్రెంచి అధ్యక్షుడు మిట్టరాండ్ ఇటీవల ఐక్యరాజ్య సమితి సమావేశంలో మాట్లాడుతూ ఇరాక్ గమక కువయిట్ నుంచి ఉప గ్రహించుకోవడానికి వాగ్దానం చేస్తే చాలు! అంతా సవ్యంగా జరిగిపోతుంది! అని ప్రకటించారు. ఈ

రేక ప్రదర్శన జరిపారు. మానవతా దృక్పథంతో తాము ఇరాక్ కు కొంత మేరకు ఆహార పదార్థాలను విక్రయిస్తామనికూడా ఇరాన్ ప్రకటించింది. ఇతరత్రా సమితి ఆక్షలను పాటిస్తామని ఇరాన్ తెలిపింది. బాగ్దాద్ లోని పాశ్చాత్యదేశాల రాయబారులు, సైనిక సలహాదారులు అనుకుంటున్న దేమిటంటే యుద్ధం తప్పదని! ఎడారిలో వాతావరణం చల్లబడగానే ఒకటి, రెండు వారాలలో అమెరికా నాయకత్వాన సైనిక చర్య ప్రారంభంకాగలదని వారు చెబు

డంతో ఇజ్రేల్ తన రక్షణ దళాలను చాలా పెద్ద ఎత్తున నన్నద్దం చేసింది. "అయితే ముందు మీరు చర్యకు దిగవద్దు!" దిగాలో ఆరబులంతా ఏకమవుతారు! అప్పుడు మనం చిక్కులో పడతాము! అని అమెరికా ఇజ్రేల్ కు హెచ్చరిక చేసింది. ఇజ్రేల్ దీనిని వేదవాక్కుగా తీసుకున్నది. అయినా జోర్డాన్ లోయ అంతలా హాక్ మిసిలీలను మోహరింపజేసింది. విమాన విధ్వంసక విమానాలను సిద్ధంగా పుంచింది. అమెరికా ఉపగ్రహాల సాయంతో ఇరాక్ సేనల కదలికల గురించి ఇజ్రేల్ తెలుసుకుంటోంది.

ఇరాక్ మిసిలీలు టెల్ అవివ్ కు అయిదు నిమిషాల దూరం లోనే పున్నాయట! ఇజ్రేల్ తన మిసిలీలను ప్రయోగించి ఇరాక్ ను సమూలంగా నాశనంచేసే లోపల ఇరాక్ 20 నుంచి 30 మిసిలీలను ఇజ్రేల్ మీదకు ప్రయోగించగలదని, దీనివల్ల ఇక్కల సంఖ్యలో ఇజ్రేల్ లో జననష్టం జరుగుతుందని ఒకపంక టెల్ అవివ్ ప్రభుత్వం భయపడుతోంది.

ఇజ్రేల్ మీద దాడిచేస్తే తాను సమూలంగా నాశనమవుతామన్న సంగతి సద్దామ్ హుస్సేన్ కు తెలుసు! అందువల్ల అతడు ఇజ్రేల్ మీద కాలుదుపుడని, అలా కాకుండా వేరే పద్ధతు

ంద్వారా ఇజ్రేల్ ను యుద్ధంబరిలోకి లాగుతాడని నిపుణులు అంటున్నారు. జోర్డాన్ లో రాజు హుస్సేన్ ను పదవి చ్యుతుడ్చి చేయడానికి ఇరాక్ ఏజెంట్లు ప్రయత్నించిన వ్యక్తిలో ఇజ్రేల్, సరియాల జోక్యం చేసుకోవడం తప్పని సరి అవుతుంది.

గల్ఫ్ లో లాగుతున్న ఈ చదరంగం ఆటలో ఎవరు ఏ పాపును ఎటు కదిలిస్తారో, దాని పరిణామం ఎలా పులుందో పూహించడం కష్టమే! ఎవరయినా కోరి, కోరి యుద్ధానికి దిగడం జరిగితే మూర్ఖత్వమే అవుతుంది. ప్రపంచ వినాశనానికి దారితీస్తుంది!

- వెంకట్రామ్.

సద్దాంకు మద్దతుగా 'జిహాద్' నినాదాలు చేస్తున్న సమరోన్ముఖ ఇరాకీపౌరులు

అవతరణకు దారితీసింది. ఈ వాతావరణంలో అమెరికా పెత్తనం సాగింది. ప్రచ్ఛన్న యుద్ధవాతావరణం ఇప్పుడు

గించాలని ఆమె అంటున్నారు. కాగా అమెరికాకు మిత్రదేశంగా పులున్న ఈజిప్ట్ ఈమధ్య ఓ కొత్త

ప్రకటన అమెరికాకు కూడా కొంత ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. ఎలాంటి షరతులు లేకుండా కువయిట్ నుంచి తున్నారు.

ఇజ్రేల్ వైఖరి! ఇజ్రేల్ సైనికాధికారులు ఇరాక్ నుంచి ఆకస్మికదాడి జరిగితే.... అన్న విషయం గురించి భయపడడంలేదు. ఈ దౌత్య కృషి వల్ల గల్ఫ్ సెక్షన్ పరిష్కార మయితే సద్దామ్ హుస్సేన్, ఆయన యుద్ధ యంత్రాంగం చెక్కుచెదరకుండా పుండిపోతుందే అన్నదే వారికి పట్టుకున్న భయమట! యుద్ధం అంటూ ప్రారంభమయితే తమ మొదటి ప్రేటు ఇజ్రేల్ మీదనే అంటూ సద్దామ్ హుస్సేన్ ప్రకటించా

బుష్ పిలుపు! సద్దామ్ 'నో'!!

వైదొలగడంతో ఆ పెత్తందారి స్థాయి కూడా పోయింది. ఐక్యరాజ్యసమితికి ప్రాధాన్యత పెరిగింది. ఇరాక్, కువయిట్ ను కబళించడంతో అమెరికా సమష్టి కృషి ప్రతిపాదనను పునరుద్ధరించింది. కొన్ని అరబ్ రాజ్యాల నుంచి, రష్యానుంచికూడా సహకారం పొందింది. సమితి ద్వారా ఇరాక్ పై ఆక్షలు విధించడంలో అమెరికా సఫలీకృతమయింది. ఈ ఆక్షలవల్ల, వివిధ ప్రపంచ రాజ్యాల కొత్త కూటమిగా ఏర్పడడంవల్ల, రెండున్నర ఇక్కలమంది అమెరికా సైనికులను సౌదీ అరేబియాకు తరలించడంవల్ల సద్దామ్ హుస్సేన్ భయపడి కువయిట్ నుంచి వైదొలగుతాడని భావించిన బుష్ కు చుక్కెదురయింది! ఈ ఆక్షలు ఏ ఏ ఇరాక్ మనోస్థాయిర్యాన్ని దెబ్బతీయలేదు! యిలాంటి పరిస్థితి ఏర్పడగలదని ముందుగానే ఊహించిన సద్దామ్ హుస్సేన్ జనానికి, సైనికులకు కావలసిన సంబారాన్ని అంతటిని ముందుగానే సమకూర్చుకుని నిల్వచేసుకోగలిగాడు. సమితి ఆక్షలు విధించినూరు రోజులు దాటితూ కూడా మరొకన్ని నెలలపాటు సరిపడగల ఆహార దాన్యాలు తమ భారపున్నాయని ఇరాక్ ప్రకటించింది. సాగులా యకమయిన ప్రతి అంగుళం భూమిలో పంట పండించవలసిందిగా ఇరాక్ ప్రభుత్వం వైఖరిని ప్రోత్సహిస్తోంది. పండిన పంటను ఎక్కువ రేటుతో

ప్రకటన చేసింది. 'ఇరాక్ మీద అమెరికా దాడి చేసినట్లయితే ఆ దాడిలో తాము పాల్గొనబోమని, శాంతి పరిరక్షణదళంగానే తాను కువయిట్ లో అడుగుపెడతామని ఈజిప్ట్ అధ్యక్షుడు ముబారక్ సి.ఐ.ఎస్. టెలివిజన్ సంస్థకు యిచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో స్పష్టం చేశారు. సౌదీ అరేబియా సరిహద్దు ప్రాంతాల్లో ఇరాక్ ఇంతకుముందు 70 వేలు మాత్రమే పున్న తన సైనికుల సంఖ్యను 430000 లకు పెంచింది. అదేవిధంగా సౌదీ అరేబియాలో అమెరికా తన సేనల పరిమాణాన్ని కూడా విపరీతంగా పెంచివేసింది. కాగా 1974 తరువాత మొదటిసారిగా విమాన వాహకవాహక "ఇండిపెండెంట్"ను గల్ఫ్ కు తరలిస్తోంది. అమెరికా కనుక కువయిట్ ని విముక్తం చేయడానికి నడుంకడితే ఇరాక్ పూరుకుంటుందా? జోర్డాన్ నదిమీదుగా ఇజ్రేల్ మీదకు రసాయన కాస్త్రాలను సందించి అమెరికా ఆటకట్టించే అవకాశంకూడా లేకపోలేదు. కువయిట్ ను ఆక్రమించుకున్నప్పుడు ఇరాక్ కు వందకుపైగా హాక్ మిసిలీలు దొరికాయి. కాగా ఇరాక్ దగ్గర విష వాయువును, ఇతర వాయువులను విరజిమ్మగల అస్త్రాలు సర్దంగా మోపి రించి పున్నాయి. తనకు జన నష్టం

ఇరాక్ వైదొలగాలని అమెరికా అడుగుతోంది. అయితే సద్దామ్ హుస్సేన్ కు చివరి అవకాశం యివ్వడంకోసం మిట్టరాండ్ చెప్పారని ఫ్రెంచి ప్రభుత్వ ప్రతినిధి ఆ తరువాత అమెరికా పు శాంతపరిచారు. అమెరికా మిత్ర రాజ్యమయిన ఇరాన్ లో ఇక్కలాది మంది ఇరానియన్లు అమెరికా వ్యతి

తమ అమూల్యమైనది, ఇప్పుడును మేదని. ఆహార మధురమైనది. బృందయ మధురంకోలో తోణికివలాడేది. ఒక యువరి ఒక వ్యక్తిని ప్రేమించి మనసిచ్చి సంపించుడితే ప్రేమ మధురంబడితే తనాతు సకల్లైపోయినట్టే కదా! ఆ తునకలను ఏరికూర్చి ఆ భాందాన్ని తిరిగి అదే సంపకుడి చేతిలో పెట్టడం సలబేనా! ప్రేమించి మోసగించిన వ్యక్తి చేత బలవంతంగా తాళికట్టించుకోవడానికి కొంతమంది యువతులు 'మానవరాజులు' సాగిస్తున్న విజయం సాధిస్తున్న ఉదంతాలు పత్రికలలో తరచూ ప్రసు

రితమౌతున్నాయి. వెండితెరకు నక్కుతున్నాయి. నంచించిన బాడినంపనే చేరాలనుకోవడం మోగాడినే భర్తగా స్వీకరించడం ప్రేమ అనుమానకాదా? అనే భావం బుద్ధివంతులకుండదు. అయితే మన దౌత్యకావ్యమైనది, మన ఒకనికి ఒకమారి జరిగినది అప్పుడు మన ప్రూరణగా మూలక చట్టం ప్రకారం ముక్కు క ముగియాలనే నిబంధన ఉంది. దేనుకోవడం గొప్పతనము. కామిని అంతా ఉన్నారు. ఈ పేదిక మీ పేదిక ప్రేమిని పురోగతి అంద్రపత్రిక ఆహ్వాదవేదిక వ్యక్తిక ప్రత్యక్షం భాదీవిక మీ అభిప్రాయాలను వ్రాసి మీ పేజీలో సహా పంపండి. -సం.

విజయవాడలో జాతీయ కబాడీ సంబరం

'కబాడీ' క్రీడ భారతదేశపు పుట్టినిల్లు.

గ్రామీణ క్రీడలలో మకుటలైన మహారాజా కబాడీ.

నవంబరు 28 నుండి విజయవాడలో జాతీయ పురుషుల, మహిళల కబాడీ పోటీల సంబరం డిసెంబరు 2 వరకు జరుగుతుంది.

ఈ అంబరాల సంబరం పదేళ్ళ తర్వాత మళ్ళీ విజయవాడలో జరుగుతుంది.

మహారాజా కాలం నుండి కబాడీ ఆడినట్లుగా చరిత్ర చెబుతోంది. ఏది ఏమయితేనేం ఆసియా క్రీడల ద్వారా కబాడీకు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా గుర్తింపు వచ్చింది. రాబోయే ఒలింపిక్స్ లో కూడా కబాడీని ప్రవేశ పెడుతున్నట్లు కొంతమంది కబాడీ ప్రముఖులు తెలిపారు.

కబాడీలో ఆసియాలో ఛాంపియన్లు మన వాళ్ళు. వీరికి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా గుర్తింపు వచ్చింది. మెరికాలో ఇంట్లో అసియా క్రీడలలో ఆడిన కబాడీ విడియో క్యాసెట్ల ద్వారా కబాడీ ఆటలో నైపుణ్యం సాధించాలని అక్కడ వారు ప్రయత్నిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. సో మల్ రిస్కోలో కబాడీ పాఠశాలలో విద్యార్థులకు శిక్షణ యిస్తున్నారు.

పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్, శ్రీలంక, నేపాల్, బర్మా దేశాలలో కబాడీకు ఎంతో ఆదరణ వుంది. జపాన్, కొరియా, దాయిలాం దేశాలలో ఇప్పుడే కబాడీకి ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది.

కబాడీ ఫెడరేషన్

శ్రీ ల.కె. గాడ్ బోల్ అధ్యక్షులలో కబాడీ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా ఏర్పడింది. ఫెడరేషన్ ఉత్సవాలు 1955లో కలకత్తాలో జరిగాయి. అల్ ఇండియా స్కూల్ గేమ్స్ లో 1962లో కబాడీని చేర్చడం జరిగింది. గ్రామీ

ణస్థాయి నుండి అంతర్జాతీయంగా దిగిన ఈ కబాడీకి ఇంత ప్రాచుర్యం లభించడానికి కబాడీ సమాఖ్య కృషి ప్రత్యేకంగా చెప్పకోవాల్సి వుంది.

అమెచ్యూర్ కబాడీ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారు రూపొందించిన నియమ నిబంధనలు అనుసరించి కబాడీ ఆట జరుగుతుంది.

ఎలా ఆడుతారు?

రెండు భాగాలుగా దీర్ఘచతురస్రాకారంలో విభజించబడిన కోర్టులో రెండుజట్లు మధ్య ఆట జరుగుతుంది. ఏడుగురు ఆటగాళ్ళ చొప్పున

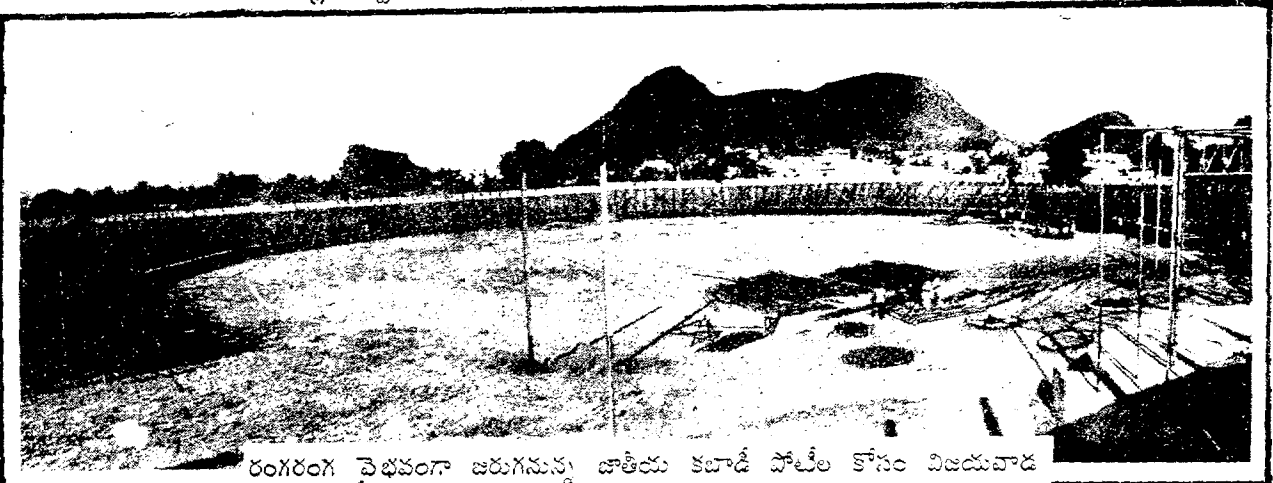
జట్టులో వుంటారు. కూత పెడుతూ ఒక జట్టులోని ఆటగాడు ప్రత్యర్థుల జట్టు కోర్టులోకి వెళతాడు. కూత అగమండా ప్రత్యర్థి జట్టులోని ఆటగాళ్ళను ముట్టుకోవడం ద్వారా వాళ్ళను అవుట్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. అవులయిన ఆటగాళ్ళని బట్టి కూతకు వెళ్ళిన ఆటగాడి జట్టుకు పాయింట్లు వస్తాయి.

కూతకు వెళ్ళిన ఆటగాడిని కోర్టు దాటకుండా బంధించి గట్టితే కూతకు వెళ్ళిన ఆటగాడు అవులయ్యి బంధించిన జట్టుకు పాయింట్లు వస్తాయి. నిర్ణీత సమయంలో ఏ

అవులయిన ఆటగాడిని విడిచిపెట్టి ఆడిన కోర్టుగా నిర్ణయిస్తారు. కాతీపూట పోటీలు జరిగే విధంగా కోర్టులో ప్లేట్ లైట్ ఏర్పాట్లు వుంటాయి. కోర్టునుబట్టి సరిహద్దుగా గీయబడిన గీతలను పొందే అంబారు. కోర్టుని రెండు సమభాగాలుగా చేసే గీతను సెంటర్ లైన్ అంటారు. సెంటర్ లైన్ సమాంతరంగా కోర్టులో వెనుక గీతలనుండి 3 మీటర్ల దూరంలో గీయబడి లైనుని బాల్స్ లైను అంటారు.

కాంట్

కూతనే కాంట్ అనే అంటారు. స్పష్టంగా వివరించే కబాడీ అనే పదాన్ని ఉచ్చరిస్తూ ఒకసారి ఊపిరి పీల్చి వదిలే సమయంలో చేసే ఉచ్చారణని కాంట్ అంటారు.

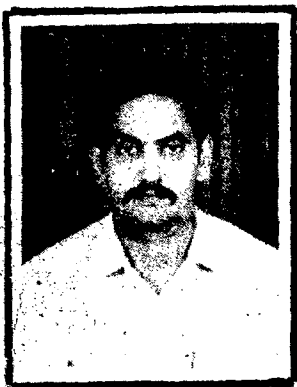

రంగరంగ వైభవంగా జరుగుతున్న జాతీయ కబాడీ పోటీల కోసం విజయవాడ ఇందిరాగాంధీ మున్సిపల్ స్టేడియంలో గ్యాలరీ సిద్ధమవుతున్న దృశ్యం.

కృషి చేస్తున్నాం! సాధిస్తాం!!

ఆర్గనైజింగ్

సెక్రటరీ కె.పి.రావు

ఉడుకు వెత్తుకుతో. ముందుకు దూసుకు పోయే స్వభావం గల వ్యక్తి శ్రీ కె. పి. రావు. 39వ జాతీయ కబాడీ పోటీలకు ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీగా వుండి పోటీల నిర్వహణలో రాత్రి, వగలు కృషి చేస్తున్నారు.

* పోటీలు విజయవంతంగా నిర్వహించుటకు ఎలాంటి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు?

-అందరి సహకారంతో కృషి చేస్తున్నాం. అన్ని ఏర్పాట్లు చక్కగా జరిగిపోతున్నాయి. ప్రత్యేకించి రాత్రి క్రీడామండలి శ్రీ జి. వి. శేషు ఎంతో సహకారం అందిస్తున్నారు. అలాగే విజయవాడ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్, కృష్ణా జిల్లా స్పోర్ట్స్ అథారిటీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్పోర్ట్స్ అథారిటీ సహాయ సహకారాలు అందిస్తున్నారు అని శ్రీ కె.పి. రావు అన్నారు.

* జాతీయ పోటీలను విజయవాడలో ఏర్పాటు చేయటంలో మీ కృషి ఎంతవరకు వుంది?

-జాతీయ కబాడీ పోటీలను విజయవాడలో ఏర్పాటు చేయటం కృషి చేసిన వారిలో ప్రధాన వ్యక్తిని నేను. గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా చెప్పకోదగ్గ క్రీడా పోటీలు జరుగుతున్నాయి. ప్రజలు క్రీడా విహారం పొందటం కోసం పూర్తిగా కృషి చేస్తున్నాం.

కృష్ణాజిల్లా కబాడీ అసోసియేషన్ సెక్రటరీ అయిన శ్రీ కె. పి. రావు యునైటెడ్ ఇన్స్ట్రూమెంట్ కంపెనీలో 1983లో డెవలప్ మెంట్ అఫీసర్ గా ఉద్యోగంలో చేరారు. 1983లో కబాడీ జిల్లా ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీగా పని చేసి 1990 జనవరిలో సెక్రటరీ అయ్యారు. చిన్న తనం నుండి కబాడీ పోటీలలో పాల్గొన్న శ్రీ రావు అనేక రాష్ట్ర, జాతీయ కబాడీ పోటీలలో పాల్గొన్నారు.

జాతీయ కబాడీ పోటీలు జరుగుతున్న సందర్భంగా కృష్ణా జిల్లాలోని సీనియర్ కబాడీ క్రీడాకారులకు పోటీల ప్రారంభం రోజున సన్మానం చేస్తున్నట్లు శ్రీ కె.పి. రావు చెప్పారు. విజయవంతంగా జాతీయ పోటీలు నిర్వహించుటలో సహకరిస్తున్న ప్రతి ఒక్కరికీ కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నాం అన్నారు శ్రీ రావు.

జట్టు విక్రమ పాయింట్లు సాధిస్తే ఆ జట్టు విజయం సాధించినట్లు అవుతుంది.

దుస్తులు

పురుషులు జనియన్, అంగ్ లూతో డ్రాయరు ధరించాలి. స్త్రీలు జాకెట్,

ప్రత్యర్థుల కోర్టులోకి కూతతో ప్రవేశించే ఆటగాళ్ళిని రెయిడర్ అంటారు. రెయిడర్ కూతలు వచ్చిన కోర్టుకు చెందిన ఆటగాడిని యాంటీగా పిలుస్తారు. ఇవికాక యాంటీని అవుట్ చేయడం, రెయిడర్ ని బంధించడం,

అనుభవాన్ని అందిస్తున్న

కోచ్ ఇన్ ఛార్జ్ పున్నయ్యచౌదరి

క్రీడారంగంలో కృష్ణాజిల్లా కోచ్ ఇన్ ఛార్జ్ శ్రీ ఎం.సి.చౌద. పున్నయ్యచౌదరికి అపార అనుభవం వుంది. క్రీడలు ఆడటంలోనే కాక బాధి ఎత్తున క్రీడా పోటీలు నిర్వహించుటలో శ్రీ చౌదరి అందరివేసిన చెయ్యి.

1979వ సంవత్సరంలో విజయవాడలో జనవరి 3 నుండి జనవరి 7 వరకు ఆత్మత వైభవంగా నిర్వహించిన 27వ జాతీయ కబాడీ పోటీలు నిర్వహించిన ఘనత శ్రీ చౌదరిదే. 39వ జాతీయ కబాడీ పోటీలకు శ్రీ చౌదరి రెయిసన్ అఫీసర్ గా వున్నారు.

* 1979లో జాతీయ కబాడీ పోటీలకు 1990 పోటీలకు గల పోలిక చెప్పండి?

-11 సంవత్సరాల క్రితం తన అనుభవాన్ని

గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ ఒక్క విషయంలో పోలిక వుందని చెబుతూ ఆదాడు ఆర్గనైజింగ్ కమిటీ ఛీఫ్ ప్లాటన్ గా శ్రీ మర్రి చెన్నారెడ్డి వున్నారు. ఈనాటి కమిటీకి కూడా అయిన ముఖ్యమంత్రిగా, ఛీఫ్ ప్లాటన్ గా వుండటం విశేషం అన్నారు చౌదరి.

* మీకున్న ఆనాటి అనుభవాన్ని ఇప్పుడు ఎలా ఉపయోగిస్తున్నారు?

-ఆనాడు ఎంతో విజయవంత పోటీలు నిర్వహించామన్న మేరకు వచ్చింది. ఆ అనుభవాన్ని ప్రార్థిగా వినియోగిస్తూ కృషి చేస్తున్నాం. ఈ జాతీయ కబాడీ పోటీలను కూడా అత్యంత వైభవంగా నిర్వహించే ఏర్పాట్లు 99 శాతం పూర్తయ్యాయి అన్నారు శ్రీ చౌదరి.

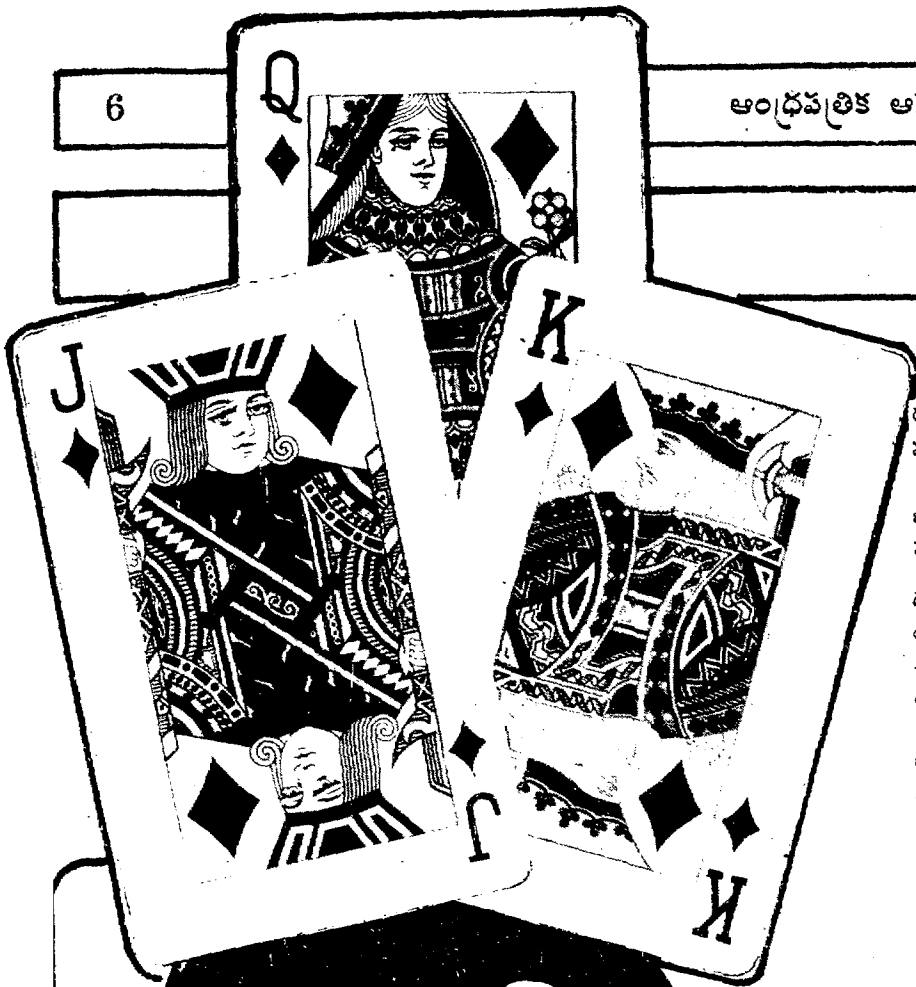
స్వర్ణం దరించాలి. జనియన్, జాకెట్ లకు ముందు వెనుక వైపు ఆటగాళ్ళ నెంబర్లు స్పష్టంగా కనిపించేట్లు వుండాలి.

ప్రాథమిక విషయాలు

నియమిత ప్రమాణాలనుబట్టి గీయబడిన

కోర్టుకు క్షేమంగా వెళ్ళడం, స్వర్ణించటం వంటి విషయాల్లో నైపుణ్యం సాధించడం కబాడీ క్రీడాకారులు మొదట నేర్వవలసిన విషయాలు.

-నూతలపాటి నూతన్

జూదం

జిల్లా కలెక్టరుకు వేదం!
మీరుకు మిగిలేది ఖేదం!!

సరే వ్యసనాల్లో జూదం ఒకటి. జూదం అంటే “కసి”తో కూడిన ఒక ఆట. పరిణామాలు పరిశీలిస్తే చరిత్రపరంగా అనేక సంఘటనలు మనకు గోచరిస్తాయి.

కోడిపందెం, గుర్రపందెం, బ్రాకెట్, పేకాలు, ప్రాచీనకాలంలో పాచికలా మొదలైనవి జూదం కోసంలోనే వస్తాయి. సరదాకు పిల్లలు వేసిన కోడిపందెం... క్షత్తులు వెంచుకున్న కారణంగా “వల్కాటియుద్ధం” జరిగి ఒక్కొక్కళ్లు నరుక్కున్న విషాదగాద ఎన్నటికీ మరువరానిది. నేటికీ ఈ కోడిపందాలు గ్రామాల్లో ఎంతో కసిగా, ఉద్రేకంగా నిర్వహిస్తుండడం వాటిపై తగాదాలు రావడం... అనంతరం యువవర్గాలు కర్రలు, కత్తులు దూసుకుని రక్తపాతం జరిగడం చూచుతే.

అదేవిధంగా గుర్రపందాల్లో కోటిశ్వులు, అక్షాధికారులు దిక్పాతారులుగా మారి సమాజంలో వెనుకటి ఉన్నతమైన బ్రతుకు, బ్రతకల్లో ఆశ్చర్యకరమైన మార్పులు సంఘటనలు కోకొల్లలు.

ఇక పేకాలు విషయం:- ఇంత భయంకరమైన వ్యసనం మరోటిలేదు. ఈ పేకాల్లో తోమ్మిది ముక్కల ఆటని, పదమూడు ముక్కల ఆటని జాక్ పాట్ అని, ఆర్ జాక్ పాట్ అని, కోత ఆట ధంకా అని, యిలా అనేక రకాల ఆటలు వున్నాయి. ఈ పేకాల ప్రపంచమంతా విస్తృతంగా వ్యాపించివుంది. మారుమూల గ్రామాల్లోనూ మహా

నగరాల వరకు మాస్తే చాలామంది స్త్రీ, పురుషులు ఇక్కడ గుమ్మరించి ఖాషీగా ఆడుతూవుంటారు.

ఈ ఆటలో సమయం తెలియదు. నిద్రాచారాలు పూర్తిగా మర్చిపోతారు. భార్యా, పిల్లలు గుర్తుకురారు.

రోజుల్లో కాలక్షేపానికి కొద్ది మొత్తంతో ఆడుకోవడం పరిపాటి.

చేతనిండా సొమ్మున యువకులు ధనికులు పట్టణం వచ్చి క్లబ్బుల్లో చిన్న ఆట నుండి (ప్రీమియం) అని అంటారు.) పెద్ద ఆటవరకు అడి సొమ్ము పోగొట్టుకుని తెల్లవారుజామున యింటికి నిరసంగా

చుట్టేసి ముద్దాడి, అంతలోనే ‘స్కర్ట్’ను కాస్తా నడచుకుంటూకా పైకి ఎగరగొట్టేసి అందరి మతులా పోగొట్టేసాడు.

చివరకు విధంగా స్కర్ట్ లేదా పోరా తత్వరపాటుతో ‘స్కర్ట్’ను కిందికి దించేసుకుంటున్న దృశ్యం ఫోటోలోకెక్కినది!

అదేలా జరిగిందంటే -

విమానం నేల మీదకు దిగగానే వాతావరణం యువరాణి బయటకు రావడానికి వీలుగా ఉన్నదో లేదో చూడడానికి ఆమె ప్రత్యేక చరిచారిక తెరలోని ముందుగా కిందికి దిగింది. తెరలోని పాదం నేలను మోపడంతోనే హోరు గాలి ఆమె కాళ్ళనూ నుడివేసి చుట్టి స్కర్ట్ ను పైకంటా ఎగరగొట్టి కోడెమోడించింది. ఆమెకు అర క్షణం వెనుకగా కింద పాదం మోపిన యువరాణిని చూసిన గాలివాడు తెరలోను వదిలి లిప్తపాటుతో సారాను ఆక్రమించేసుకున్నాడు. నలుగురిలోనూ గాలిపిల్లలు తొడలను చుట్టేసి ముద్దాడుతూంటే ఇబ్బందిగా స్కర్ట్ ను కిందికి దించేసుకుంటున్న తెరలోని అవస్థను అంతకుముందే వైస్ ఫోటోగ్రాఫర్లు లాగేశారు.

విమానంతోంచి యువరాణి నేలమీద పాదంమోపిన మరుక్షణం అల్లరి గాలివాడు, ఆమె పున నిలింబాలను రెప్పపాటులో

చేరతారు. అయితే ఈ క్లబ్ నిర్వాహకులకు మంచి లాభాలు వస్తాయనేది పేకాడే ప్రతివారికీ పూర్తిగా తెలుసు. ఏదో కొద్ది మొత్తం సొమ్ము కొంతమంది గెయిన్ చేసి చల్లగా జారుకుంటారు. చివరకు సొమ్ముంతా “గుత్త”గా (ప్రతి ఆటకు కొంత సొమ్ము క్లబ్ నిర్వాహకులకు తీయడం) లాభిస్తుంది. ఈ తరంగం అంతా పేకాడే ప్రతి ఒక్కరికీ తెలుసు. అయినా ఆ వ్యామోహం, పిచ్చి, వ్యసనం, ఛస్తే మానలేదు.

సర్వం పోగొట్టుకున్న తరువాత కొంత మంది ఆ క్లబ్బుల్లోనే గుమాస్తాలుగాను, వేరే పనులు చేస్తూ బ్రతుకుభారంగా ఈడుస్తున్న సంఘటనలు అనేకం వున్నాయి.

సొమ్మున్నప్పుడు కన్నా మిన్నా కానక పెద్దలు చెప్పినా వినక పేకాటకు తోడు త్రాగుడు కూడా అలవాటు చేసుకుని వాటికి బానిసలై ఒళ్లు గుడ్ల చేసుకున్నందుకు వారు పడే ఆవేదన వర్ణనాతీతం.

పేకాట క్లబ్బుల నిర్వహణ అనేది సామాన్యులకు సాధ్యంకాదు. వారి వెనుక మంది, మార్బలం, అధికారుల అండదండలు దండిగా అవసరం. వారి పూర్తి సహకారం కావాలంటే వారిని “రకరకాలుగా” సంకోష పెట్టాలి. లేనిచో పోలీసులు చీటికి మాటికి రైడింగులు చేస్తారు. కొంతమంది గాలిరాడిలు అల్లరి చేస్తారు. అందరినీ అన్ని విధాల సంప్రదిస్తూ, అన్ని ఖర్చులూ పోషి క్లబ్ నిర్వాహకులకు అధిక లాభాలు వస్తూనేవుంటాయి.

ఈ క్లబ్ లవల్ల ఇక్కడ, కోట్లు అర్జించినవారు రాజకీయ నాయకులు అయిన సందర్భాలు అనేకం. ఎన్ని ప్రభుత్వాలు మారినా వీటిని అరికట్టలేకపోతున్నాయి. కారణం వారి వెనుక రాజకీయ అధ్యక్ష పాత్ర వుంటుంది గనుక. ఈ పేకాటకు చాలా పెద్ద “టూలు” వుంది. ఆట ఆడుతున్నంతసేపు సిగరెట్లు వివరీతంగా కాలుస్తారు. కాఫీ, టీ, కూల్ డ్రింక్స్ వగైరా, కొంచెం ‘గెయిన్’లో వుంటే ఆనందంగా ‘నిషా’ కోసం బ్రాంచి, విస్కీ, బీరు మొదలైనవి సేవిస్తారు. నష్టపోయినా వారా బాధ మరచిపోవడానికి చిత్తుగా త్రాగుతారు. ఆ తరువాత కార్యక్రమం నాన్ వెజిటేరియన్ రకాలు ఆరగించడం. అనంతరం అమ్మాయి ఇకోసం పేట.

వీరికోసం బ్రోకర్లు క్లబ్బుల వద్ద కాసలా, చివరికి ముఖ్యులు, వాటిని నయం చేసుకోవడానికి దాక్షిణ్య, మందులు - యిన్ని లింకులతో ఈ వ్యవహారం కోరుగా సాగుతుంది. ఇదంతా రోజువారీ జరిగిపోతూనే వుంటాయ్, అయినా మళ్లీ మామూలే.

ఇదిలా వుండగా యింక “పేకముక్కల” విషయం చూస్తే... పెద్ద స్ట్రెయిట్ లో అడి తీసి వేసిన పేకల్ని చిన్న స్ట్రెయిట్ లకు ఉపయోగిస్తారు. వారు ఆడిపోయేయిగా యింకా చిన్న ఆట ఆడేవారికి యిస్తారు. అలా ఉండాలిచెబుగా పేక నలిగిన తరువాత వాటిని కొందరు తక్కువ ఖరీదుకు కొని వాటిని కొంత పోల్డ్ చేసి మార్కెట్లో ప్యాస్సి పోపుల్లో అమ్ముతారు. ఆ పేకలు సామాన్యులు ఘటకార్యాల్లో సరదాగాను కాలక్షేపానికి కొని ఆడుతూవుంటారు.

చివరికి అవి ఆడడానికి పనికిరాక బాగా నలిగిపోగా ఆ పేకలను దీపావళి సందర్భంగా యువకులు తారాజవ్వల గొట్టాలు చేయడానికి ఉపయోగించి నింగిగెగే మందుకూరి నిప్పుంటించి అనందిస్తారు. తన బ్రతుకు యిలా అయినందుకు కోపించి తాను మసైపోయే ముందు కొన్ని పూరిళ్లు అగ్నికి అహోహిషే పెరి అనందంతో జీవితం చాలిస్తుంది పేక - పేకలాడేవారి బతుకు మసి - పేక బతుకు మసి... ఇదండే జూదం కథ.

-చేకూరి వెంకటేశ్వరరావు

‘జనర’

సమూహ దళాల్లంపాటు శ్రోతలను రసదోళి కలలో తెలియజేసింది, వలన ద్వారా మెప్పు పొందిన నటి, గానకళి రావు బాల సరస్వతి దేవి ఇటీవల విజయవాడ వచ్చిన సందర్భంగా కాసేపు "కాండిన్యస"తో జరిపిన కమనీయ నిమిషాల పారాంశం విమనగా...

పుట్టుక: శ్రీ పార్థసారథి, విశాఖజైదేవిల అనుంగు పుత్రికగా గుంటూరులో.

సంగీత శిక్షణ: అలత్తూర్ సుబ్బయ్యగారి వద్ద మూడు సంవత్సరములు శాస్త్రీయ కర్ణాటక సంగీతం, ఛేల్మర్, వసంత దేశాయ్ (బొంబాయి)ల వద్ద హిందూస్థానీ సంగీతం, విజాశ్రీ కె. పిచ్చయ్య, పియాన్-శ్రీ దానియేల్ ల వద్ద.

సినిరంగ ప్రవేశం: తండ్రిగారైన "రత్నా" హాలులో కపిలవాయి రామనాథ శాస్త్రీ, స్థానం నరసింహారావులు నాటకాలు ఆడుతుండేవారు. ఆ నాటకాలలోని పాటలు, పద్యాలు విని పాడుకొంటుండగా, కొద్దిసేపు సుబ్బారావు గారి ప్రోత్సాహం వలన హెచ్.ఎం.వి. కంపెనీ ద్వారా పాడిన (ఆరవ ఏటనే) "నమస్తే నా ప్రాణనాద", "ఆకలి సహింపజాల", "పరమపురుష వరంధామా" పాటలు "సోలో రికార్డు" విని పి. పుల్లయ్యగారి దర్శకత్వంలో "నీ అనసూయ ధృవ విజయం" అనే చిన్న పిల్లలు నటించిన సినిమాలో "గంగ" పాత్ర ధరించటం ద్వారా.

తదుపరి కె. సుబ్రహ్మణ్యం (ప్రముఖ నర్తకి పద్మా సుబ్రహ్మణ్యం తండ్రిగారు) తీసిన "భక్త కుచేల" సినిమాలో బాలకృష్ణుడు గాను, కుచేల పాత్రధారి (పాపనాశన్ శివన్) కూతురు పాత్రలోనూ (రెండు పాత్రలను ధరించటం) నటించటం పిదప "బాలయోగిని" పాత్రలో (తమిళంలో)ను, వెంట్రో స్టూడియోస్, కోయంబత్తూరు వారి "భక్త తుకారాం" (తమిళంలో)లో తుకారాం పాత్ర ధారి శ్రీ ముసిరి సుబ్రహ్మణ్యం కూతురు పాత్రలోను, తెలుగులో సి.ఎస్.ఆర్. ఆంజనేయులు కూతురు పాత్రలోను పాడిన "హరే పాండురంగ" పాటలు చాలా పాపులర్ అయి మంచి పేరు తెచ్చాయి.

"తిరుణేల కంటర్" సినిమాలో (మద రాసు) యం.కె. త్యాగరాజ భాగవతార్ కుమ్మరివానిగా కూతురు పాత్రలో "అజ్ నఖి" పాట మంచి పేరు తెచ్చింది. (ఆ సినిమా మొత్తం 16 పాటలతో 4 గంటల పాటు సాగింది.)

యుగళగీతాలు: 1940 ప్రాంతంలో

"ఇల్లాలు" సినిమాలో ఇల్లాలు పాత్రగాను శ్రీ ఎస్. రాజేశ్వరరావు భావకవి పాత్రలోను నటించగా 3 యుగళగీతాలు ("సుమకోమల కనులీడ", "కలకాదనుమా") పాడారు.

ఆ తదుపరి, ఆకాశవాణి, వర్ణిక్ పెర్ ఫార్మన్ చాలా వాటిల్లో ఇద్దరూ కలిసి పాల్గొని పాపులర్ అయ్యారు.

"నా తండ్రిగారు తీసిన "రాధిక" సిని మాలో నటించాను. సినిమా పెయిల్ అయినా నా పాట, నా సంగీతం వరకు మంచి

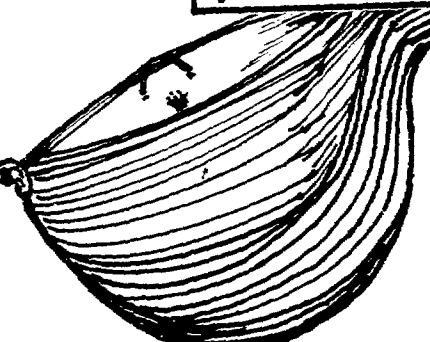
బాలసరస్వతి గంధర్వగాన 'రణి'!

రెడ్డి రజనలు) పాటలు పాడారు. బహుశ ప్రచారం, ఆదరణ పొందాయి ఆ పాటలు. ఆ రోజులలో పాటలు ఎవరి సంగీత దర్శకత్వంలో (మొదట్లో) ఉండేవి: ఎవరి నోటికి వచ్చినవి, ఎలా పాడగలిగితే అలా పాడినట్టే వారు. 1940 ప్రాంతంలో బాలగంధర్వ పాట "అజ్ నఖి" లేదా కె.ఎల్. నైగల్ "అజ్"తో వారి గొంతును, అందు లోని లలిత్యాన్ని అనుకరించి కష్టపడకుండా పాడారు. అప్పట్లో మీరు పాడే విధానం, రిహార్సల్స్ ఎలా ఉండేవి?

మీ అభిమాన సంగీత దర్శకులు, రచయి తలు ఎవరు? ఆనాటి సంగీత దర్శకులు అందరూ అదే మానులే. (సి.ఆర్. సుబ్బరామన్ అయితే ఆయన ప్రతి పిక్చర్లోనూ నా చేత పాడించారు. శ్రీ ఎస్. రాజేశ్వరరావు, వెండ్రాళ, మంటపాల, యం.ఎస్. విశ్వనాథన్, కె.వి. మహదేవన్, రమేష్ నాయుడు, భీమవరపు సర సింహారావు, సునల్ల దక్షిణామూర్తి తదితరులు.)

కృష్ణశాస్త్రి, సినారె, రజని, ఆరుద్ర, శ్రీశ్రీ, సముద్రాల రాఘవాచారి, కొసరాజు

సుమధురవిణి

పేరు తెచ్చాయనటంలో సందేహం లేదు." కె.ఆర్. రామస్వామి తీసిన "బిల్లెడ్", "సువర్ణమాల" చిత్రాలలో హిరోయిన్ పాత్రలను పోషించారు.

ప్రేమ వివాహం: "కోలక రాజా" రావు ప్రద్యుమ్న కృష్ణ మహిపతి సూర్యారావు బహదూర్ ను ఇష్టపడి "తృతీయ వివాహం"గా 1944లో పరిణయమాడారు. ఆ తర్వాత సంసార బాధ్యతల వల్ల కొంతకాలం (మూడు సంవత్సరాలు) మానిపేసారు.

నేపథ్య గాయకురాలు: "నటి"గా మానేసి "చెంచులక్ష్మి" సినిమా ద్వారా నేపథ్య గాయకురాలిగా "ఏలకోవయ్యా" పాట పాడారు.

అప్పుడు కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురైనాయనుకోండి. రెండవ సినిమాగా "స్వప్న సుందరి"లో "నటనలు తెలిసెను రా", "బైజా బావరా" తమిళ వెర్షన్ లో (నాషాద్ గారి దర్శకత్వంలో) 2 పాటలు మంటపాల వారి దర్శకత్వంలో "పాపుకూరు" -వెలుకవేలనే చిలుకా, "శైలా ముక్కు" ఏలపగాయె పాటలు మంచి "హిట్" అయినాయి. "రూపకతి" రీతియే లేని నారాత, "రాజీ నా ప్రాణం" - మల్లె పూలు మొల్లపూలు పాటలు మరువలేనివి.

ఏవి భాషల్లో పాడారు?: కన్నడం, తమిళం, తెలుగు, హిందీ, సింహళీను భాషలలో సుమారు 2000 పాటలు పాడారు.

శ్రీ రమేష్ నాయుడు సంగీత దర్శకత్వంలో (1977) "మీరా భజన్స్"-రికార్డు ప్రియ సఖి, నీలమోహనుడు, కానంత ఇటు చూడవోయి, నీవు లేక నిలుకలేను (డా. సి. నారాయణ

మానసిక స్థితిని ఊహించుకొని ఫీల్ అయి పాడేదాన్ని. పాట నేర్చుకోవాలంటే కనీసం మూడు రోజులు (పాట నేర్చుకోవటం, వాయిద్యాలతో కలిసి పాడటం, ఫైనల్ రికార్డింగ్) పట్టేది. ఒక్కొక్కసారి 15 రోజులు నేర్చుకొన్న పాటలు కూడా ఉన్నాయి.

"ఆర్కెస్ట్రా డివిజన్" వుండేది. అంటే ప్రతి వాయిద్యానికి స్వంత బీట్ వుండేది. సంగీత దర్శకులూ స్వేచ్ఛ ఇచ్చేవారు.

పాట ఎలా ఉండాలి:

గొంతులో సందర్భాన్ని, సన్నివేశాన్ని సృష్టించటం వేరు, శబ్దాన్ని సృష్టించటం వేరు. పది మందికి అర్థంతో సులభంగా పాఠ్ అయేలాగ ఉండాలి. ఆ రోజుల్లో సాహిత్యంతోనే సగం సంగీతం వచ్చేది. పాట వ్రాసేవారు (కృష్ణశాస్త్రి) పాడేవారి గొంతులో ఏదైనా శబ్దం కలుపుగా వివరిస్తే ఆ మాటను, పదాన్ని మార్చి అర్థం చెడకుండా మార్చి పాడించేవారు.

మంచి అభిరుచి కలిగేలా, చక్కని సంగీతంలో సన్నివేశానికి, కథకు సంబంధించిన దిగా వుండి పూర్వయానికి, జీవితానికి దగ్గరగా హత్తుకునేలా వుంటే ఎవరు మాత్రం విని ఆనందించి గుర్తుంచుకోతారు? ఒక్కొక్క పాట అయితే (జెమిని వానన్ గారు) ఇద్దరు ముగ్గురు చేత ట్యూన్ కట్టించి విని ఏది బావుందో చూసి దాన్ని ఇరారు చేసేవారు. అంత ప్రాముఖ్యం ఇచ్చే వారు ఆనాడు పాటలకు.

సంగీతం, సాహిత్యంలో తెలిసికొని దాని మీద విలువ, శ్రద్ధ, గౌరవం పెంచుకొని భావంతో, పీరింగ్ తో పాడితే కంకాలం "పాట" నిలిచిపోవటానికి అవకాశం ఉంటుంది.

ఎంతవరకు చదువుకొన్నారు?

పెద్ద పెద్ద డిగ్రీలు పొందకపోయినా ఇంటి వద్దనే తండ్రిగారు ఇంగ్లీషు, తమిళం, హిందీ, సంగీతంలో నలుగురు టీచర్లను ఏర్పాటు చేసి అక్షరజ్ఞానం పొందాను.

సుబ్బారావులు బాగా అభిమానులు.

ఈ తరం సంగీతం, గానం ఎలా వుంది? "హిందీలో అనూరాధ పోద్దాల్, తెలుగులో చిత్ర, వాణి వర్ధమాన గాయకులుగా పాడుతున్నారని విని చాలా ఆనందపడ్డాను. పాశ్చాత్యం, జానపదంతో శాస్త్రీయాన్ని మిళితంజేసి విసలానికి క్రొత్తగా వుండి "మెలోడి"తో పాటలను అందిస్తూన్న ఇళయరాజా ఇంకా కృష్ణ సర్పి కలకాలం ప్రజల మనసుల్లో నిలవాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను."

మీరు పాడిన పాటల్లో మీకు బాగా నచ్చినవి ఏవి?

జంగారు పాపాయి, ఆ తోటలో, నల్లని వాడూ, తుమ్మెదా ఒకసారి, చలిగాలి వీచింది, ఆంధ్ర మహిళ, ఈ ప్రేమ ఏల కలిగెను నాలో, స్వప్నలో తీయనిది.

భవిష్యత్ కార్యక్రమం ఏమిటి?

నా అభిమానులు మళ్ళీ పాడమని కోరుతున్నారు. వారి ప్రోత్సాహంతో మొక్కువోని ఉత్సాహంతో మళ్ళీ రేడియో, టి.వి.లలో క్యాసెట్లు రూపేణా, పబ్లిక్ కార్యక్రమాలలో పాల్గొనాలని అనుకుంటున్నాను. ఆరుపదుల అడవడుమగా చివరిగా ఒక్క ప్రశ్న. మీ పేరు ముందు "బాల" అని వుంది. దాని వివరం చెబుతారా?

ప్రముఖ నర్తకి శ్రీమతి పద్మా సుబ్రహ్మణ్యం తండ్రిగారైన శ్రీ కె. సుబ్రహ్మణ్యం ఆరవ ఏటనుంచే పాట పాడటం మూలాన "బాల" సరస్వతిగా పిలిచారు. అదే అలా నిలబడిపోయింది.

ఆరుపదుల ఆంధ్రులడవడుమగా మరిన్ని కార్యక్రమాలను అందించి సుమారు 15 సంవత్సరాల తర్వాత మరల శ్రీమతి రావు బాలసరస్వతి దేవి గానరసావృతంలో ఓలలాడించాలని ఆశిద్దాం.

వ్యాసం: - "కాండిన్యస"

పాట : శ్రీ వి.సూర్యకుమారి

మానసిక రుగ్మతలకు

హిప్నోథిరపీ

మీ ప్రశ్నలకు

టి.ఎన్.రావ్ జవాబులు

హిప్నోథిరపీ అమెరికా, బ్రిటన్ కంటి దేశాలలో బహుశ ప్రచారంలో వుంది. మనదేశంలో కూడా ఇటీవలి కాలంలో ప్రచారంలోకి వచ్చింది. అనేక మానసిక రుగ్మతలను రూపుమాపే వైద్య ప్రక్రియలు ఈ థిరపీలో వున్నాయి. దీన్ని గురించి తెలుసుకునేందుకు పాఠకులు పంపే ప్రశ్నలకు ప్రముఖ హిప్నోటిస్ట్ శ్రీ టి. ఎన్. రావు సమాధానాలు ఇస్తారు. ప్రశ్నలు పంపవలసిన చిరునామా:

ఆహ్వాదవేదిక
ఆంధ్రపత్రిక,
గాంధీనగరం, విజయవాడ-3

న్యూఢిల్లీ దేశబంధు కలాశాల విద్యార్థి రాజీవ్ గాంధీ స్వామిని అనుసరిస్తూ దృశ్యం..

భారతవీర ఆత్మాహుతి జ్వాల

భా

రత దేశం స్వతంత్రమై నాలుగు దశాబ్దాలు దాటినా సమస్యల అగ్ని గుండాలు రగులుతూనే వున్నాయి. దారిద్ర్యం ఈ జాతి జీవనంలో ప్రధానాంగమైంది. నిరుద్యోగభూతం యువ భారతాన్ని భయపెడుతోంది, కలవర పరుస్తోంది. బంగారు భవిష్యత్తును ఊహించుకుంటున్న యువతరం వాస్తవ దృశ్యాన్ని చూసి సహించలేక పోతున్నది. ఆశ-నిరాశల మధ్య ఘర్షణతో ఆశ అడుగుంటిపోగా నిరాశ, నిస్పృహ అవహిస్తున్నది. ఈ వ్యవస్థ మీద ద్వేషంతో ఆత్మాహుతి చేసుకుంటున్నది.

మండల్ కమిషన్ నివేదికను అమలుచేయాలని గత ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయం ఉత్తర భారత దేశంలో కల్లోలం సృష్టించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వద్వారా వెనుకబడిన తరగతులకు 27 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పిస్తూ సింగ్ ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయంపై అగ్ర కలాలు, వ్యవసాయకర్తల వర్గం అగ్రహించాయి. ముఖ్యంగా పట్టణాల్లోని విద్యార్థులు ఏడుల కెక్కారు. నిరసన ప్రదర్శనలు మొదలయ్యాయి. రోజులు గడిచే కొద్దీ నిరసన జ్వాల చల్లబడుతుందని అధికార పీఠాలపై కూర్చున్న పెద్దలు ఆశించారు. అయితే నిరసన ఉద్యమం ఎవరూ ఊహించని మలుపు తిరిగింది. విద్యార్థుల 'ఆత్మాహుతి' జాతి ఘృదయాన్ని కలవరపరచింది. విద్యార్థులు ఇంతటి తెగింపు ఎందుకు చేస్తున్నట్లు? ఆత్మాహుతికి ఎందుకు పాల్పడుతున్నట్లు? రాజీవ్ గాంధీని అదర్శంగా ఎందుకు ఎన్నుకున్నట్లు?

విద్యార్థుల ఆత్మాహుతి వెనుక అంతటేని నిరాశ, వట్టరాని ఆగ్రహం వున్నాయి. పాలకులకు కనువిప్పు కలిగించాలనే భావం వుంది. ఒక అదర్శం కోసం తమ ప్రాణాలను బలి చేస్తున్నామనే ఆవేశం వుంది. ఆ ఆవేశంలో తాము చేస్తున్న వని మంచి చెడ్డల గురించి ఆలోచనలేదు. మననెప్పుడో మొద్దుటారింది. ఏనేకం సరించింది. తమ భవిష్యత్తును ఎవరో పాడుచేశారన్న భావం భూతంలా ఆవహించింది. బహిరంగంగా ఆత్మాహుతి చేసుకోని సమాజానికి పెద్ద కొళ్ళనోమార్చే మిగిలారు.

మండల్ కమిషన్ నివేదికను బూచాదు లిపి పిపారులను అమలు చేయాలన్న నిర్ణయంలో రాజకీయం వుంది. అందులో సందేహం లేదు. అయితే వెనుకబడిన తరగతులకు ఉద్యోగాల్లో 27 శాతం రిజర్వేషన్లు కల్పించినంత మాత్రాన తమ భవిష్యత్తు అందకార మవుతుందని అగ్రకులాల విద్యార్థులు

భావించడం పొరపాటు. నిజానికి కేంద్ర ప్రభుత్వ సర్వీసులలో ప్రతి ఏటా లభిస్తున్న ఉద్యోగాలు తక్కువ. ఉన్న కొద్ది ఉద్యోగాలకై ఇక్కల మంది పోటీ పడుతున్నారు. 27 శాతం అదనంగా రిజర్వేషన్ వల్ల పోటీ మరింత పెరిగే మాట నిజమే. 27 శాతం రిజర్వేషన్లు వెనుకబడిన తరగతులకు యివ్వకపోయినా ఉద్యోగం లభిస్తుందన్న గ్యారంటీ ఏమిలేదు. రాజకీయ నాయకులు తమ వదపులను సుస్థిరం చేసుకోవడానికి అడిన చదరంగంలో విద్యార్థులు బలి పశువులవుతున్నారు. రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక, రిజర్వేషన్ అనుకూల వర్గాలూ యువతరం చీలిపోతున్నది. అవకాశం కోసం పొంచి వున్న రాజకీయ పార్టీలు విద్యార్థులను పావులుగా వాడుకుంటున్నాయి.

రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక ఆందోళన ఉధృతంగా చెలరేగిన ప్రాంతాలను గమనిస్తే ఒక విషయం బోధపడుతుంది. రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక ఉద్యమానికి కేంద్రం ఢిల్లీ. అక్కడి నుండి లక్నో, సిర్గా, కురుక్షేత్రం, చండీఘర్, కోట, అహమ్మదాబాద్ మొదలైన పట్టణాలకు ప్రాచీంది. దక్షిణ భారత దేశంలో ఈ ఉద్యమ ప్రభావం అంతగా కనిపించలేదు. అలాగే పశ్చిమ బెంగాల్, ఈశాన్య రాష్ట్రాలలోనూ రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక ఉద్యమానికి జనం స్పందించలేదు.

ఈ రాష్ట్రాలలో ప్రభుత్వాలు ఇంతకు ముందే వెనుకబడిన తరగతులకు రిజర్వేషన్లు కల్పించాయి. అందువల్ల ఇప్పుడు కొత్తగా

ముంచుకువచ్చిన ప్రమాదమేమీలేదు. చెడురు మదురుగా కొన్ని సంఘటనలు జరిగినప్పటికీ వాటివంత తీవ్రంగా పరిగిణించ నవసరం లేదు.

రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక ఉద్యమంలో అంతర్లీనంగా వున్న ప్రధానాంశం ఒకటుంది. వెనుకబడిన తరగతులకు ఉద్యోగాల్లో 27 శాతం రిజర్వేషన్లు యివ్వడం వల్ల అధికార యంత్రాంగంలోని కొన్ని కీలక పదవులను వారు ఆక్రమిస్తారు. అదే జరిగితే, తాము ఇంతకాలం రిజర్వేషన్లు అధికారానికి గండి పడుతుందని అగ్రకులాల వారు భయపడటం సహజం. ఈ కారణంగానే మండల్ నివేదిక కవై కొన్ని చోట్ల హింసాత్మక ప్రతిఘటన వచ్చింది. ఏ రాజకీయపార్టీ కూడా పైకి మండల్ కమిషన్ నివేదికను ఖండించకపోయినా పరోక్షంగా కొన్ని పార్టీలు ఉద్యమానికి ఆజ్ఞా పోశాయి. విద్యార్థులను రెచ్చగొట్టి

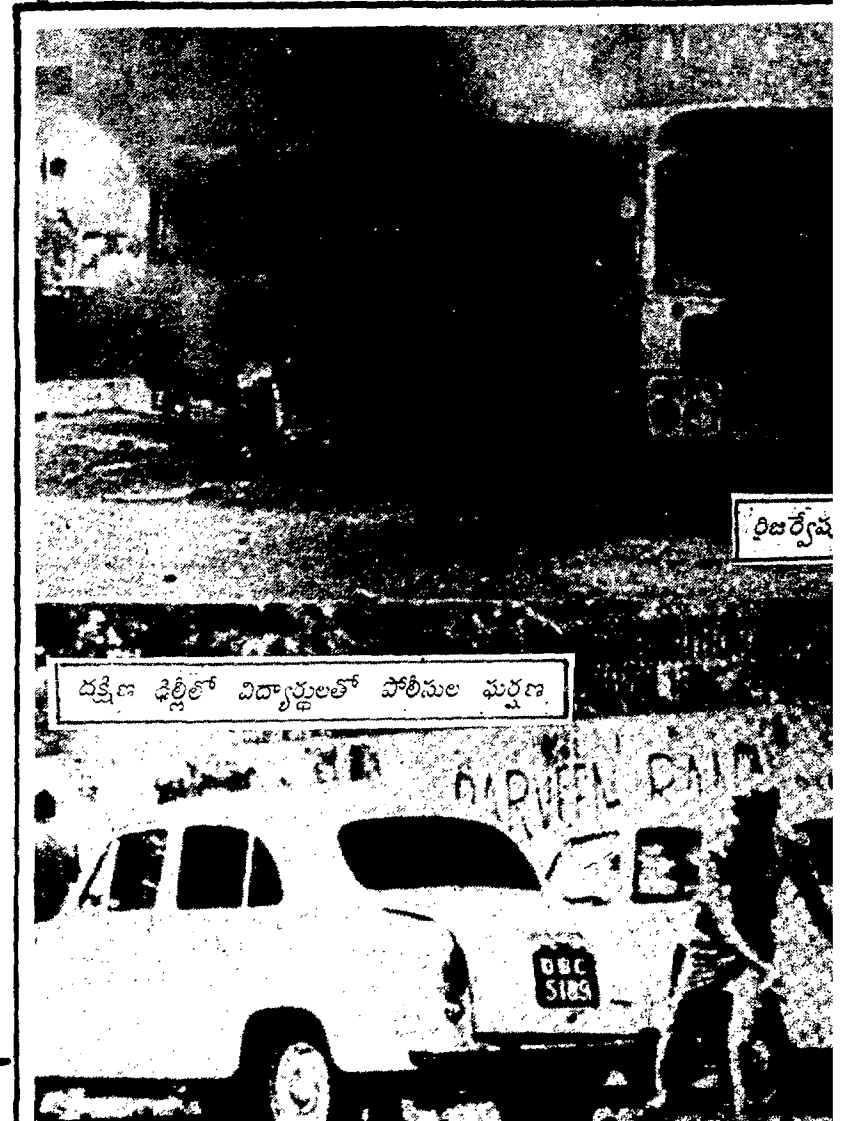
మండల్ నివేదిక అమలుపై ఉత్తర భారతం విద్యార్థిలోకం ప్రతిఘటనోద్యమానికి దిగింది. ఆత్మాహుతులతో నిరసనోద్యమం అనూహ్యమైన మలుపు తిరిగింది. విద్యార్థి ఉద్యమాలలో 'ఆత్మాహుతి' సరికొత్త అధ్యాయం. ఎందరో విద్యార్థులు అమూల్యమైన ప్రాణాలను పోగొట్టుకొన్నారు. విద్యార్థుల 'ఆత్మాహుతి'లో అంతర్లీనంగా వున్న నిజస్వరూపం ఏమిటి?

ముగ్గులోకి దించాయి. ఈ పార్టీల ఇక్ష్వం తమ రాజకీయ ప్రత్యర్థులపై ప్రతికారం తీర్చుకోవడమే.

హిందూ సమాజంలో 'కులం' అంత ర్భాగం. కులం లేని హిందువు లేడు. కుల

'ఆత్మాహుతి' యత్నంలో

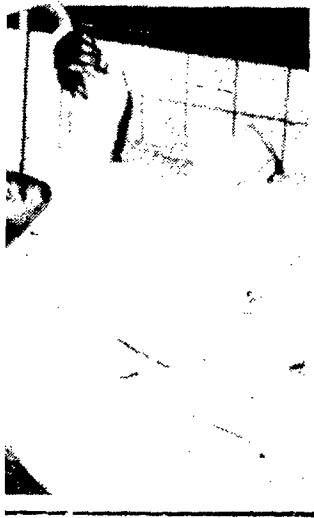
దక్షిణ ఢిల్లీలో విద్యార్థులతో పోలీసుల ఘర్షణ

రిజర్వేషన్

గుండెల్లో

కుతి

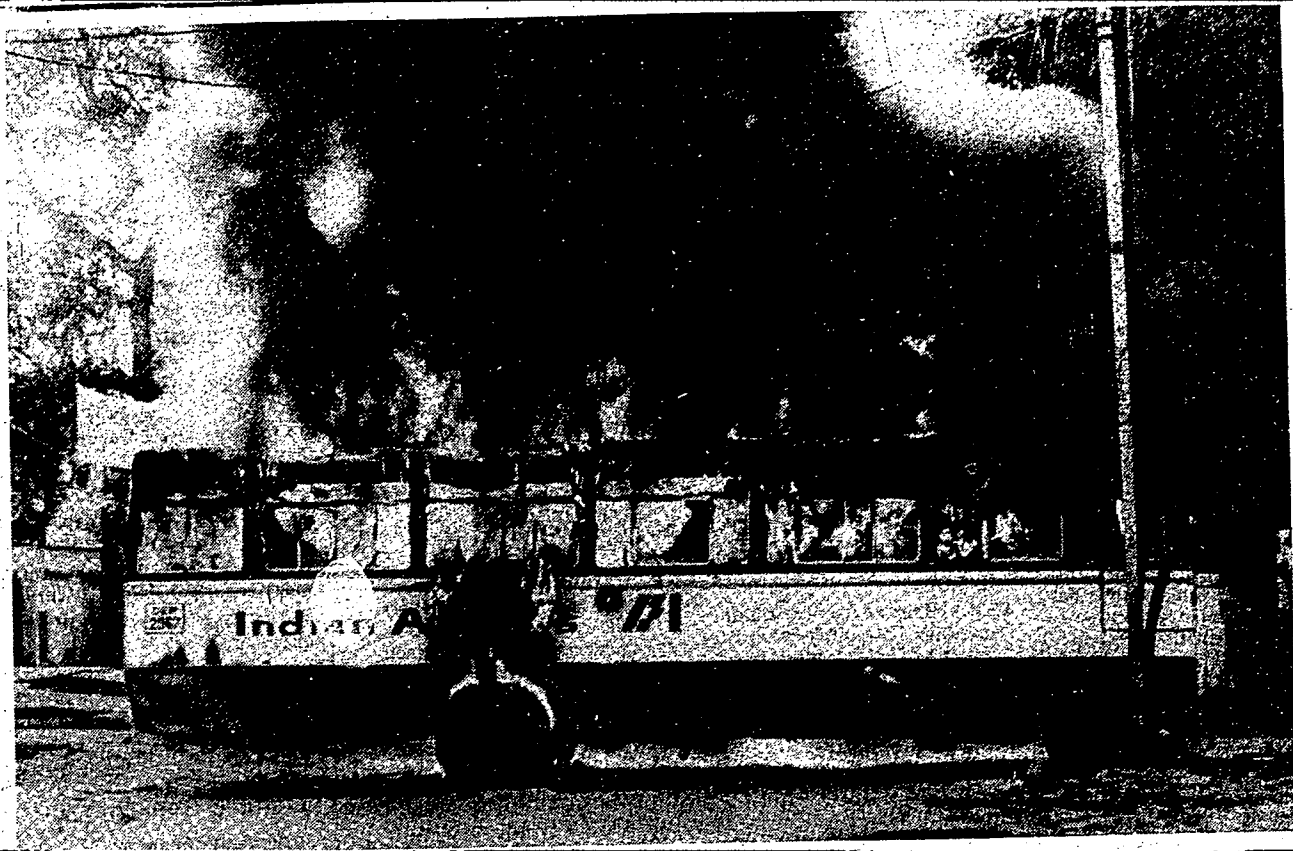
లు

నువ్వులికి చేతిక-విద్యార్థి

రేకులు ఢిల్లీ ఆర్.టి.సి. బస్సును దగ్ధం చేశారు

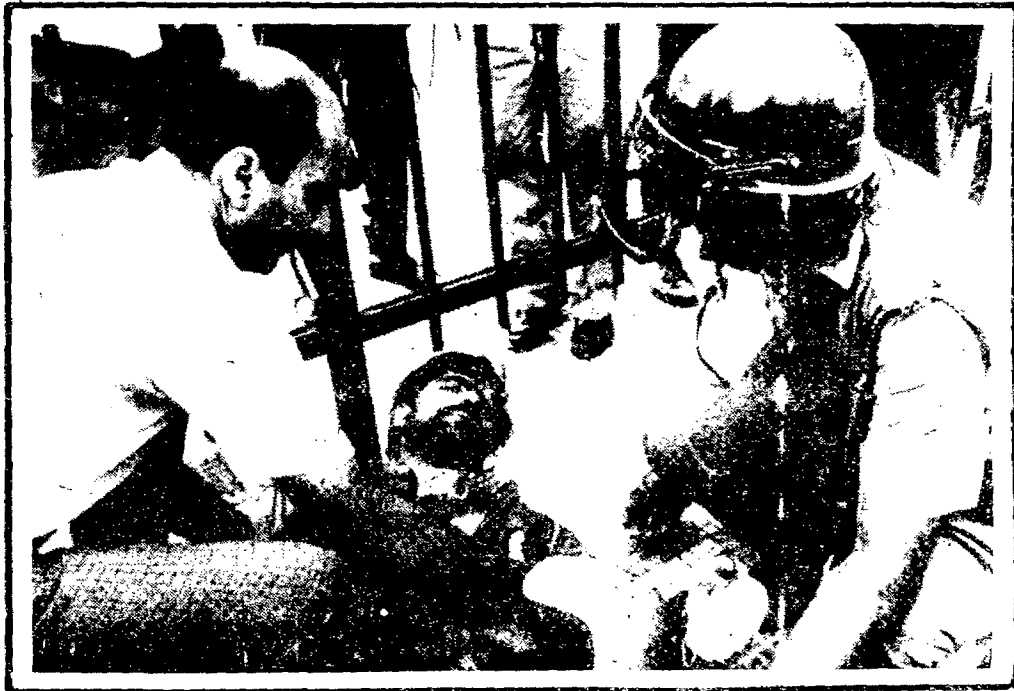

న్యూఢిల్లీ విమానాశ్రయం సమీపంలో ఇండియన్ ఎయిర్లైన్స్ స్టాఫ్ బస్ దగ్ధమైన దృశ్యం

రహిత ఆదర్శ సమాజం కోసం తరతరాలుగా ఒక ప్రక్క కృషి జరుగుతున్నా కులవ్యవస్థ మరింత బలపడుతున్నదే గాని రూపుమానే సూచనలేమీ లేవు. 'కులం' కారణంగా సమాజంలో ఏర్పడిన అంతరాలు సశించడం

సంఘర్షణలు జాతినే నిర్వీర్యం చేస్తాయి. వేల కులాలతో వెనుకబడిన దేశం మనది. తరతరాలుగా అనేక కులాల ప్రజలు సామాజికంగా అణచివేయబడిన మాట యధార్థం. వారి అభ్యున్నతికి ప్రభుత్వాలు

గురించిన బెంగ యువతరానికి వుండకూడదు. ఉపాధి అవకాశాలు విస్తరించినప్పుడే నిరుద్యోగ వర్తం సుఖాంతమవుతుంది. లేకుంటే సం'కుల' సమరంలో బలి అయ్యేది భావిభారత నిర్దేశలే. 'కేవలం రాజ్యాంగం ప్రాథ

తమ అధికారం సుస్థిరత కోసం రాజకీయ నాయకులు అడే చదరంగంలో విద్యార్థులు పావులు. బలహీనవర్గాల సముద్ధరణ కేవలం 'కొంగ జపం' మాత్రమే. ఏ వర్గం మనసూ గాయపడకుండా అందరి అభ్యున్నతికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తే కాదనేదెవరు? కులాల మధ్య పోరాటం జాతినీ నిర్వీర్యం చేస్తుంది. ఉపాధి అవకాశాల విస్తరణ సరిగితే నిరుద్యోగ వర్తం సుఖాంతమవుతుంది.

లేదు. ఇది కేవలం యువతరం తప్పు కాదు. వారు పెరిగిన వాతావరణం అలాంటిది. మన దేశ నాయకుల స్వార్థ రాజకీయాలు కులాల మధ్య చిచ్చురగులుతున్నాయి. ఒకప్రక్క మత కలహంతో, వేర్పాటువాదంతో అగ్నిగుండంగా మారిన భారత దేశంలో కుల

చేయవలసింది ఎంతో వుంది. అయితే రాజకీయ పార్టీలకు కావలసింది దీర్ఘ రాజకీయం. వెనుకబడిన తరగతులను ప్రైవేటీకరణ అంటే దీక్ష, కృషి అవసరం. ప్రభుత్వాలకు అంతటి శ్రద్ధ ఉన్నాయి? కొన్ని మహిళా రిజర్వేషన్లు కల్పించి వారిని సంఘీభరించే నాటకం ఆడటం సులభం. వాస్తవానికి ఈ రిజర్వేషన్ల వల్ల వారిలో మాత్రం ఎందరికీ ఉద్యోగాలు వస్తాయి? అందరికీ సరిపడా ఉద్యోగాలున్నాయా? అగ్రకులంలో జన్మించడం నేరంకాదు. కాకూడదు. ప్రతిభను అవహేళన చేయడం దేశ భవిష్యత్తుకు మంచి దికాదు. ప్రతిభను ఎక్కువ పున్నా సుర్తి చలవసిందే, గౌరవించవలసిందే. దేశ భవిష్యత్తు యువతరం చేతుల్లో వుంది. ఉపాధి అవకాశాలు పెరగాలి. బ్రతుకు

మీకా బాక్సులలో తని బాక్సును చేరుస్తాననే ప్రభుత్వ నివాదం వర్ణం లాంటిదే. రాజ్యాంగంలో చాలా బాక్సులున్నాయి. అన్నీ నిండి చక్కగా అమలు జరుగుతున్నాయో చూడాలి. 'తని బాక్సు' అంటే 'నీ బాక్సు' అని ప్రజాభివృద్ధికి తని ప్రణాళిక వుండాలి. యువతరం సకలమెత్త రాజకీయ పార్టీలపై ఒత్తిడి చేయవలసింది దీనికోసం. ఆత్మాహతం వల్ల రాజకీయ పార్టీల స్వభావం మారదు. నిరుద్యోగ సమస్య తీరదు. రాజకీయం చేర్చిన చిల్లై యువతరం 'నతి' కారాదు. 'నతి' అధారానికి ఇది మరో క్రాంత రూపం కాకూడదు. -ఎం.ఎల్.ఎన్. రెడ్డి

మీకు కల వచ్చిందా? ఎందుకో తెలుసా?

ప్రపంచంలో అందరూ కలలు కంటారు.

అందులో అసాధారణమైనవైన కలల ద్వారా వ్యక్తమవుతుంది. అందువల్ల అసాధారణ మనస్తత్వంలో వీటికి ప్రాధాన్యత ఉంది. కలకు ఊహతో సంబంధం ఉంది. మనం కలల్లో చూసేవి చాలా మటుకు వివిధ దిండాల సమూహాలే. వాటిలో కొన్ని వాస్తవానికి దూరంగా, వికారంగా ఉంటాయి, కొన్ని వాస్తవంగా ఉంటాయి. ఒక్కొక్కసారి మెలుకువ వచ్చేసరికి కలవూర్తిగా చెదిరిపోతుంది. మదిలో సువి పారిపోతుంది. ఆసలు కలకన్నాం అనుకోం. అనాది కాలం నుండి మానవులకు కల విశిష్టమైనదని తెలుసు. చింత, వింత సంఘటనలు ఆరగడం మూలాన, సన్నివేశాలు ప్రస్తుతంగా ఉండడం చేత, చరిత్రను వాళ్ళు కూడా కనిపించడం వల్ల, దేవతలు, దేవి పోయిన తరు వూర్తికలూ వచ్చి కలల్లో తమతో మాట్లాడతారని అదిమ మానవులు అనుకునేవారు. కలలో ఆత్మ, దేహాన్ని నదిలి దేవతలతో విహరించి వస్తుందని మరీ కొందరి అభిప్రాయం. అలాంటి భావాలు ఉండడం వల్ల కలలు చరిత్రలో వచ్చే సంఘటనలు సూచిస్తాయని అనుకునేవారు. కొంత మంది కొన్ని బొమ్మలను, వట్టిలను ఉపయోగించి కలలకు అర్థం చెప్పేవారు. ఈ బొమ్మలు వివిధ సంస్కృతులలో వివిధ రకాలుగా ఉంటాయి. ఆదిమజాతి దారి కేకా ఈ కాలంలో కూడా సామాన్యులకు కలల గురించి అలాంటి భావాలున్నాయి. కలల్లో ఎక్కువ అవ్యక్త చేతనతో ఉండే పాతభావాల చేత నిర్ణయించబడతాయని మనస్తత్వ శాస్త్రం చెబుతోంది. అవ్యక్తచేతనమయిన మానసిక ప్రక్రియలకు స్వప్నం ఒక ప్రతిబింబం అని మనస్తత్వ విశ్లేషణవాదులు నిరూపించారు. నిజానికి అవ్యక్తచేతనను కనుగొనేందుకు కలలను పరిశీలించడం మంచి పద్ధతి.

కలలన్నీ అవ్యక్తచేతన ప్రభావం వల్లనే ఏర్పడాలని రూలేం లేదు. చేతనకు, అవ్యక్త చేతనకూ మధ్య మరో అంతస్తు ఉందని, దానిలోని విషయాలు స్వప్నంగా లేకపోయినా తలుచుకున్నప్పుడు జ్ఞాపకం తెచ్చుకోవచ్చని 'మనోమర్శాల'లో చెబుతారు. దీంట్లో వుండే భావాలు అనుభవావల్ల కూడా కలలు రావచ్చు. ఉదాహరణకు 'రాము' 'కృష్ణ'కు ఏదో విషయంలో సప్రచేష్టవానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడనుకొంటాం. మధ్యలో శేఖరం రావడం వలన వారి సంభాషణకు అంతరాయం కలిగింది. తర్వాత వాళ్ళిద్దరూ ఏదో ఇతర సంగతులు మాట్లాడుకుని విడిపోయారు. రాము ఆ రోజు రాత్రి లేదా కొన్ని

రోజుల తర్వాత ఆ వాదాన్ని కలలో కొనసాగించవచ్చు. ఆ అనుభవం పూర్తి కాలేదు కాబట్టి అలా జరుగుతుంది. అలా అనంతంగా విడిచిపెట్టిన భావాలు కలలో సంపూర్ణి అవుతాయి. మనం స్నేహితుల గురించి, బంధువుల గురించి, ప్రేమికుల గురించి కనే కలలు ఇలాంటివే. అంతకు ముందు జరిగిన అనుభవాన్ని కలలో పునశ్చరణ చేసుకుంటాం అన్నమాట.

శారీరకమైన సంఘటనల వల్ల కూడా కలలు రావచ్చు. నిద్రలో గొంతు ఆరిపోగానే తాను బత్తెల్లతో నీళ్ళు తాగుతున్నట్లు పిల్లవాడు కలగవచ్చు. బాగా చలిగా ఉన్న రాత్రి ఆరుబయలు వెళుకుంటే మంచు మీద నుండి జారుతున్నట్లు అడుగున్నట్లు కలరావచ్చు. అలాంటివన్నీ కలలో విషయం చాలా విస్తృతంగా ఉండవచ్చు. కలల్లో ఉండే ఇతివృత్తాలు పరిశీలించడం ఆననం. కానీ అవి శారీరక కారణాలవల్లను జ్ఞానేంద్రియ అనుభూతివల్లను రావచ్చునని నిరూపించవచ్చు. అలగేలవన్నీ శారీరక సంఘటనల పున్నా నిద్రాభంగం కాదు. దీన్ని అధారంగా చేసుకుని కొందరు కల నిద్రాభంగాన్ని వారించే సాధనమని వాదిస్తారు. ఈ సిద్ధాంతంపైన చెప్పిన కలలకు వర్తించవచ్చు. ఇతర కలలను విశదీకరించడానికి వేరే సిద్ధాంతం అవసరం. ఈ కలలు నిశ్చయంగా అవ్యక్తచేతనవల్ల కలుగుతాయి. కనుక అవ్యక్తచేతనను అర్థం చేసుకునే పద్ధతిలో మాత్రమే వాటిని అన్వయించుకోవాలి. కలలన్నింటిలోను రెండు అంశాలుంటాయి, బహిర్గతాంశం, గూఢాంశము. మెలుకువరాగానే చెప్పే సంగతులు బహిర్గతాంశం మాత్రమే. దీని వల్లనే కల అంతర్భంగం బయటపడదని ప్రాయోగ రుజువు చేశారు. కలకు తోలేన అంతరార్థం ఉంటుంది. అది నిగూఢమైన అంశం. కలలను పరిశీలించడంలో గూఢంగా వుండే విషయాలును బహిర్గతం చేయాలి. ఈ ప్రక్రియను ప్రాయోగ కలలను నిర్మాణం చేసే సాధనం (డ్రీమ్ ఫార్మేషన్) అంటారు. దీనిలో ముఖ్యంగా ఉండే మరీకొన్ని అంశాలను ఆయన ప్రస్తావించాడు. అవి సంక్షేపం (కన్డెన్సేషన్), ఒక వ్యక్తిగాని వస్తువుగాని ఉండే గుణాలు మరో వ్యక్తికి, వస్తువుగాని ఆపాదించడం (డిస్ టెన్షన్), చిహ్నంతో సూచించడం (సింబలైజేషన్), విస్తృత పరచడం (సెకండరీ ఎలాబరేషన్) ఒక ఉదాహరణలో ఇవన్నీ స్వప్నం చేయవచ్చు. ఒక కుర్రాడిని ఉపాధ్యాయుడు వివరితంగా దండించాడు, అవమానించాడు, కొట్టాడు. పిల్లవాడు చాలా బాధపడ్డాడు. అతనికి చాలా కోపం కూడా వచ్చింది. కాని తాను చిన్నవాడనడం వల్ల, కొట్టేది మాస్టరు కావడం వల్ల ఏమీ చేయలేకపోయాడు. క్లాసులో పిల్ల అందరి ఎదుట ఈ సంఘటన జరగడం

చేత తను వాళ్ళ దృష్టిలో తక్కువైపోయానని సిగ్గుపడ్డాడు. తానేమీ చేయలేకపోవడం వల్ల మనసులో తీవ్రమైన సంఘర్షణ లేగింది. ఈ సంఘటన అవ్యక్తచేతనలోకి అణగిపోయింది. కొన్ని రోజుల తర్వాత వాడికి ఒక కల వచ్చింది. దాంట్లో ఒక ఎలుక పిల్లితో పోరాడి దాన్ని చంపుతుంది. ఎలుక పిల్లిని చంపలేదుకాబట్టి ఈ కలకు అర్థం లేదనిపిస్తుంది. మన కలల్లో యెక్కువ యిలాగే అసంగతంగా, అసంబద్ధంగా ఉంటాయి. పై ఉదాహరణలో ఎలుక పిల్లిని చంపడం బహిర్గతం. దాని అంతరార్థం ఏమిటంటే తాను చిన్న పిల్లవాడుగా ఉన్నప్పుడు ఉపాధ్యాయుడిపై కని తీర్పుకోవాలని అతనికున్న వాంఛ. తనే ఆ కలలోని ఎలుక, ఉపాధ్యాయుడు పిల్లి.

పై ఉదాహరణలో బహిర్గతంగా కలలో కనిపించే విషయం చాలా చిన్నది. క్లాసులో జరిగిన సంఘటనకు సంబంధించిన వివరాలేమీ లేవు. ఏ కలలోనైనా యంతే. అనుభూతికి సంబంధించిన ముఖ్యాంశాలు మాత్రమే ఉంటాయి. దీంట్లో పొదుపు సూత్రం ఉంది. కల విస్తృతంగా ఉండే వివరాలు ఎక్కువగా ఉంటే విద్రాభంగమై వ్యక్తచేతనలో ఉండే కోరిక తీరకుండా పోయే ప్రమాదం ఉంది కనుక విషయం సంక్షిప్తం చేయబడుతుంది.

బహిర్గతాంశంలో ప్రముఖంగా కనిపించేది అపార్థాన్ని కలుగచేయవచ్చు. దాంట్లో ఒక వ్యక్తికి ముఖ్యమైనది ఉందని, కనిపించవచ్చు. కనుక ద్వారా అంతా అతడిమీద ఉంటుంది. వివరం చేసి గూఢార్థాన్ని చూస్తే ప్రాముఖ్యం మరొక వ్యక్తికి ఉంటుంది. బహిర్గతాంశంలో అతడికి ప్రాముఖ్యం ఉండదు. ఈ సూత్రాన్ని స్థాన విని మయం (డిస్ టెన్షన్ మెంట్) అంటారు. దీంట్లో ఒక వ్యక్తిగాని సంఘటనకు గాని వుండే ప్రాముఖ్యం మరో వ్యక్తికి కాని, సంఘటనకు ఆపాదించబడుతుంది. కలలో బహిర్గతంగా కనిపించే విషయాన్ని మనం లెక్కచేయగూడదు. వ్యక్తులకుండే ప్రాధాన్యత దాంట్లో సరిగా సూచించబడదు. స్వప్నాన్ని వివరించడంలో ఈ జాగ్రత్త తీసుకోవాలి.

ఏ కలలోనైనా నిగూఢంగా ఉండే అంశం పూర్తిగా మారిపోయి అనేక కొత్త

అక్కతులలో కనిపిస్తుంది. ఈ ప్రక్రియనే చిహ్నంతో సూచించడం (సింబలైజేషన్) అంటారు. పైన చెప్పిన ఉదాహరణలో ఎలుక కుర్రాడికి చిహ్నం. ఈ సందర్భంలో ఈ చిహ్నం సూచించబడడానికి కారణం పిల్లవాడికి ఎలుకకు సామ్యం ఉంది. ఇద్దరూ అసహయ స్థితిలో ఉన్నారు. అదే విధంగా ఉపాధ్యాయుడికి బలం ఉంది, అధికారం ఉంది, పిల్లికి బలం ఉంది, ఎలుక మీద అధికారం ఉంది. ఈ చిహ్నాలు అవ్యక్త చేతన శాస్త్రంలో చిత్రమైన ప్రక్రియ. ఈ చిహ్నాలు వయసు, ఆస్తి, విజ్ఞానం, ఏకాగ్రత, భాష, సంస్కృతి మొదలైన పరిస్థితుల మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. ప్రపంచ వ్యాప్తమైన చిహ్నాలంటూ ఉండవు.

పైన చెప్పిన మూడు ప్రక్రియల వల్ల కల అసంగతంగా అర్థం లేకుండా తయారవచ్చు. ప్రతి కలలోను తప్పకుండా విస్తృతం చేయబడడం (సెకండరీ ఎలాబరేషన్) అనే మరో ప్రక్రియ కూడా ఉంటుందని ఫ్రాయిడ్ అన్నాడు. అందువల్ల సంఘటితమైన చక్కని కథ సృష్టించబడుతుంది.

కథకు దీనివల్ల పరిపక్వత వస్తుంది. ఈ ప్రక్రియ వలనే కలపైకి కుతూహలం పుట్టించే కథలా ఉంటుంది. అవ్యక్తచేతనలో ఉండే విషయాలు వాటినిజాక్కు తిలో వ్యక్తచేతనలోకి రావడానికి వీలు లేదు కాబట్టి విషయానికి రూపరేఖం కలిగించడానికి ఈ ప్రక్రియలు జరుగుతాయి. వ్యక్త చేతనకు యిష్టంలేనివి కాబట్టి అణగగొట్టబడతాయి. అవి నిజరూపంలో కనిపిస్తే వ్యక్తి వాటిని సహించలేడు. రూపరేఖం లేకుండా కనిపిస్తే నిద్రాభంగమయ్యే ప్రమాదం కూడా వుంది. కలలు తీరని వాంఛలకు వరోక్షంగా తృప్తి యివ్వడానికి ఏర్పడ్డాయని ప్రాయోగ భావన. వాంఛలు ప్రత్యక్షంగా తృప్తి పొందడానికి వీలుండదు. అందువల్ల అవి అణగగొట్టబడతాయి. అలాంటి కోరికలు కలల రూపంలో తృప్తి పరచబడతాయి. కలలో తీర్చబడే కోరికలకు లైంగిక వాంఛతో సంబంధం ఉంటుందని ఆయన అభిప్రాయం.

-విశ్వేశ్వర్

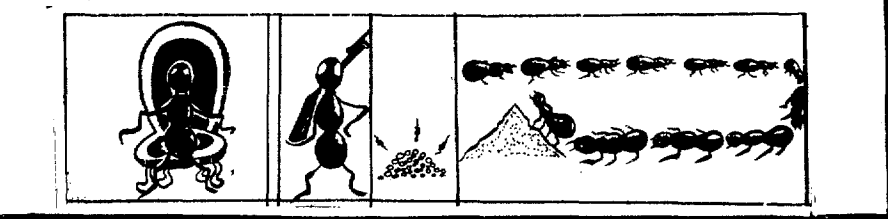
చిహ్నంతో సూచించే వృత్తి విభజన

మానవుడు కూడా ఏర్పరచుకోలేని సాటిలేని సంఘ జీవనాన్ని ఏమిట మానవునికన్నా ముందే ఏర్పరచుకొన్నాయి. వీటి సంఘవ్యవస్థ వృత్తి విభజన అధారంగా ఏర్పడిందని చెప్పాలి. చిమలలో రాజు, రాణి, శ్రామికులు, సిపాయి అనే వర్గాలున్నాయి.

సిపాయి చిమలు శ్రామిక చిమలకన్నా బలమైనవి. సంఘానికి అండగా ఉంటాయి. సంఘమే వీటికి తిండివెడుతుంది. చిమల్లో శ్రామిక, సిపాయి వర్గాలు మొత్తం ఆడవే. సంసర్గాది తంతులు ముగిసిన తరువాత మగచిమల కంత ప్రాధాన్యత వుండదు.

చిమలకు రాజు ఉంటాడు. కాని అతని రావరికం పేరుకు మాత్రమే! చిమల సంఘంలో రాణికి ప్రాధాన్యత. రాణి గుడ్డుపెట్టి చిమల సంతతిని వృద్ధి చేస్తుంది. అందువల్లనే దానికి ఆ ప్రాధాన్యత వచ్చింది.

చిమలకు వ్యక్తిగత బాధ్యత, సమష్టి బాధ్యత ఒకరు నేర్పినవికావు. క్రమశిక్షణ, సంఘ శ్రేయస్సు కొరకు అత్యార్థగా అనేవి వాటికి పుట్టుకతో వచ్చిన మంచి లక్షణాలు. వేటిమని అవి బచ్చికంగా, యాంత్రికంగా చేసుకుపోతాయి.

శ్రామిక చిమలు గుడ్డు పెట్టడానికి ముందు గూటిని నిర్మించి ఆ పెట్టినగుడ్డను రకాలవారిగా వేరు వేరు గదుల్లో వర్తకాయి. పుట్టిన బిడ్డలకు మానవులకు అదర్భప్రాయమని చెబితే దోషం తిండివెడతాయి. ఆ బిడ్డలను ఎప్పటికప్పుడు లేదను కుంటాయి. పుష్కలం చేస్తాయి. వీటికి ఎప్పుడూ చాకిరే. ఇవి నిజంగా త్యాగమూర్తులు.

-గుడి సేవ విష్ణుప్రసాద్

అనాదిగా ప్రజలు తమ శ్రమను, బాధలను మరచిపోవడానికి కల్లు, సారాయిలాంటి మత్తు పానీయాలకు అలవాటు పడిపోయారు. మత్తు పానీయాలైన కల్లు, సారాయిలాంటి మత్తు పానీయాలు ఎక్కువగా సేవించటం వల్ల మెదడు నిర్వర్తింపే విధులపై ప్రభావం ఎక్కువగా పడుతుంది. ఈ ప్రభావశీలత ముఖ్యంగా రక్తము మరియు మెదడు దాతుపులలో ఉండే మత్తుపానీయ సరిమాణంపై ఆధారపడి వుంటుంది. మెదడు జరిపే ముఖ్యమైన పనులలో చర్మాలైన పాతపు, కోరిక, శ్రద్ధ, జ్ఞాపకశక్తి, ఉద్వేగం, విశేషం, నిర్ణయం, జాగ్రత్తలు ప్రభావితమవడానికి ఎక్కువ అవకాశం వుంది. ఇకపోతే కండరాలకు సంబంధించిన కదలిక, నియంత్రణ విధులకు కొద్దిగా, జ్ఞాపకశక్తికి సంబంధించిన సమన్వయకరణ, నియంత్రకరణ విధులకు విమూలం కలగవచ్చు.

చాలా కాలంగా ప్రజలలో కల్లు, సారాయి లాంటి మత్తు పానీయాలను అధికంగా సేవిస్తే అవి వాడీ మందలాన్ని ఉద్దీపింప జేస్తాయనే నమ్మకం ఉంది. దీనివల్ల ఒక విధమైనటువంటి మత్తుకలిగి తమ బాధలను, శ్రమను మరచిపో గలుగుతామని వారి విశ్వాసం. కాని ఇది చాలా తప్పుడు అభిప్రాయం. సాధారణంగా మనషిలో సంభవించే ఒత్తిడులు, కల్లు, సారాయిలాంటి మత్తు పానీయాలను సేవించడం వల్ల పోతాయి కనుక అలాంటి భ్రమకలగడం జరుగుతుంది. ప్రజలలో ఉన్న ఇంకొక విశ్వాసమేమిటంటే ఇలాంటి మత్తు పానీయాలు సేవించడం వల్ల ఆత్మవిశ్వాసం పెరుగుతుందని. కాని ఇది కూడా తప్పుడు అభిప్రాయమే. నిజానికి మత్తుపానీయాలు అధికంగా సేవించడంవల్ల మనషి తన వివక్షణాజ్ఞావాన్లు, పనితీరును కోల్పోతాడు.

కల్లు, సారాయిలాంటి మత్తుపానీయాలు సేవించిన కొద్ది సేపటికి చాలామంది సిపా ప్రపంచంలో విహరిస్తుంటారు. మత్తుపదార్థాల మూలంగా కలిగే ఈ సిపాను ముఖ్యంగా నాలుగుదశలుగా వేర్కొన్నవచ్చు. ఒక వ్యక్తి సుమారుగా ఒక డౌన్స్ మత్తుపానీయాన్ని పుచ్చు కొన్న తరువాత కొద్దిసేపటికి తనలో మొదటి దశకు సంబంధించిన సిపా లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. ఈ వ్యక్తి ఇతరులను మరచిపోయి తానొక్కడేనే నని తనలో తాను ఆనందిస్తుంటాడు. ప్రపంచపు లంచమీద తానున్నట్లు ఊహిస్తాడు. సాధారణ అరమరికలు లేకుండా తానే ఒక ప్రపంచమని భావిస్తాడు. ఇక రెండవదశలో దుస్తులను దరించేందుకు, నడిచేందుకు, భోంచేసేందుకు ఇతరుల సహాయాన్ని అర్థిస్తాడు. ఈ దశలో కోపం అతితగ్గరగా వస్తుంది. తన పనులు పూర్తి చేయకపోతే పెద్దగా అరవడం, తిట్టడం, చిద్వడం మొదలైనవి చేస్తాడు. మూడవదశలో అతి కష్టమీద బలంగా

వద్దుబాబోయ్ వద్దు!

మేధోశక్తిని చిత్తు చేసే మత్తుపానీయం

ఉపరి పీలుస్తాడు. తరచూ వాంతులు చేసుకోవడం ప్రారంభిస్తాడు. తనకు సహాయాన్నిందిస్తున్న వ్యక్తిని కొడతాడు. కొద్దిసేపటికి నీరసించి నిద్ర పోతాడు. చివరికైన నాలుగవదశలో పూర్తిగా స్వల్ప తప్పవచ్చు. ఉచ్ఛ్వాస, విస్ఫోటాంకు అవకాశం ఏర్పడడం వల్ల వ్యక్తవాతం వచ్చి అతడు ప్రాణాలు కోల్పోడం కూడా జరుగుతుంది.

కల్లు, సారాయిలాంటి మత్తు పానీయాలు సేవించడం వల్ల శరీరంలోని వివిధ భాగాలకు జరిగే రక్తప్రసరణలో లోపం ఏర్పడుతుంది. ఒక్కోసారి రక్తప్రసరణ అసిపోయి మరణం సంభవించే అవకాశముంది. గుండె, కాలేయం, మూత్రపిండాలు, చర్మం వంటి వాటి విధులను నిర్వహించే సామర్థ్యాన్ని కోల్పోయి దెబ్బతింటాయి. మనషిలో ఉండే సాధారణ శరీర ఉష్ణోగ్రత కూడా చాలా తగ్గిపోతుంది. రోజూ త్రాగడానికి అలవాటుపడితే మనషి సాధారణ ఆరోగ్యం ఏదో ఒకరోజు తప్పకుండా దెబ్బతింటుంది. వివిధ వాతావరణ పరిస్థితుల మార్పులవల్ల కలిగే జబ్బులకు, నరియైన పోషకాహారం తీసుకోకపోవడం వల్ల వచ్చే వ్యాధులకు మత్తుపానీయాలు అలవాటుపడవారు తొందరగా లోనవుతారు. ఈ వ్యక్తులు తరచూ ఏదో ఒక జబ్బుతో దీర్ఘకాలం బాడవడమూనే వుంటారు.

మత్తు పానీయాలు దీర్ఘకాలంగా అలవాటుపడ్డ వ్యక్తులకు కాలేయ, ఉదరకోశ సంబంధ వ్యాధులు, కొన్ని రకాల పర్యవ్యాసులు, నిరంతరం బాధలతో తాగే వ్యక్తులకు కొన్ని మానసిక వ్యాధులు, మార్పులాంటివి కొన్ని సంక్రమించి వాటి చాలా కాలం తీరించకుండా చేస్తాయి.

'ఆరోగ్యమే మహాభాగం' అనేది పతి ఒక్కరికీ తెలుసు. మనషి ఆరోగ్యంగా వుండి పనిచేసి పోషకాహార తీసుకోవలసిన ప్రవాసమైనటువంటి ఆహార పదార్థాలు 37 గా నిర్ణయించడం అరిగింది. 37 పదాన ఆహార పదార్థాలలో మత్తు పదార్థాలే 37. సారాయి వంటి వాటికి స్థానమేలేదు. కాబట్టి ఇది మనకు చేరుకోకూడదని అభిప్రాయపడ్డారు. తాగే వ్యక్తి తేలికం బాధనాలకు పైకొక్కో, మూడుదశలకి కూడా ఇంకవరంగా తగ్గించే పదార్థాలు మార్చుకోవాలి, నిజమైన ఆరోగ్యం పదార్థాలుగా మెలకెత్తాలి. ఈ నిజాన్ని గమనించి కల్లు, సారాయిలాంటి ఇంకా ఎక్కువ మత్తు పానీయాలు, పదార్థాలకు లోనైనవారు తమ ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికి వీటిని అధికంగా సేవించడం మొదలుపెడితే, క్రమ క్రమంగా ఆ అలవాటుకు పూర్తిగా దూరమై చేపటి తమ సుందర భవిష్యత్తుకోసం బంగారురూపాలు చేసుకోవాలి.

- తిరునగరి శ్రీనివాస్

'అమ్మో... శుక్రవారం !'

అవేశమనేది కొన్ని సందర్భాలలో అనర్థాలకు దారితీస్తుందని చెప్పడంలో తప్పులేదు. కాని, మూడవవ్యక్తిలానే ప్రాణాలనే బలితీసుకుంటాయని చెబితే అశ్రద్ధంకాదు!?

ఒక ఊళ్లో ఓ పెద్ద వ్యాపారి పున్నాడు. అయనకు ఒక్కగానొక్క కొడుకు. ఇక, భార్య విషయాలకొస్తే అమె ఎంతో మేదకరాలనే చెప్పాలి. భర్త అడుగుజాడలోనే నడుస్తుంది. ఈ దంపతులకు పున్నప్పి మూడవ వ్యక్తిలా మరెవరికీ వుండవంటే అశ్రద్ధంలేదు. తమకు కలిగిన ఒకే ఒక్క మగబిడ్డను అల్లారుముద్దుగా పెంచి పెద్ద చేశారు. అతణ్ణి ఈ మూడవవ్యక్తిలా ఆద్యం అంటిందో లేదో సరిగా తెలియదు. ఒకరోజు స్కూలుకుమీద వెళుతోంటే యాక్సిడెంట్ జరిగింది. తలకు బలమైన గాయాలు తగిలాయి. అతడిని, బాలుకారులు మోసి ఆసుపత్రికి తీసుకువెళ్లారు. కురుందగానే, తల్లిదండ్రులు లబోదిబోమంటూ ఆసుపత్రికి వరుగొచ్చారు. అంతవరకూ విశేషమేమీలేదు. ఆ తర్వాత జరిగిందే తమాషా!

డాక్టర్ నాడిలా: 'అయ్యా! మీ అబ్బాయి తలకు బలమైన గాయాలు తగిలాయి. అవరేషన్ అవవరం.'

తండ్రి: అలాగే కానివ్వండి సార్..'

డాక్టరు: ఆసుపత్రి పట్టించి పీల్చి తల మీద జాత్తును పూర్తిగా కత్తిరించేయమని ఆదేశించాడు. ఆ పట్టించి కత్తిరి వగైరా తీసుకురాగా, కుర్రాడి తల్లిదండ్రులు అడ్డుపడి-

తిరుపతి మొక్కట..జుట్టు అంగుళంకూడి కోరిక చూడొచ్చి విశ్లేషణ ఎలా జరిగిందో

ఆసుపత్రి

డాక్టరుగారు, ఈరోజు శుక్రవారం. జాత్తు మీద కత్తిరి పెట్టనేకూడదు. అది మహాపవారం... కీడు కూడాను...

డాక్టరు: 'మరి అవరేషన్ మాటేమిటి...?'

'రేపటికి వాయిదావేయండి... నష్టమేముంది?'

'అదంతా మీ మూడవవ్యక్తి... ఇప్పుడు ఆవరేషన్ జరక్కపోతే...'

'ఏం పరమాధము... రేపే చేయండి

డాక్టరు: 'నీరే మీ బుద్ధి...' అంటూ పాపం ఆ డాక్టరుగారు వెళ్ళిపోయాడు.

ఆరోజురాత్రి పరిస్థితి విషమించి ఆ కుర్రాడు పనిపోయాడు.

ఒక్కగానొక్క కొడుకు దక్కకుండా పోయినందుకు ఆ తల్లిదండ్రులంతానో విలపించారు. కాని, ప్రయోజనం ఏముంది?

జ్యోతిష్యం పిచ్చి

జ్యోతిష్యంమీద నమ్మకంలేనివారు ఆరుదుగా వుంటారు. జ్యోతిష్యం తమ భవిష్యత్తుకు బంగారురూప మార్పుతుందని భావిస్తారు. దీని వల్ల మంచి జరిగితే సంతోషిస్తారు అయితే,

నేను ఫస్ట్ క్లాసులో పాస్ అవుతానని చెప్పిన డాక్టర్ షాడో

వెనుకపోతే మూలం బాడవడమే అదే వింత! రాము, తనమిత్రుడు తోటితో, జ్యోతిష్యం ప్రస్తావనవచ్చి పాత నంగుతులు గుర్తుకురాగా ఇలా చెప్పాడు-

'అదే! నాకు గతంలో ఓ మిత్రుడుండేవాడు. అతడు చాలా మంచివాడు. వాళ్ళ కుటుంబం చాలాతా చాలాతా నిజమునుకో, నా మిత్రుని తండ్రికి జ్యోతిష్యంమీద పిచ్చి నమ్మకం వుండటం నమ్ము. సైతం దిన్న విషయానికొస్తే జ్యోతిష్యం దగ్గరకు వెళ్లి సంగతింది, నలవ తీసుకునేవాడట. కొడుకువెళ్లిచెడ్డామని నంకల్పించి, జ్యోతిష్యం నలవ అడిగాడు.

అతణ్ణి చెప్పాడో తెలుసా... ఓ మహానుభావా, ఇప్పట్లో వెళ్లి ఊసెత్తుకు. అలా చేశాంటే మీ అబ్బాయి రెండేళ్ళలోనే 'పాల్' అంటాడు, అని. ఆ తండ్రిగారు జ్యోతిష్యం మూలమని గణగణలాడి పోయాడు. అయినదనలే ఒక్కసారి... పిరికిగుండె కూడా... ఇదేం భర్తూ అనుకుంటూ దిగులుతో చిక్కిళ్ళమై పోయి కొన్నాళ్ళకు అయిన 'పా' కట్టేశాడు. కొడుకుమూలం వెళ్లి చేసుకుని ఓ ఇంటి వాడయ్యాడు. మాతాపాలంక, ఏదైనా మితిమీరితే కలలో ఎరుగుతుంది, అన్నాడు రాము.

జ్యోతిష్యం... 'వై.. పాపం' అన్నాడు.

- 'స్మి'

అలిపి కళా తరంగిణి

ఆంధ్రునిటకరంగం

24

రాజమహేంద్రవరంలో నాటకకళా రంగానికి, కళాకారులకు అలంబనగా నిలిచిన సంస్థలలో రాఘవ కలాసమితి, లలితకళా నికేతన్ ప్రసిద్ధమైనవి.

డాక్టర్ గరికపాటి రాజారావు, అంక రాజ శంకరరావు, యాసంరెడ్డి వెంకట్రావు, మేడూరి వీరప్ప ప్రభువులు కలిసి 1940 ప్రాంతంలో రాఘవ కలాసమితిని స్థాపించారు. ఈ సమాజం ద్వారా కాకరాల, శ్రీపాద పట్టాభి, శాంత, నర్మలక్ష్మి మొదలైనవారు నాటకాలు ప్రదర్శించేవారు. ప్రదర్శనలపట్ల ప్రేక్షకులకు అసక్తి కలిగే తీరుతో ఈ కలాసమితి సభ్యులు నాటకాలను ప్రదర్శించేవారు. సకాలంలో ప్రదర్శన, తగు ప్రచారం, ప్రేక్షకులకు హత్తుకొనే రీతిలో సమర్థమైన నటనతో డైలాగ్ డెలివరీ వీటి కారణంగా ఈ ప్రదర్శనలపట్ల మోజు పెరిగింది. ఈ సంస్థ చక్కటి కట్టుబాట్లతో నడిచేది. రంగస్థలాన్ని పూర్తిగా వాడుకోవాలనేవారు. రిహార్సల్స్ బాగా చేశాకనే ప్రదర్శన తేదీ నిర్ణయించుకొనేవారు. అర్జివేలని సమాజ వ్యవస్థాపకులు ఎంతో ఆచరణగా చూసుకొనేవారు. సాంకేతి కఠిన్ గా మంచి శిక్షణ పొందేవారు.

నాటకరంగానికి సంబంధించిన పుస్తకాలతో ఒక గ్రంథాలయం కూడా వీరు నిర్వహించేవారు. దీని ప్రధాన నిర్వాహకులు డాక్టర్ రాజారావుగారు ప్రజల పృథగ్మం చూరగొన్న మనిషి. మనిషి మాటలో గాంధీర్షం, మారుర్షం, మమకారం తోడి కనబడేది. ఈ రాఘవ కలాసమితి సుమారు ఒక దశాబ్దపాటు చక్కగా నిర్వహించబడింది. రాజారావుగారు 'వెన్ వర్లర్' ఏకపాత్రాభినయం అద్వితీయంగా వుండేది. రాఘవ కలాసమితివారు కొర్రపాటి గంగాధరరావుగారి నాటకాలు ఎక్కువగా ఆడారు.

రాజమండ్రిలోని మరొక ప్రఖ్యాత నాటక సంస్థ లలిత కళా నికేతన్. 1956నుంచి సుమారు రెండు దశాబ్దాలపాటు నటరాజ సేవలో తాదాత్వం చెందింది.

1956లో ఈ సంస్థకు యుర్రా పార్లసారధి అధ్యక్షులుగా, పోతుల వీరభద్రరావు ఉపాధ్యక్షులుగా, ఇ.ఎస్.శాస్త్రి, కార్యదర్శిగా, కొండ పల్లి భాస్కరరావు సహకార్యదర్శిగా, భమిడి పాటి రాధాకృష్ణ, ఎం.వి.ఎస్. రాజేసాయి, ఎ.బి. వీరాచార్యులు కార్యవర్గ సభ్యులుగా కార్యవర్గం ఏర్పడింది. ఆవిడు రాజమండ్రిలో గోదావరి పుష్కరాల సమయం కూడా కావడంతో దానిని అడుసుగా తీసుకొని మే నెల 5, 6, 7, 8, 9 తేదీల్లో తొలిసారిగా ఈ సంస్థ నాటక పోటీలు నిర్వహించింది. కొండపల్లి వెంకట్రావు, గుండపనేడి చక్రవర్తి ప్రభువులు ఈ పోటీల నిర్వహణకు ఎంతో సహకరించారు. ఆ పోటీల్లో రాజమండ్రి రాఘవ కలాసమితి వారి 'గుడ్డిలోకం' ఉత్తమ ప్రదర్శనగా ఎంపిక అయింది. వాల్తేరు రైల్వే ఇన్ స్టిట్యూట్ వారి 'గుమస్తా'కు ద్వితీయ బహుమతి లభించింది. 'తెలలో తెల' నాటకం లోని సుందరరామయ్య పాత్రధారి సింగరాజు నాగభూషణం ఉత్తమ నటుడుగా, గుమస్తాలో 'సీత' పాత్రధారి జ్యోతి ఉత్తమ నటిగా బహుమతి పొందారు. గుడ్డిలోకంలో విడుకొండలు పాత్రధారి శ్రీపాద పట్టాభి ఉత్తమ పోస్ట్ నటుని బహుమతి పొందారు. జి. రఘు సహ నటుడుగా, శ్రీమతి బాలాత్రిపురసుందరి సహనటిగా బహుమతులు పొందారు.

నాటికల పోటీల్లో కాకినాడకు చెందిన కళా ప్రవూర్ణ రాఘవ కలా సమితివారి 'చెప్పకొంద పూలు' ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతి పొందింది. 'ఎవరికి పిచ్చి'లో రాజా పాత్రధారి బాలకృష్ణ ఉత్తమ నటుడు, చెప్పకొంద పూలులో తల్లి పాత్రధారిణి శ్రీమతి

సుబ్బలక్ష్మి ఉత్తమ నటి, చెప్పకొంద పూలులో కొడుకు పాత్రధారి హరనాధరాజు ఉత్తమ సహనటుడు బహుమతులు పొందారు. సుప్రసిద్ధ చలనచిత్ర నటులు జగ్గయ్యగారు బహుమతి ప్రదానం చేశారు. ఈ ఉత్సవాల్లో సందర్భంగా అంకరాజ శంకరరావుగారి, రేలంగి వెంకట్రామయ్యగారి సన్మానం జరిగింది. హాస్యలక్ష్మి భమిడిపాటి కామేశ్వర రావుగారి అధ్యక్షతన కవిసారథిభామ శ్రీపాద

అంకరాజ శంకరరావు

కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ప్రముఖుల ఆశీస్సులతో రేలంగికి 'హాస్య నటశేఖర' అనే దిరుదు ఇచ్చి సత్కరించారు.

ఈ పోటీలు విజయవంతం కావడంతో మరుసటిసారి ద్వైతకృత్ శాసంతో నిర్వాహకులు ఈ పోటీలను నిర్వహించారు. బహు సత్కారానందంగా అధ్యక్షుడుగా కొండపల్లి వెంకట్రావుగారు కార్యదర్శిగా నిర్వహించబడిన ఈ ఉత్సవాల్లో మొదటిరోజు శ్రీపాద కృష్ణ మూర్తి శాస్త్రిగారి సారధ్యంలో ఎస్.వి. రంగా రావుగారికి సువర్ణ పుష్పాభిషేకం, సువర్ణ హస్త కంకణధారణ చేసి నటసామ్రాట్ దిరుదుతో సత్కరించారు. డాక్టర్ కొర్రపాటి గంగాధర రావుగారిని, డాక్టర్ చాగంటి సన్యాసరాజుగారిని కూడా ఈ ఉత్సవాల్లో సన్మానించారు. మిక్కిలినేని రాధాకృష్ణమూర్తి, వేడుల జగ న్నాధరావు, రోహిణిగార్లు పోటీలకు న్యాయ నిర్ణేతలుగా వ్యవహరించారు. ఇన్ స్పెక్టర్ జన రల్ ఉత్తమ నాటకంగాను, ఈరోజు బ్రాకెట్ ఉత్తమ నాటికగాను బహుమతి పొందాయి.

1958లో లలితకళా నికేతన్ వారు విమాత్య ప్రయోగం చేపట్టారు. ఒక పాత్రను వివిధ నటులు పలికించినప్పుడే వారంతవారు, విరంత వారు అని వారివారి ప్రతిభను గుర్తించ గలుగుతాం అని హాస్యలక్ష్మి భమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు అంటుండే మాటలు పురస్కరించుకొని నాటక, నాటికలతోపాటు ప్రత్యేక నాటిక పోటీ ప్రవేశపెట్టారు. ఇందుకోసం డాక్టర్ కొర్రపాటి గంగాధరరావుగారు 'మనో వ్యధ' అనే నాటికను వ్రాసి ఇచ్చారు. ఈ ప్రత్యేక నాటిక పోటీల్లో కళాప్రవూర్ణ రాఘవ కలాసమితికి ఉత్తమ ప్రదర్శన లభించింది. బందరు సై నార్ట్ అసోసియేషన్ కు చెందిన సి.ఎస్. నారాయణ, రాజమండ్రి వెంకటేశ్వర మొమారియల్ క్లబ్ కు చెందిన శ్రీమతి శాంత, కాపుగంటి వెంకట రమణారావు, మాన్వర్ వై. రాధాకృష్ణలను ఉత్తమ నటీనటులుగా ఎంపికచేసి బహుమతులు అందజేశారు.

ఆ విధు చలనచిత్ర నట జీవిత రజతోత్సవం చేసుకున్న అక్కినేని నాగేశ్వరరావుకు సాలంకృత వేదికపై అపూర్వ సన్మానం జరిగింది. రాజమహేంద్రానికి చెందిన కవిశ్రీలల సాహితీ కృతులన్నింటిని అక్కినేనికి బహూకరించి సత్కరించారు. ఏటేలే శేషగిరిరావు గారు ఈ సన్మాన సూత్రధారులు. ఆ ఏట కలానికేతన్ రథ సారథులు బహు సత్కార

నందం, జి. చక్రవర్తి. నాటక పోటీల్లో విజయవాడ రైల్వే ఇన్ స్టిట్యూట్ ప్రమోటివ్ క్లబ్ వారు ప్రదర్శించిన 'తస్మాత్ జాగ్రత్త'కు ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతి, నాటికల్లో మంచి లీపట్నం కళాప్రగతి వారి 'విముక్తులు'కు ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతి లభించాయి. నాటి విద్యాశాఖామంత్రి శ్రీ ఎన్.బి.సి. పట్టాభి రామారావుగారు బహుమతులు అందజేశారు. సింగరాజు నాగభూషణం, రోహిణి, కొప్ప రపు సరోజినీగార్లు న్యాయనిర్ణేతలుగా, ఇ.ఎస్. శాస్త్రిగారు ప్రాథమిక పరిశీలకులుగా వ్యవహరించారు. వెంటజి నత్యంగానికి కూడా ఈ ఉత్సవాల్లో సందర్భంగా ఘన సన్మానం జరిగింది.

1959లో జరిగిన పోటీలకు ఇ.ఎస్. శాస్త్రి, కొండపల్లి భాస్కరరావు ప్రాథమిక పరిశీలకులుగా వ్యవహరించారు. అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్షులు శ్రీ బి. రామకృష్ణంరాజుగారు ఈ పోటీలకు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. నటరాజ రామకృష్ణ, రేలంగి వెంకట్రామయ్య, రమణారెడ్డిలకు సన్మానం జరిగింది. కాకినాడ కళాప్రవూర్ణ రాఘవ కలాసమితి వారి 'కన్యలు' ఉత్తమ నాటకంగాను, విజయవాడ ర.స.న. సమాఖ్య

భమిడిపాటి రాధాకృష్ణ

వారి 'దెయ్యం' ఉత్తమ నాటికగాను ఎంపిక అయ్యాయి.

ఆ తర్వాత ఈ పోటీలకు విరామం కలిగింది. 1961లో పోటీలు అమితోత్సాహంతో జరిగాయి. నవభారత గురుకులంలో అత్యుయ, స్నేహ సౌహార్ద్ర వాతావరణంలో జరిగిన ఈ పోటీలకు తన్నీరు బుల్లయ్యగారు సారధ్యం వహించారు. కళాకారులు అతిథులం దరికీ నవభారత గురుకులంలోనే వసతి, భోజన సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రారు కూర్మా వేణుగోపాల స్వామిగారిని, సింగరాజు నాగభూషణంగారిని, కూచిపూడి నృత్య కోవిదులు కోరాడ నర సింహారావుగారిని, సుప్రసిద్ధ కారక్టర్ యాక్టర్ గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావుగారిని సన్మానించారు. అబ్దుల్ సత్తార్ ప్రాథమిక పరిశీలకులుగా, రోహిణి, పోతుకూచి సాంబశివరావు, ప్రవీణ, బి. కృష్ణమూర్తి న్యాయ నిర్ణేతలుగా వ్యవహరించారు. విజయవాడ నవ్య కళామండలి వారి 'ఇదేమిటి' నాటకానికి, తేలలి శ్రీ రాజరాజేశ్వరి నాట్య కళామండలి వారి 'అంతా ఇంతే' నాటికకి ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతి లభించాయి. ఈ ఉత్సవాల్లో సందర్భంగా ప్రముఖ సాహితీ విమర్శకులు శ్రీ వాత్సవగారు కొందరు వలీనలుల సహకారంతో నిర్వహించిన 'వనరస మంజరి' ప్రేక్షకుల్ని ఆకట్టుకుంది.

ఆ తర్వాత 1964లో జరిగిన ఆరవ నాటక పోటీలు అమితోత్సాహంగా సాగాయి. ఆంధ్రేతర ప్రాంతాలనుంచి కూడా ఎన్నో నాటక సంస్థలు ఈ పోటీలకు దరఖాస్తులు వంపాయి. సుప్రసిద్ధ నటుడు శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు స్కూల్ గ్రామీణ జడ్జిగా ఆయా

సింగరాజు నాగభూషణం

ప్రాంతాల్లో వర్తించి పోటీల్లో పాల్గొనేందుకు నాటకాలు, నాటికలు ఎంపికచేసుకున్నా వేణుగోపాలస్వామిగారు ఈ పోటీలు ప్రారంభించారు. సుప్రసిద్ధ చలనచిత్ర నటి జమునకు మనోరంజకంగా సన్మానం జరిగింది. ప్రముఖ నాటకకర్త డి.వి.నరసరాజుగారికి, సిని దర్శకులు గుత్తా రామసింగుగారికి కూడా సన్మానాలు జరిగాయి.

ఆవిడు జరిగిన పోటీల్లో గుడివాడ శివ శ్యామలా, నాట్యమండలివారి 'తమ్మ నాదే' నాటకానికి ప్రథమ బహుమతి లభించింది. ఉత్తమ నటుడుగా రావి వెంకటాచలం, ఉత్తమ నటిగా రావి సీత, ఉత్తమ సహాయ నటుడుగా రావు గోపాలరావు బహుమతులు పొందారు. కాకినాడ శారదా ఆర్ట్స్ థియేటర్ వారి 'కథ కంచికి' నాటికకు ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతి లభించింది. 'కళాకారి' ప్రత్యేక నాటిక ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతి కొల్లూరు శ్రీ వెంకటేశ్వర కలాసమితి వారికి లభించింది.

1965లో జరిగిన పోటీలకు శ్రీ రావి వెంకటాచలం స్కూల్ గ్రామీణ జడ్జిగా వ్యవహరించారు. శ్రీమతి జి. వరలక్ష్మి ఈ పోటీలకు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. అల్లు రామలింగయ్య, రోహిణిగార్లకు సన్మానాలు జరిగాయి. ఈ పోటీల్లో అరణి నాటకం ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతి పొందింది. శ్రీ పి. రామనం ద్రరావు ఉత్తమ నటుడుగా, శ్రీమతి సీతా లత ఉత్తమ నటిగా బహుమతులు పొందారు. నాటికల్లో రాజమండ్రి వైజర్స్ ఆర్ట్స్ అకాడమి ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతి పొందింది. ప్రత్యేక నాటిక 'నిజం నిద్రపోయింది' ప్రదర్శనకు బాపట్ల కళావని వారు బహుమతి పొందారు.

1967లో జరిగిన పోటీలకు శ్రీ ఎం.ఎస్. సూర్యనారాయణ స్కూల్ గ్రామీణ జడ్జిగా వ్యవహరించారు. శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ఈ పోటీలకు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. విజయవాడ గురజాడ ఆర్ట్స్ థియేటర్ వారి నటనాలయం నాటకానికి ఉత్తమ ప్రదర్శన లభించింది. శ్రీ వై. శంకరరావు ఉత్తమ నటుడుగా, శ్రీమతి ఎ. అనూ రాధ ఉత్తమ నటిగా బహుమతులు పొందారు. అమృతం-హోలాలం ప్రత్యేక నాటిక ఉత్తమ ప్రదర్శనకు శ్రీకాకుళం రవీంద్ర ఆర్ట్స్ అసోసియేషన్ వారు బహుమతి పొందారు.

1969లో జరిగిన పోటీలకు శ్రీ బి. వీరాచార్యులు స్కూల్ గ్రామీణ జడ్జిగా వ్యవహరించారు. శ్రీ వసల సూర్యచంద్రరావుగారు పోటీలకు ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

నాటక నాటిక పోటీల్లో నిష్పాక్షిక న్యాయనిర్ణేతగా పేరుపొందిన శ్రీ హేమచంద్ర ప్రకాశరావుగారికి, చలనచిత్ర నటి శ్రీమతి సూర్యకాంతంగారికి సన్మానాలు జరిగాయి.

విజయవాడ ర.స.న. సమాఖ్య వారి కనకపుష్పరాగంకు ఉత్తమ బహుమతి లభించింది. శ్రీ కబీర్ దాసు ఉత్తమ నటుడుగా, శ్రీమతి నవీనలక్ష్మి ఉత్తమ నటిగా బహుమతులు పొందారు. నాటికల్లో తణుకు సంస్కృతి కలాసమితి వారు ప్రదర్శించిన 'ఇది అత్యుపాత్యకాదు' ఉత్తమ బహుమతి పొందింది. ప్రత్యేక నాటిక వరకట్నం ప్రదర్శనలో ర.స.న. సమాఖ్య వారికి బహుమతి లభించింది.

ఇక 1970లో పోటీలకు శ్రీ కె.కె. నాయుడు ప్రాథమిక పరిశీలకునిగా వ్యవహరించారు. శ్రీ కబీర్ దాసు ఈ పోటీలకు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. హైదరాబాద్ కళారాధన వారు సమర్పించిన 'గోలివాస'కు ప్రథమ బహుమతి లభించింది. శ్రీ శ్రీకాంత్ కు ఉత్తమ నటుడుగా, శ్రీమతి వై.శాంతాదేవి ఉత్తమ నటిగా బహుమతి పొందారు. నాటికల్లో వైజాగ్ ర.మ.న. సమాఖ్య వారి 'పాపలా'కు ఉత్తమ ప్రదర్శన బహుమతి లభించింది.

లలిత కళా నికేతన్ నిర్వహించిన ఈ పోటీలు ప్రతిష్ఠాకరంగా సాగివి. ఈ పోటీల్లో బహుమతి గెలుచుకోవడం గొప్ప విశేషంగా భావించబడేది. కళాకారులకు ఎంతో ప్రోత్సహించిన సంస్థ లలితకళా నికేతన్.

విశ్వకళారూపాలు కొండవల్లి బొమ్మలు

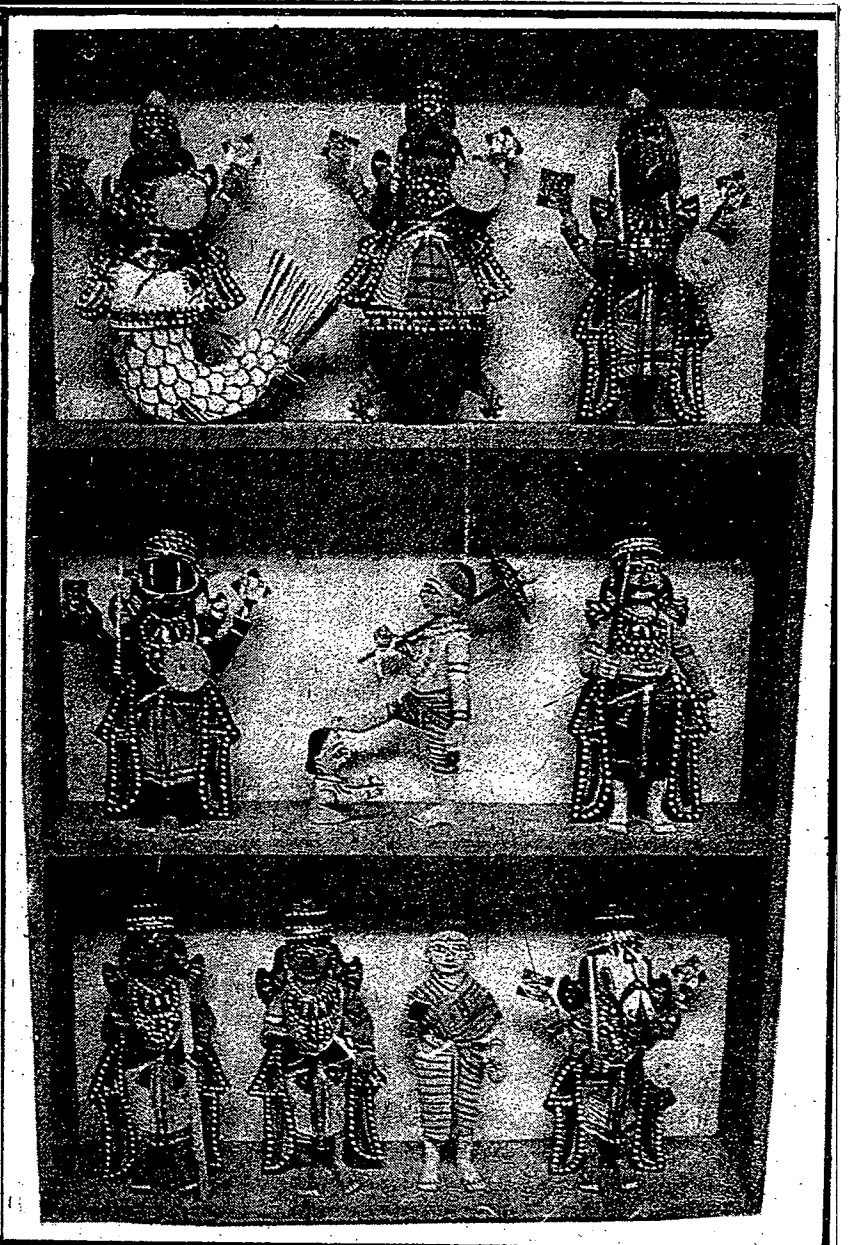
బొమ్మలు విశ్వంలో మనకు కనిపించే అనేక వస్తువులకు, మనుష్యులకు, ఇతర జంతుజాలకు ప్రతిరూపాలు. వైపుణ్యం కలిగిన కళాకారుల చేతుల్లో మల్లబద్ధ కళారూపాలు. వసిద్ధిదల చేతుల్లో అవి ఆటవస్తువులు, రణవిహితుల భవంతుల్లో అద్భుత వెనుక ఆకర్షణీయంగా కనిపించే అందమైన అపురూప కళాఖండాలు. సామాన్యుడి దగ్గర నుంచి ప్రతి వారి ఇళ్ళలోను బొమ్మల కొలుపులో కొలుపు తీర్చే అతి సుందర వినోద భరితమైన బొమ్మలు.

కొండవల్లి బొమ్మలకు పెట్టింది పేరు. "కొండవల్లి బొమ్మలాగ కురికింది పిల్ల..." అని ఏనాడో ఒక తెలుగు సినీమా కవి ఆ బొమ్మల అందచందాలను వర్ణిస్తూ చెప్పాడు. బాపు గిసిన బొమ్మలయినా, కొండవల్లిలో తయారయిన మూడాలపించేలా వుంటాయి. కొండవల్లి బొమ్మలు ప్రపంచ ప్రసిద్ధి పొందాయి. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో అయితే ప్రతి యింట ప్రత్యక్షమయ్యే బొమ్మలు యీ కొండవల్లి బొమ్మలే! సాధారణంగా యీ బొమ్మలను, పండుగలకు వచ్చాలకు బహుమతులుగా యివ్వడానికి ఎప్పుడుంటారు. 'కొండవల్లి గిట్టె'కు అంతటి ప్రత్యేకత వుందన్న మాట. ఇదే విధంగా దసరా, దీపావళి, సంక్రాంతి వంటి పండుగలను యిళ్ళలో బొమ్మల కొలుపులో వీటిని చక్కగా అమరుస్తారు. మన దేశంలో అనేక చోట్ల వున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర పుస్తకశాల బద్దిపూడి కార్పొరేషన్కు సంబంధించిన 'లేపాక్షి' ఎంపోరియంలో, యీ బొమ్మలను యితర దేశస్థులు వివరీతంగా కొనుక్కోవడం ద్వారా ప్రపంచ దేశాల్లో ప్రసిద్ధి పొందాయి. పాశ్చాత్యులను యిది వివరీతంగా ఆకర్షిస్తున్నాయి.

విజయవాడకు అతి దగ్గరలోనే వుంది యీ కొండవల్లి గ్రామం. కొయ్యబొమ్మలకు సంబంధించి యిక్కడ అనేక మంది యీ వృత్తిని స్వీకరించి పట్టుపోతుంటున్నారు. కొయ్య అనగానే యిదేదో కిలోల కొద్దీ బరువుంటుందనే ఆలోచన రావచ్చు. కాని యివి ఎంతో తేలికగా వుంటాయి. ఇది, బొమ్మలు తయారు చేసే ఆ కళ్యేలోని ప్రత్యేకత. ఈ కొయ్య బొమ్మలు ఎంతో అందంగా, ఆకర్షణీయంగా, సహజసిద్ధంగా తయారు చేయబడి చూపరులను

యిట్టే ఆకర్షిస్తాయి. సాధారణంగా, గ్రామాలు, గ్రామ జీవితం, యీ బొమ్మల రూప కల్పనకు ముఖ్య ఆధారాలు వుంటాయి. పనితీరులో ఎలాంటి లోపం లేక ఎంతో వైపుణ్యంతో

తయారు చేయడం వల్లనే, పాశ్చాత్యులు సైతం యీ కళాకారుల పనితీరును ఎంతగానో మెచ్చుకుంటున్నారు. మొదట బొమ్మలు తయారు చేయబోయే

కళ్యేను అనుమయన రీతిలో కోయడం జరుగుతుంది. దానినే "సీజింగ్" అంటారు. బొమ్మ కోసి, పరిభాగము విడిగా తయారు చేసి, దంత గింజలతో తయారు చేసిన బంతితో అతడం జరుగుతుంది. ఆ తర్వాత గొర్రె యీకలతో తయారు చేసిన రుచ్చు ప్రవేలతో ఆకర్షణీయమైన రంగులు అద్దుతారు. ఈ బొమ్మలు - జంతువులు కావచ్చు, వివిధ వృత్తులను చూపించేవి కావచ్చు, వివిధ జీవిత విధానాలను ప్రతిబింబించేవి కావచ్చు. ఇంతే కాకుండా వీరు ఎక్కువగా పురాణ సంబంధమైన బొమ్మలను తయారు చేస్తుంటారు.

ప్రాచీనవాద గ్రంథాంశ ప్రాంతంలో వున్న లేపాక్షి ఎంపోరియంలో, దశావతారాలకు చెందిన పది కొంగవల్లి బొమ్మల సెట్టు, కొండవల్లిరాజు - సైనికులు, కొండవల్లి పులి విశేషంగా ఆకట్టుకొంటాయి. సర్కిల్ బొమ్మలు కూడా యిదే కోవకు చెందుతాయి. చాలా మందికి నిర్మల్ వెయింటింగ్ లను సురంపి మాత్రమే తెలుసు. కాని పిల్లలు, జంతువుల బొమ్మలకు నిర్మల్ బొమ్మలు పెట్టింది పేరు.

పిగ్గోలు, ఆధారాలకు మాదిరిగానే, మన దేశంలో బొమ్మలకు ఎంతో పురాతన చరిత్ర వుంది. చాలీ చాలానే సంబంధమైన పరిస్థితుల నుండి, నేటి వినోద పరిస్థితుల వరకు కూడా, కళాకారులు తమ అద్భుతమైన కళాప్రతిభను ప్రదర్శించి, ప్రపంచంలోని అత్యద్భుతాలను కళారూపాలుగా బొమ్మలను తయారు చేస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బొమ్మల అనేక రూపాల్లో తయారవుతున్నాయి. తోలు బొమ్మలు కొండవల్లి బొమ్మలు, తిరుపతి బొమ్మలు, నిర్మల్ బొమ్మలు, విలీకొప్పాక బొమ్మలు వీటిల్లో ముఖ్యమయినవి.

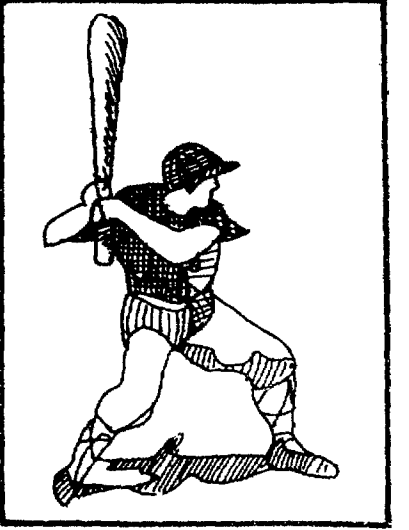
తోలు బొమ్మలు "తోలు బొమ్మల ఆట"లో ప్రధాన పాత్ర వహిస్తాయి. దీనినే "నాయనాటకీ" అని యితరులు పిలుస్తుంటారు. ఒకప్పుడు, గ్రామ ప్రాంతాల్లో యిది చక్కని వినోదభరిత కార్యక్రమంగా చాసిల్లేది. ఇది క్రమక్రమంగా అంతరించపోతున్నాయనే చెప్పాలి. గ్రామాలలో సైతం ఈనాడు టీవీసెట్లు వచ్చి యిలాంటి కళారూపాల్ని ముందు తరాల వారు మరిచిపోయే పరిస్థితులను కలిగిస్తున్నాయి.

విది విమయనప్పటికి, ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రజలు గర్వింపదగ్గ కళారూపాలు, యీ కొండవల్లి బొమ్మలు. ఈ కళాకారులను అన్ని రకాలుగాను ప్రోత్సహించమనిన వాద్యత అందరి మీద వుంది.

-డా. కె.ఎల్.వి. ప్రసాద్

పారిటోషికం తగ్గించుకొన్న క్రీడాకారుడు

అమెరికన్ అభిమాన ఆట "బేస్ బాల్". 1839లో అమెరికా అర్మీ ఆఫీసర్ అబ్బర్ డబుల్ డేవ్ కనిపెట్టబడినది. బేస్ బాల్ అనగా

బంతినికొట్టి 'బేస్' (స్టానములు) ముట్టుకొని వరుగెత్తుట. కాని 1744 లోనే ఇంగ్లాండులో యిటువంటి ఆట యున్నదని, అమెరికా స్వాతంత్ర్యానికి 14 ఏళ్ళ ముందు అమెరికాలో ఆడబడి నట్లు చెప్పబడుచున్నది. వార్ట్ హంగర్ వలతో కథానాయక పుస్తకములకన్న క్రికెట్, బేస్ బాల్ ను అభిమానించినట్లు రచయిత జేన్ ఆప్టన్ 1818లో తెల్పాడు.

బేస్ బాల్ లో అగ్రగామి అటగాడు 'బోష్టన్ రెడ్ సాఫ్ట్'కు చెందిన 'టెడ్ విలియమ్స్' 300 లోపు, 254 వరుగులు చేసాడు. బేస్ బాల్ ఆటలో అత్యధిక పారిటోషికం యితనికి లభించింది. 1959లో అతని సంవత్సర పారిటోషికం 125,000 అమెరికన్ డాలరులు. ఇప్పుడు తక్కువ అనిపించిన మూడు దశాబ్దములక్రితం ఎంతో ఎక్కువ. మరుచటి సంవత్సరం అంతకన్న ఎక్కువ పారిటోషికం బోష్టన్ రెడ్ సాఫ్ట్ చెల్లించుటకు యిష్టపడిన అతను అంగీకరించలేదు. తన పారిటోషికంలో 28 శాతం తగ్గించమని కోరాడు. అనగా 35,000 డాలరులు కోల్పోవటకు అమోదించాడు. దీనికి కారణం అమెరికన్ బేస్ బాల్ నిబంధనముల ప్రకారం పట్టిక పారిటోషికం తీసుకొనుట అతని అధిమతం.

అతని బ్యాటింగ్ శాతం 1941లో 406 వరుగులు. అతని రికార్డు యంతవరకు ఎవరు అధిగమించలేదు. ఇప్పుడు సగటున 275 నుండి 300 చేస్తే మంచి ఆటగాడు.

ముకరమ్

తెలివే ఉంటే ముక్కు ఆయుధమే

'ఉపాయం లేనివాళ్ళని ఊళ్లో ఉంచ కూడదు' అన్నారు. ఉపాయం ఉంటే ఊరునే ఉద్ధరించవచ్చు. లేనివాడు మాత్రం భూమికి భారం, తనను తానే ఉద్ధరించుకోలేడు. అది, దాని తాత్పర్యం!

మొన్న నెవ్రెయరు నెల, 10వ తేదీ తెల్లవారు రూమున ఒక అమెరికన్ నగరంలో జరిగిన సంఘటన ఇది- ఆ సమయంలో 37 ఏళ్ల స్త్రీ ఒకరు తన ముక్కునే సాధనంగా వాడి ప్రాణాలు కాపాడుకోజరిగింది.

ఆమె ఇంట్లోకి ఒక 'మనిషి' జొరబడ్డాడు. వాడు ఆమెను కట్టిపడేసి, అక్కడే వున్నగ్యాస్ స్టవ్ మూతను విప్పాడు. తరువాత కొవ్వొత్తిని వెలిగించి గదిలో పెట్టి వెళ్లిపోయాడు. సెలండర్ లోనించి గాస్ 'లిక్' అవుతున్నది కదా. గదిలో ఆ గాస్ తగినంత వ్యాపించగానే, కొవ్వొత్తి దీపానికి భగ్గునమండి సెలండర్ పేలిపోవాలనీ, ఆమె చావాలని వాడి ప్లాను.

ముప్పయ్యేడేళ్ల వయసు కదా

ఆమెది. కాస్త చురుకయిన మెదడే కాదు, ఆ వాయును కూడా అనుభవాన్ని, ఆలోచననూ వెంచి ఉండొచ్చు- తనను కట్టిపడేసిన కట్టు విడిపోవు. కాళ్ళు చేతులూ కదపనే లేదు. సెలిండర్ లోని గ్యాసు గదంతా వ్యాపిస్తూ ఉంది... ఏ క్షణాన అయినా కొవ్వొత్తి అంటుకుని భగ్గుమని పేలి తన ప్రాణాలనే బలి తీసుకోవచ్చు.

ఆమె బుర్ర చురుగ్గా పని చేసింది. చాపచుట్టలా దొర్లుకుంటూ వెళ్లి, స్టూల్ మీద ఉన్న టెలిఫోన్ ను కిందకి వదిలించింది. నంబర్ టిప్పి డయల్ చేయడానికి చేతులూ వేళ్ళూ పనిచేయవు, కళ్ళేసి ఉన్నాయి.

అంతే, ఆ ఆపదసమయంలో కోలే రేసినట్లున్న తన ముక్కునే అద్భుతంగా ఉపయోగించింది. ముక్కుతోనే టెలిఫోన్ నంబరు టిప్పి పోలీసు స్టేషన్ ను పిలిచింది. వాళ్ల సహాయం కోరింది!

సకాలంలో-చావుకు వేరెడు దూరంలో ఉండగా- పోలీసులు వచ్చి, ఆఖరి క్షణంలో ఆమెను కాపాడగలిగారు! -జి.వి.

దేవతలకి అమృతం పంచడానికి విష్ణుమూర్తి మోహిని అవతారం ధరించాడు. ఆ మోహినిని చూసి మోహించాడు గర్భకంఠము. తత్ఫలితమే హరిహరసుతుడు అయ్యెను. అతనిని అడవిలో పదిలేసి తమదారిని భ్రాము వెళ్లారు హరిహరులు. అడవిలో ఒక రాజుకి అడించిన మణికంఠుడుగా వెలిగిన అయ్యన్న చిన్నతనంలోనే తన మహిమలు ప్రదర్శించాడు. గుడ్డివారిని, కుంటివారిని తన మహిమలతో ముమ్మారుగా చేస్తాడు. కొంతకాలానికి తన అవతార కార్యాన్ని నిర్వహించడానికి భూలోకంలో 'శబరిముఖై'లో తనంతట తానుగా నివాసం ఏర్పరచుకున్నాడు. వద్దెనిమిది శతాబ్దాల కల్లుబడిన ఈ ఆలయాన్ని సందర్శించడానికి వచ్చే భక్త సందోహం అంతా యింతా కాదు. ఈ వద్దెనిమిది మెట్లని గురించి కూడా విశేష ప్రచారం ఉంది.

పంచ భూతాలకు, పంచకోశాలకు, భూత, అవిష్కర్తనరమానాలకు, సత్య, రజస్తమీ గుణాలకు, విద్యావిద్యలకి ప్రతీకగా ఈ వద్దెనిమిది మెట్లు అమృతబద్ధాయనీ భక్తుల విశ్వాసం. గర్భగుడిలో వున్న విగ్రహం యోగముద్దలో కూర్చుని వున్నట్లుగా వుంటుంది. అయ్యన్న కుడిచేయ్యి ఎత్తిచూపే భంగిమని 'విమృద్ధ' అంటారు. దొలున్నేలుని పరమాత్మకి, మాపుడు వేలుని జీవాత్మకి చివరి మూడుచేర్చిని మూడు కర్మలకి ప్రతీకలు. బంధాలని వదిలించుకుని జీవాత్మ పరమాత్మలో ఒక్కం కావడం యీ విమృద్ధ సూచిస్తుంది. అయ్యన్నని దర్శించాలంటే 48కోణాలు ముందు గురువు దగ్గర ఉపదేశం పొందాలి. మాలధరించాలి. బ్రహ్మచర్యాన్ని పాటించాలి. నియమ నిష్ఠలని పాటించడమంటే మనలోని క్రోధాహంకారాలని తొలగించుకోవడమే అని గ్రహించాలి. సంక్రాంతినాటి సాయంసంభారంలో రెండు కొండలమధ్య ఆకాశంలో జ్యోతి చూసినట్లే కన్పించేదే 'మకర జ్యోతి'. అది చూసి జన్మలు తరించే సుకోవడం కోసమే వేలాదిగా భక్తులు ఆలయదర్శనానికివెళుతుంటారు. ఈ యాత్రకి వయసు మల్లిన మహిళలు అస్తవ్యస్తం.

హరిహర సుత శ్రీ అయ్యన్ను గురించి మరి ఆయన మహిమలను విని ఆనందించాలంటే మనకు అందుచాలులో వున్న కొన్ని ఆణిముత్యాలంటే క్యాసెట్లు ఇవే

స్వామి అయ్యన్న చరితము

“అయ్యన్న సుప్రభాతం, స్తోత్రం, హోష”

శ్రీ బుడ్డిగి అదినారాయణమూర్తి గౌడు రచించిన సుప్రభాతం, స్తోత్రం, శరణుహోషకి

‘హిల్’ అయిన పావునల్లి తనదైన ఒరవడితో ప్రత్యేకతని నిలుపుకున్నాడు.

హరిహరసుత అయ్యన్న

సంగీతం: జె. పురుషోత్తమసాయి, సాహిత్యం: సి. కలాధర్, ఎస్. సూర్యప్రకాష్

సంగీతాన్నందించారు. జె. పురుషోత్తమసాయి సాహిత్యం స్వచ్ఛంగా భక్తి ప్రబోధాలతో చక్కగా ఉంది. ఇదే క్యాసెట్లో శ్రీ నేత శివరామశర్మ రచించిన ‘అడిగో పంపారెం’ పాట క్యాసెట్ హైలైట్. గానం శ్రీమతి విజయలక్ష్మీశర్మ, శ్రీ పావునల్లి రంగనాథ్. భక్తి సంగీతాగావానికి

సిని సేవధ్య గాయకులు జమునారాణి, ఎల్. ఆర్. ఈశ్వరి, ఎమ్. రమేష్పాదారు. జమునారాణి తన సహజమైన హాషారుతో పాదారు. రమేష్పాదారు చేసిన ‘మనిషికి మానవత పెరగాలి’ ప్రస్తుత సమాజానికి కనువిప్పు కలిగిస్తూ, భక్తిదాయకంగా వుంది.

మణికంఠ నవరత్నాలు

అభయస్వరూపుడు, అమౌర్య సౌందర్య కోభితుడు అయిన స్వామి అయ్యన్న అత్యధిక భక్తాగ్రేసరులచే పూజలందుకుంటున్న స్వామి. గురువరల్ రచన చేసిన ఈ క్యాసెట్లోని తొమ్మిది గీతాలకి జె. పురుషోత్తమ సాయి స్వరాలు నమకూర్చారు. విజయలక్ష్మీ శర్మ, వనంజ, రామకృష్ణలు తమ స్వరమాధుర్యాలని అందించి అలరించేశారు. ఇందులో ‘దోచిత నీ పూజకు’ ‘ఇహవర సాధనము’ పాటలు ఆణిముత్యాలు. కాకపోతే అనుకరణ సంగీతం (సినిమా స్టైల్) కాకుండా వున్నట్లైతే ఈ పాటలు మరింతగా అలరిస్తాయి అనడం ఎంతమాత్రం అతిశయోక్తి కాదు.

అయ్యన్న గీతామృతం

అయ్యన్న గీతాలు మంచి క్యాసెట్. జె. బాలకృష్ణప్రసాద్, నాగేశ్వరరావుల సాహిత్యం చక్కని పద లాటిత్యం వుంది. శాస్త్రీయమైన బాణీలతో సంగీతం సమకూర్చి గానం చేసిన ఈ పాటలు కనువిరుగంగా ఉండటమే గాక, భక్తి ప్రబోధాత్మకంగా ఉన్నాయి. గాయకుల కంఠాల్లో మార్వడం ముఖ్యంగా ‘పాదములే శరణం’ పాట మరింత అయ్యన్న భక్తులను ఆకట్టుకుంది.

జేసుదాసు-అయ్యన్న హిల్ సాంగ్స్ కి ఇన్ స్ట్రుమెంటల్ మ్యూజిక్

అయ్యన్నని తన భక్తిగీతాల ద్వారా మన ముందుంచగల భక్తిగావాగేశరుడు జేసుదాసు. అతని కంఠంలో పరవశించే భక్తి ఆ అయ్యన్న సైతం కలిగిపోతాడు. అంత చక్కని పాటలని గీతమాలావారు కేవలం వాద్య సంగీతంగా (ఇన్ స్ట్రుమెంటల్) పరంగా క్యాసెట్ విడుదల చేశారు. భక్తిపాటలని ఈ విధంగా చేయటం సరికొత్త ప్రయోగమనే చెప్పాలి. దీనికి సంగీతం నిర్వహణ జె. పురుషోత్తమసాయి. ముందుగా ఆ పాటలని విన్నవారు మాత్రమే ఇన్ స్ట్రుమెంటల్తో వచ్చే

పాటలని గుర్తించే అవకాశం ఉంది. అయితే ఇది మంచి ప్రయోగమనే చెప్పాలి.

టి. పుష్పలత

భవిష్యత్తుకు పునాది

కొడుకు మీద తల్లి ప్రభావం గురించి మనం అనేకసార్లు చర్చించిన విషయమే. అందరికీసుపరిచితమే కాని తండ్రి ప్రభావాన్ని గురించి తెలుసు కోవాల్సివుంది. తండ్రి ప్రభావం కూడా కొడుకు మీద చాలా ఉంది. కొడుకు లోనిచెల్లనాన్ని ప్రకోపించ చేసేవాడు తండ్రి. కొడుకు సుఖపడాలని తండ్రి పడేతపన అంతాయితాకాదు. తాను తీనక పోయినా సరే కొడుక్కు సంపాదించి పెట్టాలని తండ్రి పడే తపన అనిర్వచనీయం. ఒక్కొక్కప్పుడు తనకొడుకునికొట్టిఅయినా పరే మంచి దారిలో తనకొడుకును వుంచడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. కాని పిల్లల్ని పెద్దలు కొట్టరాదు. కొడితే పిల్లల్ని భయంపోతుంది. మొండికెత్తుతారు బండ బారిపోతారు. తరువాత బాతరు చేయరు. పిల్లలకు ముఖ్యంగా కావలసింది వారితో చెతనయం కలగడం. అది తల్లిదండ్రులవల్లే అవుతుంది

పడవాలనే ప్రస్థావకలిగించడం దీనిని ఇంగ్లీషులో మోటివేషన్ అంటారు. ఇది పిల్లల్లో కలగాలి. అంటే చదువుకోవాలనే ఆసక్తి కలగాలి. అందుకు తల్లిదండ్రులు కృషిచేయాలి. పిల్లలను మచ్చిక చేసుకోవాలి. నుంచి మాటలతో వారి మనస్సును చదువు మీద లగ్నం చేయాలి. దీనికి తల్లిదండ్రులిద్దరూ కౌశలులే. చదువు మీద శ్రద్ధ కలిగిస్తే పిల్లలు యిట్టే అల్లుకు పోతారు. వారి మనస్సును అల్లరి మీదనుండి, అలలమీదనుండి చదువు మీదకు మళ్ళించ గలగలి. మోటివేషన్ కలిగించడానికి మూల ప్రకృతులు ప్రేమగా వారిని దగ్గరకు

కొడుకు మీద తండ్రి ప్రభావం వుంటుందా?

చెరిదియడం, వారిని బుజ్జగించడం, వారి సమస్యలను అర్థం చేసుకోవడం చాలముఖ్యం.

ఆనందు తండ్రి ఆనందుని బాగా అర్థంచేసుకొన్నాడు. అలలలోంచి అతని

మనస్సును నెమ్మదిగా చదువులోకి మార్చాడు. ఆనందుకి తన తండ్రి మీద యెంతో భక్తి, గౌరవం, శ్రద్ధ పెరిగింది. పిల్లలని దగ్గర కూర్చో పెట్టుకొని తండ్రులు వోపికగా వారికి అన్ని విషయాలు విడమరచి చెప్పాలి. విసుగుదల పనికిరాదు.

కొందరు పిల్లలకు తమ తల్లిదండ్రుల వద్ద చాలా చనువు వుంటుంది. స్వేచ్ఛ వుంటుంది. అటువంటి పిల్లలు చదువు చదవక పోయినా తండ్రి గారాబంచేత యేమీఅనరు. వాళ్ళకి అవయస్సులో యేమీ తెలియదు. పిల్లలని హెచ్చుగా తల్లిదండ్రులు పొగడడం కూడా అంతమంచిది కాదు. వారి ముందు పొగడరాదు. పిల్లలకు బహుమతులతో పాటు అప్పుడప్పుడు సరిగ్గా చేయకపోతే శిక్షలు కూడా విధిస్తుంటారు. వారికి సహజంగా తెలుస్తుంది గారాబానికి, శక్తువున్నవ్యత్యాసం. కనుక రెండింటిని తల్లిదండ్రులూ తగుమోతాదులో వాళ్ళకి అందిస్తువుండాలి.

పిల్లలకి స్వేచ్ఛయిస్తే తాము చేసే పనిని మరింత బాగా మనస్సు పెట్టి చేస్తారు. వాళ్ళు బానిసలలాగా చూడకూడదు. వారిని మాట్లాడ నివ్వాలి. వారి అనుమానాలను

తీర్చుకోనివ్వాలి. వారికి వోపికగా విడమర్చి వారి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పాలి.

కొందరు తండ్రులకు వారి పిల్లలమీద ప్రత్యేక అభిప్రాయాలుంటాయి. ప్రతిపనిని వారు యెంతో విజయవంతంగా చేయాలని వారి అభిప్రాయం. కాని పిల్లలను యెంత బలవంతం చేసేవాళ్ళావనిని అంతలోప భూయిష్టంగా చేస్తారు.

పిల్లలను వొత్తిడి చేయకూడదు. వారి భావాలకు వారిని వదలాలి. యం.బి.యే చదువుతాననే విద్యార్థిని వారి మనో భీష్టానికి బిన్నంగా ఐ.వి.ఎస్. చేయమని బలవంతం చేయకూడదు.

తండ్రి బలవంతం మీద ఐ.వి.ఎస్. పరీక్షకు వెళ్ళి అరగంటకాగానే బయటకు వచ్చేసాడు. అరవేళి మాత్రమే పేపరు ఆన్సరు చేసాడు. కనుక వాళ్ళ చేతయిష్టం లేని పనిని చేయించకూడదు.

తల్లి ప్రభావం కుమారుని మీద వున్నా విద్యా విషయంలో తల్లి కన్న తండ్రి ప్రభావం జాస్తిగావుంటుంది.

హిప్పాటిస్ట్

టి. ఎస్. రావు

దేశిక

ఆంధ్రదేశిక (నవం. '11)లో "అవకాశ వాదానికి అవధి చూపుతున్న ఢిల్లీ" వ్యాసం అందరికీ అవగాహన సులభమయ్యేట్లుగా ఉంది. 1977లో జనతా ప్రభుత్వపాలన, అది 1979లో పతనం చెందిన దరిమిలా - చర డోసింగ్ వదలివేయడం, ఆ తరువాత వెంటనే వచ్చిన ఇందిరాగాంధీ పాలనలోనే అస్సాంలో నెల్లూరణకాండ, పంజాబ్ లో ద్రింద్రవారే అదరణ, కాశ్మీర్ లో దళితులపై అత్యాచారాలు మొదలైనవి. వాటి ఫలితమే ఈరోజు దేశ భవిష్యత్తుకు విషమ పరిస్థితి. బోఫోర్స్ కుంభకోణంలో రాజీవ్ పై ప్రజలు అగ్రహంతో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పతనమై నది. ప్రజాస్వామిక ప్రజావాంఛ ఫలితంగా ఏర్పడిన విశ్వనాథ ప్రతాపసింగ్ ప్రభుత్వం రామజన్మభూమి-బాబ్రి మసీదు వివాదం కన్నా, మూడు మాసములక్రితం దళితుల సముద్రరణకు మండల్ కమిషన్ నివేదిక అమలులో విలువల ప్రాతినిధికపై రాజీనామా ప్రభుత్వాన్ని త్యజించి త్యాగానికి సిద్ధపడి కూలి పోయింది. అవకాశవాదానికి పట్టుగొమ్ము, అవిని పాలకుడి మైత్రితో, కుట్ర రాజకీయ లబ్ధితో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటుచేసిన చంద్రశేఖర్ అవకాశవాదంపై ప్రజలే తీర్పుచెపుతారు. వ్యాసకర్తకు అభినందనలు.

-కె.యం.వి.కె. మోహనరావు
మచిలీపట్నం

శాంతమహా సామ్రాజ్యంలోకి వెళ్ళిపోయిన శాంతారామ్ 4.11.90 ముఖచిత్ర సవివరణ మైన వ్యాసం ఆ మహాపుత్ర వ్యక్తికి కలికితు రాయి. విన్నకోట సుగ్రీవాదేవి 'అశోక జీవితా' కవిత వాస్తవికతకు దర్శనం. రసజ్ఞులను అలరించిన అశోకచారిత్ర ఫిల్మ్ ప్రదర్శన వైవిధ్యమైన విభిన్న అంశాలకు అద్దంపట్టింది. పిల్లలకు ఉపాధి

విద్యలు వేర్పండి వ్యాసం పిల్లల భవిష్యత్తుకు పునాది. లలితకళా తరంగిణి శిధికన ఆంధ్రవానిక రంగంలో మరుగునపడిన ఎన్నో అంశాలు గాంధీ వివరణ తెలుగు వెలుగు కిరణం వాస్తవికతకు దర్శనం.

-నందం రెడ్డియ్య
భట్టిప్రోలు

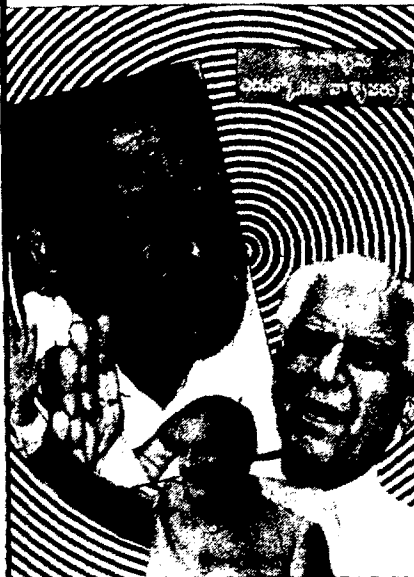
యీవారం ది. 11.11.90వ తేది అష్ట దశదిక ముఖచిత్రం చాలా సందర్భాలతోనే పేసి నందుకు ఆనందించు చున్నాము. మాతవ (తిరు గుబాటు జనతాదళ్) ప్రధానమంత్రి, ఉపప్రధాన మంత్రి (వెదవాన్య తాన్యా) మూడీ ప్రధాన మంత్రి శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారు పున్న చిత్రం చాలా ముచ్చటగా వుంది. యిలాగే సందర్భాలను బట్టి ఆయా వ్యక్తులను చాటి జ్ఞాపకం చేస్తూ పుండమని కోరుచున్నాము.

యిదే సంచికలో వెనుకవేటిలో బాలకళా కారుడు చిరంజీవి బాలమేలపూర్ణాద్వయ పుత్ర విశేషాలను తెలియజేసివారు. చాలా సంతోషము. యిలాంటి బాలకళాకారులు యింకా వివిధ ప్రాంత ములలో యున్నారు. వారి జీవితదృశ్యములు కూడా సేకరించి మీ పాఠకులకు అందించ వలసినదిగా కోరుతూ మీ కృషికి ఆనందించు చున్నాము.

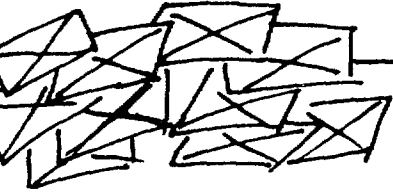
-వక్కలగడ్డ సూర్యప్రకాశరావు
నర్సరావు పేట

రామజన్మభూమి సాక్షిగా రాజకీయ పక్షక్షరం అన్న బహుదూర షాగిరి ముఖచిత్ర వ్యాసం ఎంతో ఆలోచనాత్మకంగా వుంది! మతంవేరు, రాజకీయం వేరు! నేడు రాజకీయాల్లో మతం చోటు చేసుకోవడంవల్లే దేశంలో ఎన్నో అసర్థాలు సంభవిస్తున్నాయి. రామరదయాత్ర ద్వారా హిందువులకు దిక్కు తామసవి ది.జి.సి విరూపింతుకో

ఆంధ్రపత్రిక ఆంధ్రదేశిక

జాస్తే, ఆ రథయాత్రవి అనుజ్ఞయించి, అధ్యాపికార్ని అరెస్టు చేయించడం ద్వారా మైసూరు నర్సాలకి తామే దిక్కు అని అధికారపాట్లీ తెలియ జేయ్యాలని చాసింది, కానీ అటు ది.జి.సి గానీ ఇటు అధికార జనతాదళ్ గానీ ఇరు పక్షాలవారిపి (హిందూ ముస్లిమ్ వర్గాల వారిపి) ఒకచోట సమావేశపరచి 'రామజన్మభూమి - బాబ్రిమసీదు' వివాదాన్ని పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నించలేదు. అదే మతంలో రాజకీయం ప్రవేశించటమంటే! వాధి చేతిలో అధికారముండే సమన్వయ మరింత జటిలం చేస్తారేమన్న పరిష్కరించడానికి చేతగాకా కాదు, సమయం లేకా కాదు! రేపు మధ్యంతర ఎన్నికలొస్తే హిందువుల వోట్లపై ఒకరు, మైసూరిలో వోట్లపై ఒకరు దండుకోవాలన్న 'కుట్ర రాజకీయం' ఎందుకో అమాయకుల ప్రాణాలు బలిపీఠమౌతుంది. ఇది విజంగా మనం చూసుకొన్న దొర్లొగ్గం! వాలో ఎంతో స్పందించ జేసింది 'కుట్ర రాజకీయాల ఫలం కూడలిలో నిలచిన దేశం' అన్న బహుదూర షా గారి వ్యాసం. అభినందనలు! ఇక కుంచె కదలికలో 'యిందో-

రూసో చిత్రకళా మిత్రుడు రోరికి' గురించి. మమతగారు ఎంతో చక్కగా తెలియజేసినందుకు వారికి వా అభినందనలు. మహిళలను విస్మరించిన మహిళా ప్రధాని 'శ్రీమతి బెనజీర్ భుట్టో' గురించి శ్రీ వాసవ్యగారి వ్యాసం, బెనజీర్ భుట్టో పరిపాలనా వ్యవహారం గురించి ఎన్నో క్రొత్త క్రొత్త సంగతులు తెలియజేశారు. ఆమె వోటుమికి అనేకుల కారణాలు తెలిశాయి. అభినందనలు. 'దేశ దేశాల్లో భూమిపాన వ్యతిరేక ద్వమాల' ఎంతో ఆలోచించ చేసేదిగా ఉంది. టి.ఎన్. రావుగారికి, మీకు వా కృతజ్ఞతలు. ఇక అక్టోబర్ 21 ఆంధ్రదేశిక ముఖచిత్ర వ్యాసం 'అజ్ఞాత రిమిరంపై అక్షర టూకీరాలలో' చదువు కోవడం ఎంత ముఖ్యమో తెలియజేశారు. అక్షర రాస్యత శాస్త్రీయత కోసం 'మానవాభి మహోగ్ర ఉద్యమం'లో దేశ దేశాల్లో 'అంతర్జాతీయ అక్షరాస్యతా' సంవత్సరంగా ప్రటించబడ్డ 1990 సం.లో ఏపి రీతిలో ఒక ఉద్యమంగా నిర్వహిస్తారని నిర్ధారించడానికి పూనుకొంటున్నారో తెలియ జేశారు. అభినందనలు. -మన దేశంలో నిర్వహిస్తారేమో అనినవాడే, నేడు మనం ఎదుర్కొంటున్న ఎన్నో సమస్యలు పరిష్కార మవుతాయని నా అభిప్రాయం. ఇక కుంచె కదలికలో కాల్పాన్ని ఉరికి అడేసిన చాలీ చిత్రకారుడి గురించిన విషయాలు ఎంతో చక్కగా ఉన్నాయి. వి. మమత గారికి వా అభినందనలు. మండరగిల్లి కళానిలయం 'మహాలింగరం' వ్యాసం చిత్రాలు ఎంతో బాగున్నాయి. వా సర్సనల్ లైబ్రరీలో పొందు పరుచు కున్నాను.

-పూర్ణచంద్ర
చింతలూరు

25-11-1990 ఆదివారం మొదలు 1-12-1990 శనివారం వరకు

రాశిచిత్రాలు

మేషం
(అశ్వని, భరణి, కృత్తిక 1 పా)
ధనలోపం లేదు. వ్యాపారలోపం రాదు. యత్నకార్యసిద్ధి. పత్రికా రంగాన శ్రమించువారికి, పత్రికాధిపతులకు, ధన విషయంగా లావాదేవీలు గలవారికి, గాయకవరాలికి, ఫర్నచీరుల అనుకూలత గలదు. 29, 30 తా. లండు బంధు సమాగమం.

పుష్యం
(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర, 1, 2 పా)
మాతవ మిత్ర సమాగమం. ఆదాయ మందు, వ్యాపారముందు, చలనచిత్ర రంగానుకూలత యందు, చిత్ర రంగాన దర్శకత్వం మెరుగు చెందుటయందు, రాజకీయరంగాన చక్కని అవకాశాలు ఏర్పడమన్నవి. గ్రహించగలరు. 29, 30 తా. లండు మీయత్నాలు సఫలీకృతం.

మిథునం
(మృగశిర 3, 4 పా, అర్ధ శున ర్షమ 1, 2, 3 పా)
చాలకాలంగా ఆశించిన పైకం అందటం వార విశేషం. ఆదాయముందు చెప్పడగత పెంపు. మాతవ వ్యక్తుల సమాగమం. ధనలోపం రాదు. వ్యాపారలోపం అంతకన్నా రాదు. సుఖశాంతులు, ఆదాయవృద్ధి, అన్ని రంగాలలో సదవకాశాలు. 30, 1 తా. లండు యత్నకార్యసిద్ధి, ధనలబ్ధి, ఆరోగ్యవృద్ధి.

కర్కాటకం
(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, అశ్లేష)
ఏమండీ కులాసా? అన్నా జవాబు సరిగా రాదు. ఇచ్చిన డబ్బును గూర్చి గట్టిగా అడిగితే, తగాదా? రావలసిన డబ్బు రాకపోవడం, యివ్వవలసినదానికి గొడవ, ఒక్క కళారంగాన అనుకూలత యున్నది. అప్రయత్నంగా ఏదో మేలున్నది. 26, 27 తా. కొంతమేలు.

సింహం
(మఘ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా)
సభా మర్యాదయున్నది. పత్రికారంగాను కూలత యున్నది. ఆదాయమున్నది. అధికారవర్గీయులవలన మేలున్నది. సాహితీరంగాన సర్వానుకూలత, కుటుంబానందం, నలుగురిలో పేరు ప్రతిష్ఠలు, 27, 28 తా. లండు అప్రయత్నాదాయం.

కన్య
(ఉత్తర 2, 3, 4 పా, నాన్ద, చిత్ర 1, 2 పా)
చాల దూరం వెళ్ళవలసిన అగత్యమున్నది. పదిమందిలో ప్రతిష్ఠయున్నది. ఇరుగు పొరుగు వారి సహాయమున్నది. ఆదాయమున్నది. ప్రభుత్వరంగాన సదవకాశాలున్నాయి. పూర్వపు మిత్రులు కలసికొంటారు. 27, 28 తా. లండు యిష్టలందు సమాగమం. సర్వ విధాలా మేలు.

తుల
(చిత్ర 3, 4 పా, స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పా)
మీరు పత్రికారంగాన శ్రమిస్తారా? మేలైన సమయం. వ్యాపార రంగాభివృద్ధికి పాటుపడు తారా? అనుకూలమే? పాత్రికేయులకు, సంపాదకులకు, పత్రికాధిపతులకు సర్వానుకూలత, వారాముతా మేలే. 26, 27 తా. లండు ఇష్టలందు సమాగమం.

వృశ్చికం
(విశాఖ 4 పా, అనూరాధ, కృత్తిక)
పత్రికారంగాన శ్రమించువారికి సదవకాశాలు, సంపాదకులకు, పాత్రికేయులకు, చిత్ర నిర్మాతలకు, రాజకీయ వాదులకు, సాహితీరంగాన ప్రసిద్ధిగలవారికి, నేర్పరితనం భావించుటకు చక్కని అవకాశాలు లభ్యమవుతాయి. 27, 28 తా. లండు చక్కని వ్యాపార లాభం.

ధనుస్సు
(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా)
అభ్యాసతులను ఆదరించవలసిన అగత్యమున్నది. వ్యాపారానికిగాని కళారంగాను కూలతకూడా, ధనసంతోషిగాని, రచనారంగ ప్రావీణ్యతకూడా, అటపాటల్లో నేర్పరిగలవారికిగాని, ఈ వారముతా సదవకాశాలున్నాయి. 28, 29 తా. లండు కార్యసిద్ధి.

మకరం
(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం దనిష్ఠ 1, 2 పా)
చాలకాలంగా యత్నించిన వ్యవహారాలు ఈ వారముతాన సానుకూలం కాగలదు. విద్యావేత్తల సహాయమున్నది. దర్శక నిర్మాతలకు మేలైన సమయం. బహు దూరాముంచి కార్యార్థులై మీ యింటికి రావన్నారు. బంధుమిత్ర సమాగమం. 26, 27 తా. లండు యత్నకార్యసిద్ధి.

కుంభం
(దనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిష, పూర్వాభాద్ర 2, 3 పా)
ప్రతిష్ఠాకరమైన వారం. పదిమందిలో గౌరవం లభిస్తుంది. యత్నించిన కార్యం అనుకూలం ప్రదం. అపూర్వ సమృద్ధులు సేకరించి, లాభదాయకంగా విక్రయించుటకు అస్సాగరం. సాహితీరంగాన అనుకూలం, విద్యావేత్తల సహాయమున్నది.

మీనం
(పూర్వాభాద్ర 4 పా, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి)
ధనలోపం లేదు. అపిరంగాలలో అభివృద్ధి కరమైన మార్పురావన్నది. వృత్తియుందు పెంపు, వ్యాపారరీత్యా అనుకూలత, ప్రభుత్వసరంగా రావలసిన డబ్బుకుంటే సమయానికి అందటం వార విశేషం. శ్రీమూలక ఆనందం. ఆదాయవృద్ధి, ఆరోగ్య పెంపు. 25, 26 తా. లండు అసాధ్యమైన విషయం ఉండకోదని గ్రహించగలరు.

విద్యాన్ కోట సత్యరంగయ్యశాస్త్రి